

Γεώργιος Κ. Δ. Βούρας

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟΝ εν Ακαδημίᾳ

την 15 Νοεμβρίου

ΤΗΣ

1883

ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

ΜΑΛΙΣΤΑ

ΤΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ ΔΙΑΛΕΚΤΟΥ

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ

ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΝΩΤΕΡΩΝ
ΠΑΡΘΕΝΑΤΩΡΕΙΩΝ

ΤΗ Ο

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ Σ. ΚΑΤΑΙΒΑΙΝΟΥ

Φ. Ζ.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΗΡΑ ΤΩΝ ΕΚΔΟΤΙΩΝ ΑΝΕΣΤΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ
ΒΙΒΛΙΟΥΠΑΙΔΕΙΟΝ | ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ

1883

3/15 Νοεμβρίου 1884

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟΝ

ΤΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

ΜΑΛΙΣΤΑ

ΤΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ ΔΙΑΛΕΚΤΟΥ

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ

ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΝΩΤΕΡΩΝ
ΠΑΡΘΕΝΑΓΩΓΕΙΩΝ

ΥΠΟ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ Σ. ΚΑΤΑΙΒΑΝΗ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΠΑΡΑ ΤΩΝ ΕΚΛΟΤΗΣ ΑΝΕΣΤΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΝΙΔΗ

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ | ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ

1883

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

την πάντας τελείωσην της λογοτεχνίας την ίδιαν μεταβολήν την
παρένθετην από την παραδοσιακή καθημερινή

Παρὰ πάντων δύσκολογεῖται ὅτι τὸ πρὸς χρῆσιν τῶν ἐλληνικῶν σχολείων καὶ τῶν ἀνωτέρων παρθεναγωγείων συντακτικὸν πρέπει νὰ περιέχῃ αὐτὰ τὰ κυριώτατα τῆς Ἀττικῆς συντάξεως, ταῦτα δὲ νὰ διδάσκωνται ἐν αὐτῷ σαφῶς καὶ ἀκριβῶς καὶ νὰ στηρίζωνται ἐπὶ παραδειγμάτων διλίγων καὶ ἔκλεκτῶν. Ἀληθῶς δὲ συστάρεσις μερικοτήτων καὶ σπανιωτέρων συντάξεων εἶναι ἀντιπαιδαγωγικὸν καὶ ἐπιθλαβές πως τοῖς παισίν, οἵτινες εἶναι ἔτι ἀπειροί τῆς εὐκινησίας τῆς ἀρχαίας ἐλληνικῆς γλώσσης· διότι συνταράττει τὴν διάνοιαν αὐτῶν καὶ κωλύει νὰ κατανοήσωσιν ἀκριβῶς καὶ αὐτὰ τὰ γενικὰ καὶ συνήθη ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐλλειψὶς σαφηνείας καὶ ἀκριβείας καὶ δὲ παράθεσις παραδειγμάτων μὴ προσφυῶν καθιστᾶ δύσκολον τὴν ἀκριβῆ κατάληψιν τῶν διδασκομένων. Τούναντίον δέ, ὅταν δὲ παῖς διὰ σαφῶν καὶ ἀκριβῶν κανόνων στηρίζομένων ἐπὶ καταλλήλων παραδειγμάτων διδαχθῇ τὰ συνήθη τῆς ἐλληνικῆς συντάξεως, δύναται ἐπειτα καὶ περὶ τῶν σπανιωτέρων ὑπὸ τοῦ διδασκάλου γειραγωγούμενος δὲ καὶ ἀφ' ἑαυτοῦ ἀσφαλῶς νὰ κρίνῃ.

Εἰς ταῦτα ἀποβλέψας ἀπεφάσισα νὰ παρασκευάσω καὶ ἐκδώσω τὸ συντακτικόν τοῦτο πρὸς χρῆσιν τῶν ἐλληνικῶν σχολείων καὶ τῶν ἀνωτέρων παρθεναγωγείων. Ἐν τῇ συντάξει αὐτοῦ ἐπιμελῶς ἐφρόντισα, ὅπως αὐτὰ τὰ κύρια καὶ γενικὰ τῆς Ἀττικῆς συντάξεως ἐν αὐτῷ περιλάβω, σαφεῖς δὲ καὶ ἀκριβεῖς τοὺς κανόνας κατασκευάσω, εύμνημόνευτα δὲ καὶ διδακτικὰ διὰ τὸ ἥθικὸν περιεχόμενον παραδείγματα παραθέσω.

Μακρότερον λόγον ποιοῦμαι περὶ τῶν ἐπιρρηματικῶν προσδιορισμῶν, περὶ τῆς συντάξεως τῶν ρήματων, περὶ

τῶν ἐγκλίσεων καὶ περὶ τῆς μετοχῆς· διότι ταῦτα εἶναι σπουδαῖα μέρη τῆς Ἑλληνικῆς συντάξεως, καὶ εἶναι ἀνάγκη ἀκριβεστέρα διδασκαλία αὐτῶν νὰ γίνηται.

'Er 'Aθήναις τῇ 8 Μαΐου 1883

Κ. Σ. ΚΑΤΑΙΒΑΙΝΗΣ

Σάμιος.

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟΝ

ΤΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΚΤΚΟΥ (§ 1)

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟΝ λέγεται τὸ μέρος τῆς γραμματικῆς, ὃπερ διδάσκει πῶς γίνεται ἡ σύνταξις. Σύνταξις δὲ εἶναι ἡ ὁρθὴ πλοκὴ τῶν λέξεων πρὸς κατασκευὴν λόγου τελείου.

2. Ἐπειδὴ πᾶς τέλειος λόγος συνίσταται ἐκ μιᾶς ἢ πλειόνων προτάσεων, πᾶσα δὲ πρότασις συνίσταται ἐκ λέξεων, ἔπειτα διτὶ ἔργον τοῦ συντακτικοῦ εἶναι νὰ διδάξῃ πρῶτον μὲν πῶς συντάσσονται αἱ λέξεις μετ' ἀλλήλων καὶ τί γρηγορεύει σκαστον εἰδὸς αὐτῶν πρὸς κατασκευὴν τῆς προτάσεως, ἔπειτα δὲ πῶς συνδέονται μετ' ἀλλήλων αἱ προτάσεις πρὸς κατασκευὴν λόγου τελειοτέρου, τῆς περιόδου. Ηρὸς τούτοις ἔχεται τὸ συντακτικὸν ἴδιωματά τινα τῆς γλώσσης καὶ παραβάσεις τῆς φυσικωτέρας καὶ ὄμαλωτέρας συντάξεως, ἀτυχ σχῆματα λέγονται.

Σημ. Ηρότας λέγεται ἡ διὰ λέξεων ἔκφρασις διανοήματος, ὡς: διὰ θρωπός ἐστι θητός.—Τὸ βόδον θάλλει. Περίοδος δὲ εἶναι σύμπλεγμα προτάσεων προσηκόντως μετ' ἀλλήλων συνδεδεμένων καὶ αὐτοτελῆ ἔννοιαν ἀποτελουσῶν. Ισ. 1, 18: ἵνα φιλομαθής, ἔσει πολυμαθής. 17: εὐλαβοῦ τὰς διαβολάς, καὶ ψευδεῖς ὅσιν· οἱ γὰρ πολλοὶ τὴν μὲν ἀλήθειαν ἀγνοοῦσι, πρὸς δὲ τὴν δόξαν ἀποβλέπουσι. Κῶλα συνήθως λέγονται τὰ μέρη τῆς περιόδου, ἥτινα χωρίζονται ἀπ' ἀλλήλων διὰ τῆς καλούμενης ἄγω ἢ μέσης στιγμῆς.

Α' Απλὴ πρότασις. (§ 2)

1. Οἱ ἀνηγγεῖτοι δροι τῆς ἀπλῆς προτάσεως εἰνε δύο, τὸ ὑποκείμενον καὶ τὸ κατηγόρημα ἢ κατηγορούμενον. Καὶ ὑποκείμενον μὲν εἰνε τὸ πρόσωπον ἢ τὸ πρᾶγμα, περὶ τοῦ ὅποιου λέγεται πι, κατηγόρημα δὲ ἢ κατηγορούμενον τὸ περὶ τοῦ ὑποκείμενου λεγόμενον π. χ. Τὸ ἔδον θάλλει.—Ο θεός ἐστι δίκαιος.

2. Τὸ κατηγορούμενον εἰνε ἢ ὁρμα, ὡς: τὸ ἔδον θάλλει, ἢ ὄντος (ἐπίθετον ἢ οὐσιαστικόν), ὡς: ὁ θεός ἐστι δίκαιος.—Ο Κύρος ἢν βασιλεύς. Συνδέεται δὲ μετὰ τοῦ ὑποκείμενου τὸ μὲν ὄγκωτικὸν κατηγορούμενον διὰ τῆς ὄγκωτικῆς καταλήξεως, τὸ δὲ ὀνομαστικὸν διὰ τοῦ εἴκου, ὅπερ διὰ τοῦτο λέγεται συνδετικόν.

Σημ. Χάριν εὔκολας κατηγορούμενον ὄνομάζομεν ἐν τοῖς ἑξής μόνον τὸ ὀνοματικόν, τὸ δὲ ὄγκωτικὸν ὄνομάζομεν ἀπλῶς ὄγκα.

α'. τὸ ὑποκείμενον. (§ 3)

1. Ως ὑποκείμενον γρασιμεύει τὸ οὐσιαστικὸν ὄντος καὶ ἡ πρόσωπικὴ ἀντωνυμία π. χ. ὁ παῖς γράφει.—Ἐγὼ γράφω.

2. Άλλὰ καὶ τὸ ἐπίθετον οὐσιαστικός ὄπωσδήποτε λαχεῖνδρον τίθεται ὡς ὑποκείμενον μετ' ἀρθρου συγκίθως π. χ. ὁ σοφός ἐστιν εὐδαίμων. Ήσαύτως καὶ ἡ μετοχή π. χ. οἱ φθονοῦστες μισοῦνται.

3. Ως ὑποκείμενον τίθεται πρὸς τούτως καὶ ἀντωνυμία, καὶ ἀριθμητικός, καὶ ἀπαρέμφατος μετ' ἀρθρου ἢ ἀνευ ἀρθρου, καὶ ὀλόκληρος πρότασις καὶ ἐπίρρημα ἐνίστε, καὶ πᾶν μέρος λόγου καὶ πᾶν γράμμα, ὅταν διὰ τοῦ ἀρθρου τὸ λαχεῖνη δύναμιν οὐσιαστικοῦ π. χ. τὰ ἐμά ἐστι σά.—Er λείπεται.—Τὸ λαχεῖσσιν ἐστὶ φιλοσοφεῖν.—T'γιατρεύεις ἀριστόν ἐστι.—Τέρχες ἐστιν εἰ τις εὐτύχης διὰ βίου.—Οὐχέ ἐστι.—Τὸ μὲν ἐστι σύνδεσμος.—τὸ πᾶ ἐστι σύμφωνον.

4. Τὸ ὑποκείμενον τίθεται κατ' ὀνομαστικὴν πτέσσιν. π. χ. ὁ παῖς γράφει.

Σημ. "Όταν πρόκειται νὰ δηλωθῇ διὰ τοῦ ὑποκειμένου ποσὸν οὐχὶ ἀκριβῶς, ἀλλ᾽ ὡς ἔγγιστα ὠρισμένον, τότε τὸ ὑποκείμενον ἐκφέρεται διὰ αἰτιατικῆς μετὰ τῆς προθέσεως πρός, περὶ ἦ ἀμφί, εἰς, ὅπερ· ὡς: ἀπέθανον περὶ ἐπτάκοσιον (=περίπου ἐπτακόσιο).—'Ελήφθησαν εἰς ὀκτωκαὶ δεκα (=μέχρι ὀκτωκατάδεκα, ὡς ἔγγιστα ὀκτωκατάδεκα).—'Απέθανον ὑπὲρ τοὺς τετρακισχιλίους (=πλειόνες ἢ τετρακισχιλιοί).

β'. τὸ κατηγορούμενον. (§ 4)

1. Εἰς δήλωσιν τοῦ κατηγορούμενου τίθεται μάλιστα τὸ ἐπίθετον. π. γ. ὁ θεός ἐστι δίκαιος.

2. Ἀλλὰ καὶ τὸ οὐσιαστικὸν λαμβάνεται πολλάκις ὡς κατηγορούμενον. π. γ. ὁ "Ολυμπός ἐστιν ὅρος.—ὁ σίδηρος ἐστι μέταλλον.

3. Ως κατηγορούμενον τίθεται πρὸς τούτοις καὶ μετοχὴ καὶ ἀντωνυμία καὶ ἀγιθμητικὸν καὶ ἀπαρέμφατον καὶ πάν μέρος λόγου. π. γ. εἰμὶ τυράννῳ δοικώς. — Σός εἰμι. — Οἱ ληφθέντες ήταν δρυδοίκορτα. — Τὸ λακωνίζειν ἐστὶ φιλοσοφεῖν. — Τὸ ἄλφα οὐκ ἐστι βῆτα.

Σημ. Ός τὸ ὑποκείμενον, οὕτω καὶ τὸ κατηγορούμενον ἐκφέρεται ἐνίστε δι' αἰτιατικῆς μετὰ τῆς προθέσεως εἰς, περὶ ἦ ἀμφί, ὅπερ, δταν πρόκειται νὰ δηλωθῇ ποσὸν ὡς ἔγγιστα ὠρισμένον. π. γ. οἱ μισθοφόροι ήσαν εἰς μυριους. — Οἱ λελυμένοι ήσαν περὶ ἐκατόν.

γ'. τὸ συνδετικόν. (§ 5)

1. Ως συνδετικὸν τοῦ κατηγορούμενον μετὰ τοῦ ὑποκειμένου γρητιμεύει τὸ εἶναι. ὡς καὶ ἐν τοῖς ἔμπροσθεν ἐλέγθη.

Σημ. Τὸ εἶναι. ὅταν ἔγγη τὴν σημασίαν τοῦ ὑπάρχειν, λέγεται ὑπάρκτικὸν καὶ δὲν γρητιμεύει ὡς συνδετικὸν κατηγορούμενον μετὰ τοῦ ὑποκειμένου, ὡς: ἔστι θεός (=ύπάρχει θεός).

2. Πλὴν τοῦ εἶναι γρητιμεύει ὡς συνδετικὸν καὶ τὸ ὑπάρχειν, γίγνεσθαι, καθίστασθαι, πεφυκέται καὶ φῦγαι, ὡς: τοῦτο βέλιστον ὑπάρχει. — Γίγνου εἰς ὄργὴν μὴ ταχὺς, ἀλλὰ βραδύς. — Ηρακλῆς κατέστη τῆς Ἑλλάδος εὐεργέτης.

3. Παραλαμβάνονται ἔτι ὡς συνδετικὰ α') τὸ δοκεῖν, φα-

τεσθαι, χρίεσθαι, ὡς: δήλη εδόκει ή ἐπιθεουλή.—Πάντες οἱ
ἐν τῇ ἡλικίᾳ καλοὶ φάγονται. 6') τὰ κλητικὰ λέγεσθαι, κα-
λεσθαι, ὄφομάζεσθαι, ἀκούειν (=ὄφομάζεσθαι), ὡς: σὸς κα-
λοῦμαι.—Κόλακες ἀκούσουσιν. γ) τὸ ποιεῖσθαι, αἴρεσθαι, χει-
ροτορεῖσθαι καὶ τὰ ὅμοια, ὡς: Ξενοδῶν ἥρεθη ἔρχων.

4. Διὰ τοῦ αὐξάνεσθαι, αἴρεσθαι καὶ τῶν ὅμοιών ἀπο-
δίδεται εἰς τὸ ὑποκείμενον κατηγορούμενον προληπτικῶς, ὡς:
μέρας ηὔξηθη Φίλιππος (=ηὔξηθη Φίλιππος καὶ οὗτως ἐγέ-
νετο μέγας).

5. Μετὰ παντὸς σχεδὸν ὁήματος, μάλιστα δὲ μετὰ τῶν
κινήσεως σημαντικῶν, δύναται νὰ συναρθῇ ἐπίθετον ὡς κα-
τηγορούμενον τοῦ ὑποκειμένου. Τὰ τοιαῦτα κατηγορούμενα
ἔχουσιν ἐπιρρηματικὴν σημασίαν σημαίνοντα συνήθως χρόνον,
ἢ τρόπον, ἢ τόπον, ὡς: τριταῖαι ἀφίκοντο (=τῇ τρίτῃ ἡ-
μέρᾳ).—Οἱ στρατιῶται εἴποντα ἀσμενοι (=ἀσμένως.—Συγ-
νοῦμεν ὑπαίθριοι (=ἐν ὑπαίθρῳ),

δ'. παράλειψίς τοῦ ὑποκειμένου. (§ 6)

1. Τὸ ὑποκείμενον τοῦ ἀ. καὶ τοῦ 6'. προσώπου (ἐγώ,
ἡμεῖς, σύ, ὑμεῖς), δταν δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐκφρασθῇ μετ'
ἐμφάσεως, παραλείπεται, διότι η κατάληξις τοῦ ὁήματος
εἶναι ἐπιτηδεία νὰ δηλώσῃ αὐτό. π. χ. τί πωλεῖς; ἀρτους
πωλῶ.

2. Τὸ ὑποκείμενον τοῦ γ'. προσώπου παραλείπεται ἀ
ἐπὶ τῶν ἑημάτων, ὡν ἡ διαθεσις εἶναι ἵδιον τοῦ ὑποκειμένου
ἔργον. π. χ. ἐσάλπιγξ (δηλ. ὁ σαλπιγκτής.—ἐκάρυος (δηλ.
ὁ κάρυος).—ἀστράπτει, βροντᾷ, βρέχει, ὔει, νίρει, (δηλ. ὁ
Ζεὺς ἢ ὁ θεός). 6') ἐπὶ τῶν ἑημάτων φασὶ λέγονται καὶ τῶν
ὅμοιών, ὡν ὑποκείμενον νοεῖται τὸ οἱ ἀρθρωποι, ὡς: φασὶ
τὰς Ἀθήνας θεοσεβεστάτας εἶναι. γ') δταν νοῆται: ἐν τῶν
ἥγουμένων, ὡς: Κῦρος τὰς ναῦς μετεπέμψατο, ὅπως δπλί-
τας ἀποθείησειε. —Ο Τισσαρέρνης διαβάλλει τὸν Κῦρον πρὸς
τὸν ἀδελφὸν ὡς ἐπιθεουλεύοι αὐτῷ (δηλ. ὁ Κῦρος).

3. Πολλάκις τὸ ὑποκείμενον ὑποτελοῦς προτάσσεως κεῖται

προληπτικῶς ὡς ἀντικείμενον τῆς κυρίας προτάσεως. Τοῦτο καλεῖται πρόληψις καὶ γίνεται μάλιστα ἐπὶ τῶν λεκτικῶν, γνωστικῶν καὶ φύσου σημαντικῶν ἥγμάτων, ὡς: λέγουσιν ἡμᾶς ὡς ἀκίνδυνον βίον ζῶμεν (ἀντί: λέγουσιν ὡς ἡμεῖς ἀ-κίνδυνον βίον ζῶμεν).—Οἰσθα Εὐθύδημον ὁπόσους ὀδόντας ἔχει (ἀντί: οἰσθα ὁπόσους ὀδόντας Εὐθύδημος ἔχει;).—Δέ-δοικας ας μὴ πληγῶν δέῃ. ὄμοιώς λέγεται ἐν τῇ κοινῇ γλώσσῃ: σὲ ζεύρω τὶ πρᾶμα εἶσαι κτλ.

ε'. παράλειψις τοῦ κατηγορουμένου. (§ 7)

Τὸ κατηγορούμενον παραλείπεται, ὅταν εὐκόλως νοῆται ἐκ τῶν ἡγουμένων π. χ. ἐγὼ μὲν εἰμι ἐπιμελής, σὺ δὲ οὐκ εἰ (δηλ. ἐπιμελής).

τ'. παράλειψις τοῦ συνδετικοῦ εἴται. (§ 8)

1. Τὸ συνδετικὸν εἴται παραλείπεται, ὅταν εὐκόλως νοῆται, καὶ δὲν προκύπτῃ ἀσάρεια ἐκ τῆς παραλείψεως, ὡς: ἡ σοφία πάντων οὐλλιστον, ἡ δὲ ἀμαθία πάντων αἰσχιστον.—Ανάγκη βουλεύεσθαι.—Φύσιν πονηρὸν μεταβάλειν οὐ ράδιον

2. Τὸ συνδετικὸν εἴται παραλείπεται: ἔτι, ὅταν παραλαμβάνηται ἐκ τῶν ἡγουμένων ἢ ἐκ τῶν ἐπομένων. Παραλαμβάνεται δὲ κατὰ τὸν ἀριθμόν, τὸ πρόσωπον καὶ τὸν χρόνον, διὰ ἀπαιτεῖ τὸ ὑποκείμενον τῆς προτάσεως. ὡς: ἔτερος μὲν ἡσαν οἱ τότε σωθέντες, ἔτερος δ' ὑμεῖς οἱ νῦν ἀρχιούμενοι (δηλ. ἐστέ),

Σημ. Τὸ εἴναι παραλείπεται καὶ ἐπὶ τῆς ὑπερκτικῆς σημεσίας, ὡς: ποῦ μοι τὰ ρόδα, ποῦ μοι τὰ ία, ποῦ μοι τὰ καλὰ σέλινα;

ζ'. παράλειψις τοῦ βήματος. (§ 9)

1. Τὸ βῆμα παραλείπεται, ὅταν εὐκόλως νοῆται ἐκ τῶν ἡγουμένων ἢ ἐκ τῶν ἐπομένων, ὡς: οὗτος μὲν ὑδωρ (δηλ. πίνει), ἐγὼ δὲ οἶνον πίνω

2. Άλλακι καὶ ἐν ὅργῃ λόγου παραχλείπεται ἐνίστε τὸ ῥῆμα, ὅταν εὐκόλως νοῆται ἐκ τῶν συμβράζομένων ή ἐκ τῆς πολλῆς γλώσσως, ὡς: δεῦρο, ὁ Σάκερτες (δηλ. ἐλθεῖ). — ἐς κέρκηνας (δηλ. θύ.. ή ἔρρε). πορ. τὰ παρ' ἡμῖν: ἐδῶ Νικόλα (δηλ. ἐλα). ' τὸ διάβολο (δηλ. πήγανε).

η'. παράλειψις τοῦ ὑποκειμένου καὶ τοῦ κατηγορούμενου. (§ 10)

Πολλάκις παραχλείπεται τὸ ὑποκειμένον καὶ τὸ κατηγορούμενον συγγράνως, ὅταν εὐκόλως νοῶνται ἐκ τῆς πειρᾶς τοῦ λόγου, ὡς: ὁ κακὸς ἀνὴρ οὐκ ἀν ποτε γένοιτο κακός· ἔστι γάρ ἀεὶ (δηλ. ὁ κακὸς ἀνὴρ κακός). 'Ομοίως δύνανται νὰ παραχλειφθῶσι τὸ ὑποκειμένον καὶ τὸ συνδετικόν, ή τὸ κατηγορούμενον καὶ τὸ συνδετικὸν συγγράνως, ὡς: σὺ δὲ τίς εἶ; παιδοτρίβης (δηλ. ἐγώ εἰμι).

θ'. συμφωνία τοῦ κατηγορούμενου πρὸς τὸ ὑποκειμένον. (§ 11)

1. Τὸ κατηγορούμενον, ἂν μὲν εἶνε ἐπίθετον, συμφωνεῖ πρὸς τὸ ὑποκειμένον κατὰ γένος, ἀριθμὸν καὶ πτῶσιν, ὡς: δ' ἄρθρωπός ἔστι θητός.—'Η γῇ ἔστι στρογγύλη.—Τὸ ρέδον ἔστιν εὐῶθες. ἂν δὲ εἶνε οὐσιαστικόν, συμφωνεῖ πρὸς τὸ ὑποκειμένον ἀναγκαῖως μὲν κατὰ πτῶσιν, τυχαίως δὲ κατὰ γένος καὶ κατ' ἀριθμόν, ὡς: δ' "Ο.ιυμπός ἔστιν ὄρος.—Τὰ πρόβατά ἔστι πλοῦτος.—'Η Σάμος ἔστιν ρῆσος.

2. "Οταν τὸ ὑποκειμένον σημαίνῃ γενικόν τι, τότε τὸ κατηγορούμενον, ἂν εἶνε ἐπίθετον, τίθεται κατ' οὐδέτερον γένος καὶ ἐνικὸν ἀριθμόν, οἷουδήποτε γένους καὶ ἀριθμοῦ καὶ ἀν εἶνε τὸ ὑποκειμένον, ὡς: η σοφία πάντων καὶ λιστορ.—Αἱ μεταβολαὶ λυπηρότ.

3. Πολλάκις τὸ κατηγορούμενον κεῖται κατὰ γενικὴν πτῶσιν, ὅταν δι' αὐτοῦ πρόκειται νὰ δηλωθῇ
α') κτητικὴ σχέσις, ὡς: η ἡγεμονία ἔστι τῆς πολίεως (=ἔστι

κτῆμα τῆς πόλεως, ἀνήκει εἰς τὴν πόλιν). — Αἴσωπος 'Ιάδμονος ἐγένετο (Δηλ. κτῆμα, δοῦλος). — *Oixorόμου ἀγαθοῦ ἐστιν εὖ οἰκεῖν τὸν ἔχυταν οἶκον.*

6') ιδιότης, ὡς: εἰμὶ τριάχοντας ἐτῶν,

γ') ἡ οὐλη, ὡς: ἡ οἰκία λίθου ἐστί.

δ') ἡ ἀξία, ὡς: αὕτη ἡ οἰκία ἐστὶν εἴκοσι μνᾶν.

ε') τὸ διηρημένον ὅλον, ὡς: δὲ Σωκράτες ἐστὶ τῶν σοφιστῶν.

Σημ. Δὲν φαίνεται ὅρθι ἡ γνώμη δια τὴν κτήσεως κείται κατ' Ἑλλειψιν τοῦ υἱοῦ, δοῦλος κτῆμα, ἔδιον δὲ ἔργον, η δὲ γενικὴ τοῦ διηρημένου ὅλου κατ' Ἑλλειψιν τοῦ εἴς δὲ τίς. "Ισως δὲ εἴνε καλὸν νὰ κάμην ὁ διδάσκαλος τὴν ἀναπλήσωσιν τεύτην γέριν εὔκολες τῶν μαθητῶν.

ι'. συμφωνία τοῦ βήματος πρὸς τὸ ὑποκείμενον. (§ 12)

1. Τὸ Συνδετικὸν ἢ τὸ ἑῆμα συμφωνεῖ πρὸς τὸ ὑποκείμενον κατ' ἀριθμὸν καὶ πρόσωπον, ὡς: ἐγώ εἰμι "Ε.ι.ηρ.—Σδ εἰ βάθειρος. — Οι διδάσκαλος διδάσκει. — Οι μαθηταὶ μαθάρονται.

2. Εξαιρέσεις τοῦ γενικοῦ τούτου κανόνος εἶνε αἱ ἔξτις.

α') ὑποκείμενον ἐνικοῦ ἀριθμοῦ, ὅταν εἶνε περιληπτικόν, συντάσσεται πολλάκις μετὰ ἑῆματος πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ, ὡς: δὲ στρατὸς ἀπέβαινον. — Η πόλις τὸν Περικλέα ἐν ὅργῃ εἶχον. Η Σύνταξις αὕτη ὄνομά, εταί: σχῆμα κατὰ σύνεσιν ἢ κατὰ τὸ νοούμενον, διότι τὸ ἑῆμα συμφωνεῖ οὐχὶ πρὸς τὸν γραμματικὸν τύπον τοῦ ὑποκείμενου, ἀλλὰ πρὸς τὸ νοούμενον δι' αὐτοῦ. π. χ. δὲ στρατὸς ἀπέβαινον=ι στρατιῶται ἀπέβαινον. ή πόλις εἶχον=οι πολεῖται εἶχον.

β') ὑποκείμενον οὐδετέρου γένους καὶ πληθυντικοῦ ἑριθμοῦ συντάσσεται μετὰ ἑῆματος ἐνικοῦ ἀριθμοῦ, ὡς: τὰ παιδία παίζει. Η σύνταξις αὕτη λέγεται Ἀττικὴ σύνταξις ἢ Ἀττικὸν σχῆμα διότι πρὸ πάντων οἱ Ἀττικοὶ μετεγειρίζονται.

γ') ὑποκείμενον διύκοῦ ἀριθμοῦ συντάσσεται πολλάκις μετὰ ἑῆματος πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ, ὡς: σφῷ νῦν διαλλάττεσθε.

δ') ὅταν τὸ κατηγορούμενον εἶνε οὐσιαστικόν, τότε τὸ συνδε-

τικόν, ἀν κεῖται πλησιέστερον πρὸς τὸ κατηγορούμενον, ἐλ-
κεται ὑπὸ αὐτοῦ καὶ συμφωνεῖ πρὸς αὐτὸν κατὰ τὸν ἀριθμόν,
ώς: οἱ σοφισταὶ φανερά ἔστι λάθη καὶ δικριθορά τῶν συγγι-
γνομένων.—Τὸ χωρίον Ἐρέα οὗδος ἔκαλοῦτο.

B'. Σύνθετος πρότασις. (§ 13)

Σύνθετος πρότασις καλεῖται ἡ πρότασις ἐν τῇ διοίᾳ
ὑπάρχουσι πλείονα τοῦ ἐνδός ὑποκείμενα ἢ κατηγορούμενα, ἢ
ὑποκείμενα ἄμα καὶ κατηγορούμενα. π. χ. ὁ Πλάτων καὶ ὁ
Ἀριστοτέλης ἦσαν σοφοί. Ο Σωκράτης ἦν σώφρων καὶ ἀν-
δρεῖος.

Σημ. Σύνθετος εἶναι ἡ πρότασις καὶ ὅταν ἔγγι δύο ἢ πλείονα ἀντι-
κείμενα, ἢ δύο ἢ πλείονα προσδιορισμούς, ώς: Ἀγησιλάῳ ἐαυτὸν καὶ
τὴν γυναῖκα καὶ τὰ τέκνα καὶ τὴν δύναμιν ἐνεγκέρεισε. —
Ἐπολιόρκει Μίλητον καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν.

a'. συμφωνία τοῦ κατηγορουμένου πρὸς δύο ἢ πλειονά
ὑποκείμενα, (§ 14)

1- "Οταν τὰ ὑποκείμενα τῆς προτάσεως εἶνε δύο ή
πλείονα, τότε ἐπὶ τοῦ κατηγορουμένου ἀν εἶνε ἐπίθετον, πα-
ρατηροῦνται τὰ ἔξη;

α') ὅταν τὰ ὑποκείμενα εἶνε ἔμψυχα, τὸ κατηγορούμενον
τίθεται ἐν τῷ πληθυντικῷ ἀριθμῷ κατὰ τὸ γένος μὲν τοῦ ὑπο-
κειμένου, ἀν εἶνε ὄμογενη, κατὰ τὸ ἐπικρατέστερον δὲ γέ-
νος, ἀν εἶνε ἑτερογενῆ. Εἶνε δὲ ἐπικρατέστερον τὸ μὲν ἀρσε-
νικὸν τοῦ θηλυκοῦ καὶ τοῦ οὐδετέρου, τὸ δὲ θηλυκὸν τοῦ οὐ-
δετέρου. π. χ.: Ἰππαρχος καὶ Θεσσαλὸς ἀδελφοὶ ἦσαν.—
Συνεληλυθότες ὅταν καὶ ἄρδεος καὶ γυναικες καὶ κτήρη
πολλά.

Σημ. "Οταν τὰ ὑποκείμενα εἶνε δύο ἵνικά, τὸ κατηγορούμενον δύ-
ναται νὰ τεθῇ καὶ κατὰ διτκὸν ἀριθμόν, ώς: ἐγὼ καὶ ὁ σὸς πατὴρ
ἐταίρω τε καὶ φίλω τῷ μεν.

β') ὅταν τὰ ὑποκείμενα εἶνε ἄψυχα, τὸ κατηγορούμενον

τίθεται συνήθως ἐν τῷ πληθυντικῷ ἀριθμῷ κατ' οὐδέτερον γένος, εἴτε ὁμογενῆ, εἴτε ἑτερογενῆ εἶναι τὰ ὑποκείμενα, ὡς : λίθοι τε καὶ πλίνθοι καὶ ξύλα καὶ κέραμος ἀτάκτως ἔργα μένα οὐδὲν χρήσιμά ἔστιν.

β'. Συμφωνία τοῦ βήματος πρὸς δόνο ἢ πλείονα ὑποκείμενα. (§ 15)

X 1. "Οταν τὰ ὑποκείμενα εἶναι πλείονα τοῦ ἑνός, τὸ βῆμα τίθεται ἐν τῷ πληθυντικῷ ἀριθμῷ ἢ ἐν τῷ ἀριθμῷ τοῦ πληθυστέρου ἢ τοῦ σπουδαιοτέρου ὑποκείμενου, ὡς : Εὐρυμέδων καὶ Σοφοκλῆς ἐς Κέρκυραν ἐστράτευσαν.—"Επεμψέ με Ἀρικαῖος καὶ Ἀρτάζος.—Βασιλεὺς καὶ οἱ σὺν αὐτῷ διώκων εἰσπίπτει εἰς τὸ Κυρεῖον στρατόπεδον.

Σημ. "Οταν τὰ ὑποκείμενα εἶναι δόνο ἐνικά, δύναται τὸ βῆμα νὰ τεθῇ κατὰ δυίκὸν ἀριθμόν, ὡς : Μίνως καὶ Λυκούργος υἱούς ἐθέτην.

2. "Οταν τὰ ὑποκείμενα εἶναι δόνο ἢ πλείονα, διαφόρων δὲ προσώπων, τὸ βῆμα τίθεται ἐν τῷ πληθυντικῷ ἀριθμῷ κατὰ τὸ ἐπικρατέστερον πρόσωπον. Εἶνε δὲ τὸ μὲν ὡς πρόσωπον ἐπικρατέστερον τοῦ 6'. καὶ τοῦ γ'. τὸ δὲ 6'. ἐπικρατέστερον τοῦ γ'. π. χ. ἐγὼ καὶ σὺ γράφομεν, ἐγὼ καὶ ἐκεῖνος γράφομεν, σὺ καὶ ἐκεῖνος γράφετε.

Γ'. Προσδιορισμοί. (§ 16)

1. Καὶ ἡ ἀπλῆ καὶ ἡ σύγχετος πρότασις περιέχει συνήθως πλὴν τοῦ ὑποκείμενου, τοῦ κατηγορουμένου καὶ τοῦ βήματος, καὶ ἄλλας λέξεις, αἵτινες γρηγορεύουσιν εἰς προσδιορισμὸν τοῦ ὑποκείμενου ἢ τοῦ κατηγορουμένου ἢ τοῦ βήματος. Αἱ λέξεις αὗται λέγονται προσδιορισμοί. π. χ. ὁ ἐπιμελῆς μαθητὴς μανθάνει.—Ο θρόνος τοῦ βασιλέως ἐστὶ χρυσοῦς.—Ο Γεώργιος ἐστι μαρτυρελής.—Καλῶς γράφω.

Σημ. 2. Οἱ προσδιορισμοὶ δύνανται νὰ προσδιορίζωσι καὶ τὸ ἀντικείμενον τοῦ βήματος ἢ ἄλλους προσδιορισμούς π. χ. τὸν δόλιον ἄνδρα φεῦγε.—λιαν καλῶς γράφω.

Σημ. 6' Λέξις τις τῆς προτάσεως ἡ ὅλη ἡ πρότασις δύναται νὰ προσδιορίζηται δι' ἄλλης προτάσεως. Ἡ πρότασις ἡ γρεσιμεύουσα εἰς προσδιορισμὸν λέξεώς τινος ἡ ὀλοκλήρου προτάσεως ὀνομάζεται ἐξηγημένη ἡ ὑπὸ ποτε λέξις, ἡ δὲ προσδιοριζομένη πρότασις ὀνομάζεται κυρία, ώς: ἔστι δίκης ὁ φθαλμός, δε τὰ πάνθ' ὁρᾷ.—κύνας τρέψεις, ἵνα σοι τοὺς λύκους ἀπὸ τῶν προβάτων ἀπερύλωσιν.

α'. ἐπιθετικοὶ προσδιορισμοὶ. (§ 17)

1. Ἐπιθετικοὶ προσδιορισμοὶ καλοῦνται οἱ προσδιορισμοὶ οἱ ἐκφερόμενοι δι' ἐπιθέτων, οἵτινες συνάπτονται τόσον στενῶς μετ' οὐσιαστικοῦ, ὥστε ἀποτελοῦσι τρόπον τινὰ μετ' αὐτοῦ μίκην ἔννοιαν. ώς: σοφὸς ἀνήρ, μεγάλη πόλις

2. Ός ἐπιθετικοὶ προσδιορισμοὶ συνάπτονται μετ' οὐσιαστικοῦ καὶ μετοχαὶ καὶ ἀγωρυμίαι καὶ ἀριθμητικά ώς: ὁ λάμπων ἦλιος, ὁ ἐμὸς πατήρ, περτακόσιοι στρατιῶται.

3. Καὶ γενικὴ πτῶσις καὶ ἐπίφρενος καὶ ἐμπρόθετος προσδιορισμὸς διὰ τοῦ ἀρθροῦ λαμβάνουσι δύναμιν ἐπιθέτου καὶ τίθενται ώς ἐπιθετικοὶ προσδιορισμοί, ώς: ὁ Αθηναῖος δῆμος, αἱ πέρυσι πρεσβεῖαι, ἡ κατὰ νόμον τιμωρία.

4. Ο ἐπιθετικὸς προσδιορισμὸς συμφωνεῖ πρὸς τὸ προσδιορίζομενον οὐσιαστικὸν κατὰ γένος ἀριθμὸν καὶ πτῶσιν, ώς: ὁ ἐπιμελῆς μαθητής, αἱ ψηλὴι δρύες.

5. Πολλάκις ἐλλείπει τὸ ὑπὸ τοῦ ἐπιθέτου προσδιορίζομενον οὐσιαστικόν. Τότε τὸ ἐπίθετον λαμβάνει οὐσιαστικοῦ χαρακτῆρα. Ἐλλείπει δὲ συνήθως ἀ) τὸ ἀρθρωπος, ἀνήρ, νιός. π. χ. οἱ θυητοὶ (δηλ. ἀνθρωποι), οἱ περὶ τὸν Κῦρον (δηλ. ἀνδρεῖς), ἢ Σωφρονίσκου (δηλ. υἱός.) β') τὸ στρατός, π. γ. ὁ πεζός. γ') τὸ ἡμέρα, ώς: τῇ ὑστεραίᾳ. δ') τὸ γῆ ἡ χώρα, ώς: ἡ ἔρημος, ἡ οἰκουμένη. ε') τὸ ὄδός, ώς: βάδιζε τὴν εὐθεῖαν. σ') τὸ μοῖρα, ώς: τὴν πεπρωμένην οὐδὲ ἀν εἰς ἐκφύγοι. ζ') τὸ τέλην, ώς: ἡ φητορική. η') τὸ πρᾶγμα ἡ πράγματα, ώς: τὰ τῆς πολεως.

β'. παράθεσις. (§ 18)

1. Παράθεσις ὀνομάζεται τὸ οὐσιαστικόν, ὅπερ ἀκεν συ-

δέσμου παρατίθεται εἰς ἄλλο οὐσιαστικὸν (ἢ προσωπικὴν ἀντωνυμίαν) κατὰ τὴν αὐτὴν πτῶσιν εἰς προσδιορισμὸν αὐτοῦ. Ἰσοδύναμεῖ δὲ ἡ παράθεσις μὲν ἀναφορικὴν πρότερον, ὡς: Ἀρχίδαμος ὁ βασιλεὺς.—Περὶ χρημάτων λαλεῖς, ἀβεβαίου πράγματος (=ἄλλεσσιν πράγματα ἔστιν).

2. Ἡ παράθεσις, ὅταν γίνεται πρὸς ἐπεξήγησιν προηγουμένου οὐσιαστικοῦ, ὄνομάζεται ἐπεξήγησις, ὡς: ὁ Θάνατος τυγχάνει ὃν δυοῖν πραγμάτων διάλυσις, τῆς γυνῆς καὶ τοῦ σώματος.

3. Πολλάκις πρὸς ἐπεξήγησιν οὐσιαστικοῦ μάλιστα δὲ τοῦ οὐδετέρου δεικτικῆς ἀντωνυμίας, τίθεται ἀπαρέμορκτον μετ' ἀρθρου ἢ ἀνευ ἀρθρου, ὡς: εἰς οἰωρδὸς ἀριστος, ἀμύρεσθαι περὶ πάτρης Ὁμ. Μ, 243. τόδε μοι δοκεῖ εὖ λέγεσθαι, τὸ θεούς εἴραι ύμιντος ἐπιμελουμένους Ηλ. Φαι. 62.

Σ.ημ. Ἀντὶ τοῦ ἀπαρεμφάτου τίθεται καὶ εἰδικὴ πρότασις ὡς ἐπεξήγησις τοῦ οὐδετέρου δεικτικῆς ἀντωνυμίας, ὡς: τοῦδε ὑμᾶς δεῖ μαθεῖν, ὅτι τὸ συνέχον τὴν δημοκρατίαν δέρκος ἔστι. Λου. 79.

4. Ἡ παράθεσις συμφωνεῖ πρὸς τὸ προσδιοριζόμενον οὐσιαστικὸν κατὰ πτῶσιν, τυχίως δὲ κατὰ γένος καὶ κατ' ἀριθμόν, ὡς: Ἀρχίδαμος ὁ βασιλεὺς.—Περὶ χρημάτων λαλεῖς, ἀβεβαίου πράγματος. Ὅταν δὲ ἀναφέρεται: εἰς δύο οὐσιαστικά, τίθεται: συνήθως κατὰ πληθυντικὸν ἀριθμὸν (σπανίως κατὰ δυτικόν), ὡς: Ἄγιος καὶ Κλεορένης οἱ βασιλεῖς.

γ'. προσδιορισμὸς διὰ γενικῆς.

1. γενικὴ ἐπὶ τῶν οὐσιαστικῶν. (§ 49)

Ἡ γενικὴ οὐσιαστικοῦ τίθεται μετ' ἄλλου οὐσιαστικοῦ, ἵνα δηλώσῃ τὴν συνυπάρχουσαν μεταξὺ τῶν δύο οὐσιαστικῶν σχέσιν. Κατὰ τὴν σχέσιν δέ, ἥν ἐκφράζει ἡ γενικὴ πρὸς τὸ οὐσιαστικόν, μεθ' οὗ τίθεται, εἶναι
 α) γενικὴ τῆς κτήσεως. Τὸ οὐσιαστικὸν σημαίνει τὸ κτήμα,
 ἢ δὲ γενικὴ τὸν δεσπότην. π. χ. η οἰκία τοῦ Μελιάδου.—δ
 ἀγρὸς τοῦ Ηερικλέους. Οὕτω καὶ ὁ υἱὸς τοῦ Φιλίππου.—ε
 πετήρος τοῦ Δημοσθένους.

β') γενική τῆς ιδιότητος, ὡς: ὁδὸς τριῶν ήμερῶν. — Πυραμίδες ἐνὸς πλέθρου.

γ') γενική τῆς ὕλης καὶ τοῦ περιεχομένου, ὡς: στέρχοντος χρυσοῦ. — Ηλιοῖς σίτου.

δ') γενική τῆς αἰτίας, ὡς: γραφὴ ἀπεβείνει.

ε') γενική τοῦ διηρημένου ὅλου, ὡς: ἀνὴρ τοῦ δήμου (=εἰς τοῦ δήμου).

Ϛ') γενική τοῦ ὑποκειμένου ή ὑποκειμενική, καὶ τοῦ ἀντικειμένου ή ἀντικειμενική. π. χ. ἡ νίκη τῶν Ελλήνων (δηλ. οἱ "Ελλῆνες ἐνίκησαν"). — ὁ πόλιος τῆς πατρίδος (δηλ. ποθετικής τὴν πατρίδα).

2. ἡ γενική ἐπὶ τῶν ἐπιθέτων. (§ 20)

'Ως μετὰ οὐσιαστικοῦ, οὕτω τίθεται καὶ μετὰ ἐπιθέτου γενική οὐσιαστικοῦ, ἵνα δηλώσῃ τὴν συνπάροχουσαν μεταξὺ αὐτῶν σχέσιν. Εἶνε δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἐπιθέτων ἡ γενικὴ

α) γενικὴ τῆς ακτήσεως. Ἐπίθετα δὲ μετὰ γενικῆς ακτητικῆς συνταξεσόμενα εἶνε τὰ οἰκεῖτητος καὶ ἀλλοτριότητος σημαντικὰ καὶ ἐν γένει τὰ ἐπίθετα, ἀτινα οὐσιαστικῶς λαμβάνομενα θεωροῦνται διπωσδήποτε ὡς ακτημάτινος, ὡς: ἵππος ἱερὸς τοῦ ἥλιου. Οὕτω καὶ φύλος τιτός, συγγενής τιτος κτλ.

β') γενικὴ τῆς ἀξίας ή τοῦ τιμήματος. Ἐπίθετα δὲ μεθ' ὧν τίθεται γενικὴ τῆς ἀξίας ή τοῦ τιμήματος εἶνε τὸ ἀξιός, ἀνάξιος, τίμιος, ὄνιος, ὡς: βιβλίον ἀξιοῦ δραμμῆς.

γ') γενικὴ τῆς αἰτίας, ὡς: φύρου ὑπόδικος

δ') γενικὴ τοῦ διηρημένου ὅλου. Μετὰ γενικῆς τοῦ διηρημένου ὅλου συντάσσονται τὰ ἐπίθετα, ἀτινα οὐσιαστικῶς λαμβάνομενα σημαντίνουσι μέρος τοῦ ὑπὸ τῆς γενικῆς σημαντικού ὅλου, ίώς: οἱ χρηστοὶ τῶν ἀνθρώπων. — οἱ ὀφελιμώτατοι τῶν λόγων. Συχνότατα ἀπαντᾷς ἡ γενικὴ τοῦ διηρημένου ὅλου μετὰ τοῦ τίς, πολλοί, δλίγοι, ἔκκοτος καὶ μετὰ τῶν ἀπολύτων ἀριθμητικῶν.

ε) γενικὴ τοῦ ἀντικειμένου ή ἀγτικειμενική. Μετὰ γενικῆς ἀγτικειμενικῆς συντάσσονται

1) τὰ μνήμης καὶ λήθης σημαντικά, ὡς: ἀμνήμιωρ τῶν κινδύνων.—τῆς ἐμῆς διαθήκης ἐπιλήσμωρ.

2) τὰ ἐπιμελείας καὶ ἀμελείας σημαντικά, ὡς: ἐπιμελῆς τῶν μαθημάτων.—Οὗτοι καὶ φειδωλὸς χρημάτωρ.

3) τὰ ἐμπειρίας καὶ ἀπειρίας σημαντικά, ὡς: ὁ γραμμάτωρ ἀπειρος οὐ βλέπει βλέπων.

4) τὰ μετογῆς, πλησμονῆς καὶ ἐνδείας σημαντικά, ὡς: κοινωνὸς σοφίας.—παρόδεισος ἀγρέων θηρίων πλήρης.—φίλων ἔρημος. Ἐνταῦθι ἀνάγονται καὶ πολλὰ ἐκ τῶν μετὰ τοῦ στερητικοῦ ασυνθέτων, ὡς: τοῦ ἡδίστου ἀκούσματος ἀνήκοος εἰ, καὶ τοῦ ἡδίστου θεάματος ἀθέατος.

ς') γενικὴ συγκριτική. Μετὰ συγκριτικῆς γενικῆς συντάσσονται τὰ συγκριτικά, ὡς: Ἀλκιβιάδης ἦν νεώτερος Ηερίπιλέους· καὶ τὰ ἔχοντα ἔννοιαν συγκριτικήν, ὡς: τὸ διάφορος ἄλλος καὶ τὰ ἀναλογικὰ διπλάσιος, τριπλάσιος κτλ., ὡς: ἐπιστήμη ἐπιστήμης διάφορος.

δ'. Προσδιορισμὸς διὰ δοτικῆς ἐπὶ τῶν ἐπιθέτων καὶ τῶν οὐσιαστικῶν. (§ 21)

1. Τὰ δοτικῆς συντάσσομενα ἐπίθετα εἶνεν.

ἀ) τὰ φιλίας ἢ ἔχθρας, ὡφελείας ἢ βλάβης σημαντικά, ὡς: οἱ πονηροὶ ἄλληλοις ἔχθροι μᾶλλον ἢ φίλοι εἰσίν. Οὗτως χρήσιμος τινι κτλ.

β'. τὰ εὐπειθείας καὶ ὑποταγῆς σημαντικά, ὡς: ἵππος εὐπειθής τῷ ἡριόχῳ.

γ') τὰ ταυτότητος, ὅμοιότητος καὶ ισότητος σημαντικά, ὡς: οὐ ταῦτα γίγνεται τάγαθὰ τοῖς ἡδέσι. Οὕτως ὅμοιός τινι, σύμφωνός τινι κτλ.

δ') τὰ προσεγγίσεως καὶ μίξεως σημαντικά, π. χ. πλησίος, ὅμορός τινι, ἀμικτός τινι κτλ.

Σημ. Πολλὰ τῶν εἰς τὰς εἰρημένας τάξεις ἀνηκόντων ἐπιθέτων οὐσιαστικῶς λαμβανόμενα συντάσσονται καὶ μετὰ γενικῆς, ὡς: τῶν ἐχόντων πάντες ἄνθρωποι φίλοι.—Βοτιαῖοι ὅμοροι Χαλκιδέων.

2. Τὰ μετὰ δοτικῆς συνταξεόμενα οὐσιαστικά εἶναι δλίγχ. Εἶναι δὲ ἐσγηματισμένα ἐξ ἐπιθέτων ἢ ῥημάτων συνταξεόμενων μετὰ δοτικῆς π. χ. *φιλία τινί* (ἐπειδὴ λέγεται *φιλος τινί*), ἡγεμώρ *τινί* (ἐπειδὴ λέγεται *ἡγούμαρι τινί*).

Προσωπικὴ δοτική. (§ 22).

Δοτικη προσωπικη λέγεται ἡ δοτικη του προσώπου, διὸ τὸ ὄποιον γίνεται τι. Τοιάντη δὲ εἶναι

α) ἡ δοτικη ἐπὶ του εἴραι, ὑπάρχειν, γίγρεσθαι καὶ τῶν ὁμοίων, ήτις σημαίνει τὸ πρόσωπον ὃς κτῆμα ἢ πρὸς χρῆσιν του ὄποιον ὑπάρχει ἢ γίγνεται τι (δοτικη τῆς κτήσεως ἢ τῆς χρήσεως). π. χ. ἔστι μοι γράμματα (=ἔχω γράμματα).—Τούτων τῶν μερῶν ἐν ἔστι παιστί (=διὰ τοὺς παιδεῖς, πρὸς χρῆσιν τῶν παιδῶν).

β') ἡ δοτικη του προσώπου πρὸς ὀφέλειαν ἢ βλάβην του ὄποιον γίνεται τι (δοτικη χαριστικη ἢ ἀντιχαριστικη), ὃς: πᾶς ἀνὴρ αὐτῷ πονεῖ (=πρὸς ὀφέλειαν ἔχωτος).

γ) ἡ δοτικη του προσώπου ἀναφορικῶς πρὸς τὸ ὄποιον εἶναι ἢ γίνεται τι (δοτικη τῆς ἀναφορᾶς) ὃς: γέρων γέροντος γλωτταν ἀδίστην ἔχει, παῖς παιδί.

Σημ. Εἰς τὴν δοτικὴν τῆς ἀναφορᾶς ἀνήκει καὶ ἡ δοτικη τῆς κρίσεως.

δ') ἡ δοτικη του συμπαθοῦντος προσώπου (δοτικη ἡθικη), ὃς: ὃς μοι καλὸς ὁ πάππος.

ε'. Ἐπιρρηματικοὶ προσδιορισμοί.

1. Ἐπιρρηματικοὶ προσδιορισμοὶ λέγονται: οἱ ἔκφερόμενοι διὰ τῶν ἐπιρρημάτων, ὃς: κατέην χθὲς εἰς Ηεραῖς.

2. Εἰς τοὺς ἐπιρρηματικοὺς προσδιορισμοὺς ἀνήκουσι καὶ οἱ διὰ πλαγίας πτώσεως μετὰ προθέσεως ἢ ἀνευ προθέσεως ἐκφερόμενοι καὶ ἐπιρρηματικὴν ἔννοιαν ἐκφράζοντες (ός ἐπιρρηματικοὶ προσδιορισμοί), ὃς: οἱ λαγῳ τῆς τυκτὸς (=γυναῖκες) νέμονται.—ἐν Ἀθάναις οἰκη (=Ἀθηναῖς).

3. Οι ἐπιρρηματικοὶ προσδιορισμοὶ τίθενται εἰς δήλωσιν τῶν ἔξης σχέσεων· α) τοῦ χρόνου, β) τοῦ τόπου, γ') τοῦ τρόπου, δ') τοῦ δργάριου ή μέσου, ἔ) τοῦ ποσοῦ, τ') τοῦ κατά την τῆς ἀναφορᾶς, ζ') τοῦ αιτίου.

1. Η σχέσις τοῦ χρόνου. (§ 25)

Ἡ σχέσις τοῦ χρόνου ἐκφέρεται

α) δι' ἐπιρρήματος χρονικοῦ, ὡς: κατέβην χθές εἰς Πειραιά.

β') διὰ γενικῆς χρονικοῦ ὀνόματος, ὡς: οἱ λαγῳ τῆς νυκτὸς νέμονται.

γ') διὰ γενικῆς μετὰ τῆς προθέσεως πρό, ὅταν πρόκειται νὰ δηλωθῇ τὸ πέντερον, δὲ αιτιατικῆς δὲ μετὰ τῆς μετὰ, ὅταν πρόκειται νὰ δηλωθῇ τὸ οὗτερον, ὡς: πρὸ τῆς μάχης καὶ μετὰ τὴν μάχην.

δ') διὰ γενικῆς μετὰ τῆς προθέσεως ἐπί, μάλιστα ἐπὶ κυρίων ὀνομάτων ἐγένετον ἀρχήν, ὡς: ἐπὶ Κέχροπος, ἐπὶ Θησέως.

ε). διὰ γενικῆς μετὰ τῆς προθέσεως διά, ὅταν πρόκειται νὰ δηλωθῇ χρόνος μετὰ παρέλευσιν ή καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ ὄποιου γίνεται τι, ὡς: διὰ πολλοῦ χρόνου ἐφράκασε (==μετὰ διάλειμμα πολλοῦ χρόνου). — τέρας ἐστὶν εἴ τις εὐτύχηκε διὰ βίου (==καθ' ὅλον τὸν βίον).

ζ') διὰ δοτικῆς, ἀνευ μὲν προθέσεως ὅταν πρόκειται νὰ δηλωθῇ ὡρισμένος χρόνος, μετὰ τῆς προθέσεως δὲ ἐτ., ὅταν πρόκειται νὰ δηλωθῇ χρονικὴ περίοδος, ἐντὸς τῆς ὄποιας γίνεται τι, ὡς: τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ ἀφίκοντο ἐπὶ τὸν ποταμόν. — ἐν ἑδομήκοντα, ἔτεσιν οὐδ' ἂν εἴς λάθοι πονηρὸς ὅν.

ζ') δι' αιτιατικῆς μετὰ τῆς προθέσεως κατά, ὡς: ὁ Λυκοῦργος κατὰ τοὺς Ἡρακλείδας λέγεται γενέσθαι (==κατὰ τὸν χρόνον τῶν Ἡρακλείδῶν).

2. Η σχέσις τοῦ τόπου. (§ 26)

1. Η ἐν τόπῳ στάσις ἐκφέρεται α) διὰ τῶν στάσεως ση-

μαντικῶν ἐπιρρημάτων, ώς: αὐτοῦ μένε. — Αθήνησι τοῦτο ἐγένετο. 6') διὰ δοτικῆς μετὰ τῆς προθέσεως ἐτ., ώς: οἰκδὲ ἐτ. Αθήναις ἀπρόθετος δὲ τίθεται ἡ δοτικὴ μόνον ἐπὶ τῶν δήμων τῆς; Λαττικῆς, οἶον Μαραθῶντι, Ραμυοῦντι, Αγροῦντι κτλ. γ') δι' αἰτιατικῆς μετὰ τῆς προθέσεως κατά, θταν πρόκειται νὰ δηλωθῇ συγχρόνως ἡ ἔκπασις ἢ ἡ ἔννοια τοῦ ἀπέννυντι, ώς: αἱ ἔχιδναι κατὰ πᾶσαν τὴν γῆν εἰσιν. — καθ' ἥμᾶς ἐπάγθησαν (=ἐπένναντι ἥμῶν).

2. Η ἐκ τόπου κίνησις ἐκφέρεται διὰ τῶν εἰς θερ ληγόντων ἐπιρρημάτων ἡ διὰ γενικῆς μετὰ τῆς ἐκ ἡ τῆς ἀπό, ώς: ἐξ ἀγορᾶς ἡ πόθεν Μενέζενος; ἐξ ἀγορᾶς ὁ Σώκρατες, καὶ ἀπὸ τοῦ βουλευτηρίου.

3. Η εἰς τόπον κίνησις ἐκφέρεται α) διὰ τῶν εἰς δε ἡ σε ληγόντων ἐπιρρημάτων, καὶ ἄλλων, οἷς εἶνε τὸ ποῖ, ποῖ, εἴσω κτλ. π. χ. πορεύομαι οἴκαδε. 6') διὰ γενικῆς μετὰ τῆς προθέσεως ἐπὶ, ώς: Κροῖσος ἐπὶ Σάρδεων ἔφευγε. γ') δι' αἰτιατικῆς μετὰ τῆς προθέσεως πρός, εἰς, ἐπὶ, ώς: κατέβην εἰς Πειραιᾶ. — Πορεύομαι πρός τὴν ἀγοράν.

Σημ. Εἰς δήλωσιν κινήσεως πρὸς πρόσωπον τίθεται ἡ πρός, ἡ ώς καὶ ἡ παρὰ μετ' αἰτιατικῆς, ώς: πορεύομαι παρὰ βασιλέα.

4. Η διὰ τόπου κίνησις ἐκφέρεται α) διὰ γενικῆς μετὰ τῆς διά, ώς: πορεύομαι διὰ τῆς ἀγορᾶς 6') δι' αἰτιατικῆς μετὰ τῆς κατά, ώς: ἐπορεύοντο κατὰ γῆν (=διὰ ξηρᾶς).

3. Η σχέσις τοῦ τρόπου. (§ 27).

Η σχέσις τοῦ τρόπου ἐκφέρεται α) διὰ τῶν τροπικῶν ἐπιρρημάτων, ώς: βουλεύον μὲν βραδέως, ἐπιτέλει δὲ ταχέως, τὰ δέξαντα. 6') διὰ γενικῆς μετὰ τῆς προθέσεως ἐκ, ἀπό, μετά, διά, ώς: ἡ σοφίκιον ἀπὸ ταυτομάτου παραγίγνεται τοῖς ἀνθρώποις. — Οἱ Ηελοποννήσιοι ἐπῆλθον διὰ τάχους (=ταχέως). γ') διὰ δοτικῆς ἀπλῆς ἡ μετὰ τῆς προθέσεως σύν, ώς: βίᾳ εἶλον τὸ χωρίον. — Σύν γέλωτι ἦλθον. δ') δι' αἰτιατικῆς ἀπλῆς ἡ μετὰ τῆς προθέσεως κατά, ώς: τίτα τρόπον (=πῶς) τὴν θύραν κόψω; — Κατ' ἄλλον τρόπον (=ἄλλως).

4. Η σχέσις τοῦ δργάρου (§ 28).

Συγγενής πρὸς τὴν σχέσιν τοῦ τρόπου εἶναι ἡ σχέσις τοῦ δργάνου οὐ μέσου. Αὕτη ἐκφέρεται: α) διὰ δοτικῆς, ὡς: βάλλω λίθους. β') διὰ γενικῆς μετὰ τῆς προθέσεως διά. μάλιστα ἐπὶ προσώπων, ὡς: ἔλεγε δι' ἀρμητέως τοιάδε.

5. Η σχέσις τοῦ ποσοῦ (§ 29).

Η σχέσις τοῦ ποσοῦ ἐκφέρεται: α) διὰ τῶν ἐπιρρημάτων τῶν σημαντικῶν ποσῶν λίνων, πάνω, μάλα, σφράγει, ἄγαν, πολύ, ὀλίγον. π.χ. πάνω ὀλίγοι.—Αιαρ ἀγαθός. β') διὰ γενικῆς ἐπὶ τῶν πωλήσεως καὶ ἀγοράσσεως σημαντικῶν ῥημάτων. Η γενικὴ αὕτη λέγεται: γεν. τοῦ τιμῆματος ὡς: τὸ βιβλίον τοῦτο ἐπιρρήμανδραχμῆς. γ') διὰ δοτικῆς ἐπὶ τῶν παραθετικῶν καὶ τῶν ἔχόντων ἔννοιαν παραθετικήν, ὡς: ἐγιαντῷ πρεσβύτερος. δ') δι' αἰτιατικῆς, ὡς: ἀπέχει Πλάταια Θηρῶν σταδίους εἴδομάκοτα.—Ἐνταῦθα ἔμεινεν ἡμέρας τρεῖς.

6. Η σχέσις τοῦ κατά τι η τῆς ἀραφορᾶς (§ 50).

Η σχέσις τοῦ κατά τι η τῆς ἀναφορᾶς ἐκφέρεται α) διὰ αἰτιατικῆς, ὡς: ὁ ἀνθρωπος τὸν δάκτυλον ἀλγεῖ.—τυφλὸς τάξ τ' ὀπτα τόν τε νοῦν τά τ' ὅμματ' εἰ. β') δι' αἰτιατικῆς μετά τινος τῶν προθέσεων κατά, πρός, εἰς, περί, ὡς: καθαρὸς κατὰ τὸ σῶμα.—Οἱ διαφέροντες εἰς ἀρετήν. γ') διὰ δοτικῆς, ὡς: Κλέαρχος ἦν τῇ φωνῇ τραχύς, δ') δι' απαρεμφάτου, ὡς: γυνὴ εὐπρεπῆς ἴδειν (=κατὰ τὴν ὅψιν).

7. Η σχέσις τοῦ αἰτίου (§ 51).

1. Η σχέσις τοῦ πιστητικοῦ αἰτίου, ἦτοι τοῦ ἐνεργοῦντος προσώπου ἐπὶ τῶν παθητικῶν ῥημάτων. ἐκφέρεται α) διὰ γενικῆς μετὰ τῆς προθέσεως ύπό, ὡς: βούλονται πάντες ύπό

τῶν παιδῶν θεραπεύεσθαι. Σπανιώτερον ἐκφέρεται διὰ γενικῆς μετὰ τῆς προθέσεως πρός, παρά, ἐκ. 6') διὰ δοτικῆς, δταν τὸ δῆμον εἶνε χρόνου παθητικοῦ παρακειμένου, ὑπερσυντελίκου καὶ τετελεσμένου μέλλοντος. ὡς: ταῦτα Θεμιστογέρει τῷ Συρακοσίῳ γέγραπται.

2. Ἡ σχέσις τοῦ πειστικοῦ (ἢ προτρεπτικοῦ ἢ ἀναγκαστικοῦ) αἰτίου ἐκφέρεται ἀ) διὰ γενικῆς μετὰ τῆς προθέσεως ὑπό, ὡς: οὐκ ἡδύναντο καθεύδειν ὑπὸ λύπης. Ἐπὶ τῶν δημάτων θαυμάζειν μακαρίζειν, οἴκτείρειν καὶ τῶν ὅμοιων τίθεται ἀπλὴ γενικὴ εἰς δήλωσιν τῆς αἰτίας τοῦ θυμυασμοῦ κτλ. π. χ. μακαρίζω σε τῆς σοφίας (=διὰ τὴν σοφίαν). ἐπὶ δὲ τῶν δικαστικῶν δημάτων δικάζειν κρίνειν καὶ τῶν ὅμοιων τίθεται γενικὴ εἰς δήλωσιν τοῦ ἐγκλήματος, διὰ τὸ ὁποῖον γίνεται ἡ δίκη, ἡ κρίσις κτλ., ὡς: οἱ Πέρσαι δικάζουσι καὶ ἀχαριστίας. 6') διὰ γενικῆς μετὰ τοῦ ἔρεκα, ὡς: τῶν ἀδικημάτων ἔρεκα αὐτοὺς ἀπέκτειναν. γ') διὰ γενικῆς μετὰ τῆς ἐκ ἡ ἀπό, ὡς: πῶς ἔχει ἐκ τοῦ τραύματος (=ἔνεκα τοῦ τραύματος, ἢ ὡς λέγεται συνήθως: συνεπείᾳ τοῦ τραύματος; —ἀπὸ τούτου τοῦ τολμήματος ἐπηγνέθη. δ') διὰ δοτικῆς, ὡς: δειλίᾳ ἔλιπον τὴν τάξιν. Ἐπὶ τῶν ψυχικοῦ πάθους σημαντικῶν δημάτων γάιρειν, λυπεῖσθαι, αἰσχύνεσθαι καὶ τῶν ὅμοιων τίθεται εἰς δήλωσιν τῆς αἰτίας δοτικὴ ἀπλὴ ἢ μετὰ τῆς προθέσεως ἐπί, ὡς: μὴ χαῖρε ἐπ' αἰσχροῖς πράγμασι. ἐ) διὰ αἰτιατικῆς μετὰ τῆς διαί, ἐνίστε δὲ καὶ μετὰ τῆς κατὰ ἡ παρά, ὡς: ἐτάπητο ὑπὸ Κύρου δι' εὔρουν. —Οἱ παρὰ τὴν αὐτοῦ δράμηρ (=διὰ τὴν αὐτοῦ δράμην) ἐποκύζηται Φίλιππος.

3. Ἡ σχέσις τοῦ τελικοῦ αἰτίου ἐκφέρεται α') διὰ γενικῆς μετὰ τοῦ ἔρεκεν, σπανιώτερον μετὰ τῆς ὑπέρ, ὡς: τὰ δένδρα θεραπεύουμεν τοῦ καρποῦ ἔρεκεν. —Τηρεῖ δέξηρ πάντα ποιοῦσι. 6') διὰ δοτικῆς μετὰ τῆς προθέσεως ἐπί, ὡς: ἐπὶ κακῷ ἀνθρώπου σίδηρος ἀνεύρηται γ') διὰ αἰτιατικῆς μετὰ τῆς προθέσεως ἐπί, διαί, κατά, πρός, εἰς, ὡς: ἵτω τις ἐφ' ὕδωρ (=ὑδρευσόμενος, ἵνα κομίσῃ ὕδωρ.) —Ἀπεδήμει κατ' ἔμποροιαν. —παντοδαπὰ εὔρηται ταῦς πόλεσι πρός φύλακήν.

Δ'. Ἀντικείμενον. (§ 32)

1. Ἀντικείμενον λέγεται ἡ πλαγία πτῶσις, ητις συνάπτεται μετὰ ῥήματος ἐνεργητικοῦ εἰς δήλωσιν τοῦ προσώπου ἢ τοῦ πράγματος, εἰς τὸ ὄποιον μεταβαίνει ἡ ἐνέργεια τοῦ ὑποκειμένου. π. χ. ἐπιθυμῶ δόξῃ.—Βοηθῶ τῇ πατρίδι.—Γράφω ἐπιστολήν.

2. Ως ἀντικείμενον χρησιμεύει τὸ οὐσιαστικὸν, ὡς γράφω ἐπιστολήν. Ἀλλὰ καὶ ἐπίθετον καὶ μετοχὴ οὐσιαστικῶς λαμβανομένη δύναται νὰ τεθῇ ὡς ἀντικείμενον, ἔτι δὲ ἀντωνυμίᾳ, ἀριθμητικὸν, ἀπαρέμφατον καὶ ὀλόκληρος πρότασις πρὸς τούτοις πᾶν μέρος λόγου, ὅταν μετὰ τοῦ ἀρθροῦ τὸ λαμβάνη δύναμιν οὐσιαστικοῦ, ὡς τὸν ἀγαθὸν εὖ ποίει.—Μίσει τὸν κολακεόντας.—Καλῶς ἀκούειν θέλε.—Κύρος ἔλεγεν ὅτι ἡ ὁδὸς ἔσοιτο πρὸς βασιλέα μέραν.—ἐνέθελε τὸ μέρη.

Σημ. Ως τὸ ὑποκείμενον οὕτω καὶ τὸ ἀντικείμενον ἐκφέρεται πολλάκις διὰ τῆς εἰς, περὶ, ὑπέρ, ὅταν πρόκειται νὰ δηλωθῇ ποσὸν ὡς ἔγγιστα ὀρισμένον, ὡς διέφευτραν εἰς ὀκτακοσίους (= ὡς ἔγγιστα ὀκτακοσίους).—Συνιλαθον περὶ τοὺς ἑκατόν.

3. Τὸ αὐτὸ δῆμαρ δύναται νὰ ἔχῃ δύο ἀντικείμενα, τὸ μὲν ἐν ἄκμεσον, τὸ δὲ ἔτερον ἔμμεσον. π. χ. διδάσκω σε τὴν γραμματικήν.—Δίδωμι σοι χρήματα.

4. Εἰς τὸ ἀντικείμενον δύναται νὰ ἀποδοθῇ καὶ κατηγορούμενον, ὅπερ συμφωνεῖ πρὸς αὐτὸν, ὡς καὶ πρὸς τὸ ὑποκείμενον, ὡς Δαρεῖος Κῦρος σατράπης ἐποίησε.

1. Τὰ μετὰ γενικῆς συντασσόμενα ῥήματα. (§ 33)

Μετὰ γενικῆς συντάσσονται τὰ ἔξις ῥήματα

α') τὰ μετοχῆς καὶ μεταλήψεως σημαντικά, ὡς μετέγω τῆς ἑορτῆς. Οὕτω κοινωνῶ, μεταλαμβάνω τινός.

β') τὰ ἀπολαύσεως σημαντικά, ὡς οἱ ἀπολαύοντες τῷ σῶρ ἀγαθῷ εῦγοί σοι γίγνονται.

Σημ. ἡ γενικὴ ἐπὶ τῶν μετοχῆς καὶ μεταλήψεως καὶ ἀπολαύσεως

σημαντικῶν δημόσιων σημ. τὸ ὅλον, ἐξ οὗ μέρος τι μετέχει τις ή μεταλλαγμέναι ή ἀπολαύει. "Οταν δὲ τὸ μέρος τοῦτο ὁρίζεται, τίθεται καὶ αἰτιατικήν, ως: τῶν κακῶν πλεῖστον μέρος μετέσχομεν.—τῆς ἀρετῆς τὸ ἕστον ἀπέλαυσαν.

γ') τὰ ἐπιμελεῖκας καὶ ἀμελεῖκας σημαντικά, ως: μαθημάτων φρέντικές μηλλον γρηγορήτων.—Σωκράτης τοῦ σώματος οὐκ ἡμέλει. Ἐνταῦθα ἀνήκει καὶ τὸ φειδεοθαί καὶ ἀφειδεῖν π. χ. χρόνου φείδου.

δ') τὰ μνήμης καὶ λήθης σημαντικά, ως: ἀνθρωπος ὃν μέμνηστο τῆς κοιτῆς τόλχης.

ε') τὰ ἐπιτυχίας καὶ ἀποτυχίας σημαντικά, π. χ. ἐπιτυγχάνω η ἀποτυγχάρω τοῦ σκοποῦ.

Σημ. Τὸ ἐπιτυγχάνω τινὶ = συναντῶ τινι.

σ') τὰ ἐφετικὰ διφεοθαί, ἐπιθυμεῖται, ἐρᾶται, δρέγεσθαι καὶ τὸ πεινῆν καὶ διψῆν. π. χ. ἐφίεμαι δόξης.—Διψᾶ ἐλευθερίας.

ζ') τὰ ἀρετῶν καὶ ἐνάρξεως σημαντικά. π. χ. ἀπτομαχι τοῦ βιβλίου.—"Ἄρχομαι λόγου.

η') τὰ χωρισμοῦ καὶ ἀπομακρύνσεως σημαντικά, ως: πᾶσαι ἐπιστήμη χωριζομένη ἀρετῆς πανουργία φαίνεται.—Ἀπέχει πλάταικ Θηθῶν. Οὕτως ἐλευθεροῦμαι τινος, πανομάκι τινος καὶ τὰ δροια.

θ') τὰ πλησμονῆς καὶ ἐνδείας σημαντικά, ως: τὸ ὑπερῷον γέμει ισχάδων.—Ἀπορῶ χρημάτων.

ι') τὰ ἀρχικὰ καὶ τὰ ἔχοντα ἔννοιαν παραθετικάν. π. χ. ἀρχω τινός.—διαγέρω τινός.

ια') τὰ αἰσθήσεως σημαντικά αἰσθάνεσθαι, ἀκούειται, ἀκούεσθαι, δισφραγίνεσθαι. π. χ. τῶν μαρτύρων ἀκηκόατε.—Οσφραίνομαι τοῦ βόδου κατλ.

ιβ') πολλὰ ἥματα σύνθετα μετά τινος τῶν προθέσεων ἀπό, ἐκ, πρό, ὑπέρ, κατά. π. χ. πολλοῖς ἥ γλωττα προτρέχει τῆς διαροίας (= τρέχει πρό τῆς διανοίας).

2. Τὰ μετὰ δοτικῆς συντασσόμενα φήματα. (§ 34)

Μετὰ δοτικῆς τοῦ ἐμμέσου ἀντικειμένου συντάσσονται τὰ ἔξιτης ἥματα:

α') τὰ ἔχοντα τὴν ἔννοιαν τοῦ διδόται καὶ λέγειν, ὡς: τοῦτο μοι ἐκ θεοῦ δέδοται.

β') τὰ σημαίνοντα φιλικὴν ἢ ἔχθρικὴν πρὸς τινα διάθεσιν, ὡς τὸ ὄργιζεσθαι, εὐτοεῖται, φθορεῖται καὶ τὰ βοηθείας σημαντικὰ βοηθεῖται, ἀμύνεται, ἀρήγεται. π. χ. οἱ στρατιῶται ὄργιζοται τῷ Κλεάρχῳ —Βοηθῶ τῇ πατρίδι.

γ') τὰ εὐπειθείας καὶ ἀκολουθίας σημαντικά, ὡς: τοῖς ρόμοις πείθον.—Τὴν ἀχαριστίᾳ ἐπεται ἢ ἀναισχυντίᾳ.

δ') τὰ ἑδῆς ὅρματα ἔτινα σημαίνουσιν ἀμοιβαιότητα μεταξὺ τοῦ ὑποκειμένου καὶ τοῦ ἀντικειμένου. 1) τὰ ἐρίσεως σημαντικὰ ἐρίζεται, μάχεσθαι, ἀμφισθητεῖται καὶ τὰ ὅμοια, ὡς: θεῷ μάχεσθαι, δεινόν ἐστιν. 2) τὰ συμφωνίας καὶ συνδιαλλαγῆς σημαντικά. π. χ. τὰ ἔργα οὐ συμφωνεῖται λόγοις. Οὕτω διαλλάττομαι τινι, σπένδομαι τινι κτλ. 3) τὰ προσεγγίσεως καὶ μῆτες σημαντικά, ὡς: ὅμοιον ὅμοιῷ ἀεὶ πελάζει.—Κακοῖς ὅμιλῶν (=συναναστρεφόμενος μὲν οὐκούς) καύτας ἐκβίνεται κακός. 4) τὰ ὄμοιότητος καὶ ισότητος σημαντικά, ὡς: γιλοσύφρω ἔσικας.

Σημ. μετὰ πάντων σχεδὸν τῶν ῥημάτων τούτων ἀντὶ τῆς δοτ. δύναται νὰ τεθῇ ἡ πρὸς μετ' αἰτ. π. χ. ἐρίζω πρός τινα, διαλάττομαι πρὸς τινα κτλ.

ε') πολλὰ ὅρματα σύνθετα μετά τινος τῶν προθέσεων ἐν, σύν, ἐπι, παρά, περί, πρός, ὡς: ἐμμένω τῷ λόγῳ.—Θεός γε τοῖς ἀργόσσιν οὐ παρίσταται.

5. Τὰ μετ' αἰτιατικῆς συντασσόμενα ὅρματα. (§ 34)

1. ‘Η αἰτιατικὴ ἐκφράζει τὸ ἀμεσον ἀντικείμενον τῶν μεταβαθμικῶν ῥημάτων. Ταῦτα δὲ εἶνε πάμπολλα καὶ πολυειδῆ. Ἐνταῦθοι σημειοῦμεν μόνον ὅτι καὶ τὰ ὅρματα τὰ σημαίνοντα ὠφελεῖν ἢ θλάπτειν διὰ λόγου ἢ ἔργου κατ’ αἰτιατικὴν δέχονται τὸ ἀντικείμενον, ὡς: βλάπτει τὸν ἄτορα θυμός.—Τοὺς φίλους εὐεργέτει.

2. Μετὰ παντὸς σχεδὸν ὅρματος συνάπτεται πρὸς τὰ ῥῆματα αἰτιατικὴ οὐσιαστικοῦ συστοίχου ἢ συγωνύμου. ‘Η αἰτιατικὴ

αὗτη τίθεται συνήθως μετά τινος ἐπιθετικοῦ προσδιορισμοῦ καὶ ὄνομάζεται αἰτιατικὴ τοῦ συστοίχου ἢ συνωνύμου οὐσιαστικοῦ, ἢ τοῦ περιεχομένου ἢ ἐσωτερικὸν ἀντικείμενον. π. χ. *κιρδυντεύω τὸν ἔσχατον κιρδυρον.*—*Νοσῶ νόσοι μέταλλη.*
—*Πορεύομαι μαχαράδι οὖδε.*—*Ζῷ βιοι εὐτυχῆ.*

3. Ἡ αἰτιατικὴ τοῦ συστοίχου οὐσιαστικοῦ δύναται νὰ παραλειφθῇ, καὶ τότε τὸ μετ' αὐτῆς συνημμένον ἐπίθετον τίθεται κατ' οὐδέτερον γένος ἐν τῷ πληθυντικῷ, σπανιώτερον δὲ ἐν τῷ ἑνικῷ. π. χ. *μεγάλα βλάπτω* (=μεγάλην βλάβην βλάπτω).—*Οξὺ ἀκούω* (=οξεῖαν ἀκοήν, ἡτοι ὁξέως ἀκούω).

4. Αἰτιατικὴ τοῦ συστοίχου ἢ συνωνύμου οὐσιαστικοῦ συνάπτεται καὶ μετὰ ἐπιθέτου. π. χ. *ταύτην τὴν σοφίαν εἰμὶ σοργάς.* Οἱ θεοὶ ἀγαθοὶ εἰσὶ *πᾶσαν ἀρετήν.*

4. Τὰ μετὰ διπλῆς αἰτιατικῆς συντασσόμενα ρήματα. (§ 35)

Τὰ ἑξῆς ρήματα συντάσσονται μετὰ δύο αἰτιατικῶν, ὅν ἢ μία εἶνε τὸ ἀμεσον ἀντικείμενον, ἢ δὲ ἐτέρῳ τὸ ἔμμεσον.

α') Τὰ παιδευτικά. π. χ. διδάσκω σε τὴν γραμματικήν. Ενταῦθι ἀνήκει καὶ τὸ ὑπομημάτικεν τινά τι.

β') τὰ ἐνδύσεως καὶ ἐκδύσεως σημαντικά. π. χ. ὁ πάππος τὸν Κῦρον στολὴν καλὴν ἐνέδυσε.

γ') τὰ αἰτητικὰ καὶ τὰ στερητικά. π. χ. αἰτῶ σε χρήματα. στερῶ τινά τι. Εἰς τὰ αἰτητικὰ ἀνήκει καὶ τὸ ἔρωταρ καὶ τὸ ικτεύειν. Εἰς τὰ στερητικὰ ἀνήκει καὶ τὸ κρύπτειν, ἀποκρύπτεσθαι, εἰσπράττειν, πράττεσθαι.

Σημ. Τὸ προσωπικὸν ἀντικείμενον εἶνε τὸ ἀμεσον. Τὰ αἰτητικὰ ἀντὶ τῆς αἰτιατικῆς τοῦ ἀμέσου ἀντικείμενου δέχονται πολλάκις τὴν παρὰ μετὰ γενικῆς, ως: αἰτῶ παρά τινός τι.

2. Τὰ κλητικά, δοξαστικά καὶ τὰ ἔχοντα τὴν ἔννοιαν τοῦ ποιεῖν ἢ ἐκλέγειν συντάσσονται μετὰ δύο αἰτιατικῶν, ἐξ ὧν ἡ μίκη σημαντίνει τὸ ἀμεσον ἀντικείμενον, ἢ δὲ ἐτέρῳ τὸ κατηγορούμενον τοῦ ἀντικείμενου. π. χ. τὸν διλοσόδρομον θείονς προσαγορεύω.—Νόμιζε τὴν μὲν πατρίδα οἴκον, τὸν δὲ πολιταρισταρίαν εταίρουν. —Δικρεῖος Κῦρον σατράπην ἐποίησε.

3. Πολλά ρήματα πλὴν τῆς αἰτιατικῆς τῆς δηλούσσεις τὸ ἀρμέσον ἀντικείμενον λαμβάνουσι καὶ τὴν αἰτιατικὴν τοῦ συ-
στοίχου οὐσιαστικοῦ, ὡς: ἐμὲ ὁ πατὴρ τὴν τῷ παιδῶν παι-
δεῖσται αὐτὸς ἐπαίδεις.

Σημ. Ἐνταῦθα ἀνήκει καὶ ἡ σύνταξις τοῦ ποιεῖν ἢ λέγειν τινὰ
ἀγαθὸν ἢ κακόν τι.

5. Τὰ μετὰ γενικῆς καὶ αἰτιατικῆς συντασσόμενα ρήματα. (§ 36)

Πιλλὰ μεταβατικὰ ρήματα δέχονται πλὴν τῆς αἰτιατι-
κῆς τοῦ ἀρμέσον ἀντικειμένου καὶ γενικὴν τοῦ ἐμμέσου ἀντι-
κειμένου. Τοιαῦτα δὲ εἰνε-

α') τὰ γωρισμοῦ καὶ ἀπομακρύνσεως σημαντικά. π. χ. λῦ-
σον με τῷ δεσμῷ.—τὰ πιλοῖα εἰργε τοῦ εἴσπλου.

β') τὰ πληρώσεως καὶ κενώσεως σημαντικά, ὡς: ἔρως
θῆμας ἀ.λ.λοτριθητος μὲν κενοῦ, οἰκειότητος δὲ πληροῦ.

γ') τὰ ἔχοντα τὴν ἔννοιαν τοῦ μανθάνειν τι παρά τινος,
ὡς: ηδομοῦ: ἀκούων σου φρονίμους λόγους. Μετὰ τῆς γενικῆς
τίθεται πολλάκις καὶ ἡ παρά.

δ') πολλὰ ρήματα, μεθ' ἄν τίθεται ἡ γενικὴ διὰ τὴν πρό-
θεσιν, μεθ' ἣς εἶνε συντεθειμένη, ὡς: ισχὺρ ήξιωσαν τοῦ δι-
καλου προθεῖται.

6. Τὰ μετὰ δοτικῆς καὶ αἰτιατικῆς συντασσόμενα ρήματα. (§ 37)

Πιλλὰ μεταβατικὰ ρήματα πλὴν τῆς αἰτιατικῆς τοῦ ἀρμέ-
σον ἀντικειμένου δέχονται καὶ δοτικὴν τοῦ ἐμμέσου ἀντικει-
μένου. Τοιαῦτα δὲ εἶνε μάλιστα

α') τὰ ἔχοντα τὴν ἔννοιαν τοῦ διδόται καὶ λέγειν π. χ.
πο.λ.λα ἀγαθὰ οἱ θεοὶ παρέχουσι τοῖς ἀνθρώποις.

β') πολλὰ μεταβατικὰ τῶν ἐν § 34 δ'. μηνημονευθέντων,
οἷον 1) τὰ συνδικαλικῆς σημαντικά, ὡς: διαλλάζω τινά τινι.
2) τὰ προσεγγίτεως καὶ μῆτεως σημαντικά, ὡς: μὴ πρόσαγε

τὴν χεῖρά μοι.—Μίγγυμι ὅδωρ τῷ οἴτῳ. 3) τὰ ὄμοιώσεως καὶ
ἰσώσεως σημαντικά, ὡς: μιχρὸν μεγάλω εἰκάζω.

γ') πολλὰ σύνθετα, μεθ' ᾧ ή δοτική τίθεται διὰ τὴν πρό-
θεσιν, ὡς: ὁ θεὸς τὴν γύνην κρατίστην τῷ ἀρθρώπῳ ἐρέφνεται.

7. Τὰ μετὰ γενικῆς καὶ δοτικῆς συντάσσονται.
Μετὰ γενικῆς καὶ δοτικῆς συντάσσονται:

α') τὰ μετοχῆς καὶ μεταλήψεως σημαντικά. Η μὲν γενικὴ
σημαίνει τὸ πρᾶγμα, ἐξ οὗ μετέχει τις ή μεταλαμβάνει, ή δὲ
δοτικὴ τὸ πρόσωπον μεθ' οὗ τις μετέχει ή μεταλαμβάνει, ὡς:
ἥμενις μετεσχήκαμεν ὑμῖν (=μεθ' ὑμῶν) ἔσρτῶν τῶν καλ-
λίστων.

β') τὰ μεταδιδόγαι. Η γενικὴ σημαίνει τὸ ὅλον, ἐξ οὗ
μέρος τι μεταδίδοται, ή δὲ δοτικὴ σημαίνει τὸ πρόσωπον, εἰς
τὸ ὅποιον μεταδίδοται τι. π. χ. μετάδος ἥμεν τῆς σῆς εὐτυ-
χίας.

γ') τὰ παραχωρητικά, ὡς: τῆς τῷ Ελλήνων ελευθερίᾳς
παραχωρήσατε Φιλίππω.

Ε'. Εἴδη τοῦ ὁρήματος.

α'. Ἐνεργητικά.

1. Τὰ ἐνεργητικὰ ὁρήματα σημαίνουσιν ὅτι τὸ ὑποκείμενον
ἐνεργεῖ, ὡς: ὁ παῖς γράφει, τρέχει κτλ. Δικιροῦνται δὲ εἰς
μεταβατικὰ καὶ ἀμετάβατα. Καὶ μεταβοτικὰ μὲν λέγονται,
ὅταν ή ἐνέργεια τοῦ ὑποκειμένου μεταβοτίνῃ εἰς τι διάφορον
αὐτοῦ πρόσωπον ή πρᾶγμα, ὅπερ πάσχει ὄπωσδήποτε ὑπὸ τῆς
ἐνεργείας τοῦ ὑποκειμένου, καὶ λέγεται ἀντικείμενον, ὡς τοῦ-
πτω τὸν παῖδα.—Γράφω ἐπιστολήν. Ἀμετάβατα δὲ λέγον-
ται, ὅταν η ἐνέργεια μένῃ ἐν αὐτῷ τῷ ὑποκειμένῳ, ὡς: ὁ παῖς
τρέχει.

Σημ. Τὰ ἀμετάβατα ὁρήματα, ἀτινα φαίνονται ὅτι σημαίνουσι κα-
τάστασιν τοῦ ὑποκειμένου, λέγονται συνήθως οὐδέπερα, ὡς: σω-
φρονεῖν, καθεύδειν.

2. Πολλὰ ἐνεργητικὰ ὁρήματα πλὴν τῆς μεταβοτικῆς ση-

μασίς ἔχουσι πολλάκις καὶ ἀμετάθητον σημασίαν, ώς: ἔχει τι=ἔχειν ἢ αριστεῖν τι. ἔχειν=μένειν, διακεῖσθαι· π. χ. ἔχει αὐτοῦ (=μένει αὐτοῦ). πῶς ἔχει; (=πῶς διάκεισαι;).

Ἐκλείπειν τι=κυρταλεῖπειν, ώς: ἐξέλιπο τὴν πόλιν. ἐκλείπειν=παύεισθαι, ἀφενίζεισθαι, ώς: διὰ τὸν πόλεμον τῶν προσόδων πολλαὶ ἐκλείπουσι.

Ἀπαγορεύειν τινὶ τι, καὶ ἀπαγορεύειν=ἀπαυδῆν, ἀποκάμνειν.

Πράττειν τι, καὶ πράττειν π. χ. εὖ, κακῶς=εὔτυχεῖν, δυστυχεῖν.

6'. Μέσα γήματα.

Τὰ μέσα γήματα σημαίνουσιν ἐνέργειαν ἐπιστρέφουσαν κατ' εὐθεῖαν ἢ πλαγίας εἰς αὐτὸν τὸ ἐνεργοῦν ὑποκείμενον. Δικιροῦνται δὲ εἰς εὐθέα ἢ αὐτοπαθῆ, πλάγια ἢ περιποιητικὰ καὶ δυναμικά.

1. Εὐθέα ἢ αὐτοπαθῆ μέσα. (§ 41)

1. Τὰ αὐτοπαθῆ μέσα σημαίνουσιν ἐνέργειαν ἐπιστρέφουσαν κατ' εὐθεῖαν εἰς αὐτὸν τὸ ὑποκείμενον, καὶ δύνανται νὰ ἀναλύωνται εἰς τὸ ἐνεργητικὸν καὶ εἰς τὴν αἰτιατικὴν, τῆς αὐτοπαθοῦς ἀντωνυμίας. π. χ. λούγομαι=λούω ἐμκυτόν. κοσμοῦμαι=κοσμῶ ἐμκυτόν. κτλ.

2. Πολλάκις τὰ αὐτοπαθῆ μέσα σημαίνουσιν πρᾶξιν, ἢν ἐκτελεῖ τὸ ὑποκείμενον δι' ἄλλου (μέσα διάμεσα). π. χ. ἀπογράφομαι=ἀπογράφω ἐμκυτόν διὰ τοῦ γραμματέως.

2. Πλάγια ἢ περιποιητικὰ μέσα. (§ 42)

Τὰ περιποιητικὰ μέσα σημαίνουσι: πρᾶξιν, ἢν ἐκτελεῖ τὸ ὑποκείμενον γάριν ἐκυτοῦ. Ταῦτα εἶνε πολλὰ, καὶ δύνανται νὰ ἀναλύωνται εἰς τὸ ἐνεργητικὸν καὶ εἰς τὴν δοτικὴν τῆς αὐτοπαθοῦς ἀντωνυμίας, ἢ τὴν γενικὴν μετὰ προθέσεως ἢ ἀντο-

προθέσεως. π. χ. πορίζομαι χρήματα = πορίζω ἐμκυτῷ γρήγορτικα. ποιοῦμαι τίτα φίλοι = ποιῶ ἐμκυτῷ τινα φίλον· ἀπωθοῦμαι τοὺς πολεμίους = ἀπωθῶ ἀπ' ἐμκυτῷ τοὺς πολεμίους.

2. Καὶ τὰ περιποιητικὰ μέσα σημαίνουσι πολλάκις πρᾶξιν, ἣν ἔκτελετ τὸ ὑποκείμενον χάριν ἔχυτοῦ δι' ἄλλου (μέσα περιποιητικὰ διάμεσα) διδάσκομαι τὸν παῖδα = διδάσκω τὸν παῖδά μου διὰ τοῦ διδασκάλου. Οὕτω μισθοῦμαι τι, διαρεῖζομαι χρήματα. κτλ.

Σημ. Ἐν τῷ πληθυντικῷ ἀριθμῷ σημαίνει πολλάκις τὸ μέσον ἐνέργειαν ἀμοιβαίως εἰς τὰ ὑποκείμενα μεταβαίνουσαν (μέσον ἀλληλοπαθεῖς), ως: τὴν οὐσίαν ἐνείμαντο (= ἐνειμαν ἀλλήλοις). //

3. Δυναμικὰ μέσα. (§ 43)

Τὰ δυναμικὰ μέσα ρήματα σημαίνουσι πρᾶξιν, ἣν ἔκτελετ τὸ ὑποκείμενον μεταχειρίζομενον τὴν ἔχυτοῦ δύναμιν, τὰ ἔχυτοῦ μέσα· π. χ. παρέχομαι χρήματα = παρέχω χρήματα ἐκ τῶν ἐμκυτῶν. λαμβάνομαι τίνος = ισχυρῶς λαμβάνω τινὰ (κοινῶς πιάνομαι ἀπό τινα).

Τὸ ποιεῖσθαι μετὰ αἰτιατικῆς ἀφηρημένου ρήματικοῦ οὐσιαστικοῦ ἀποτελεῖ ἐμρχντικὴν περίφρασιν τοῦ ρήματος. π. χ. ποιοῦμαι πόλεμον = πολεμῶ. ποιοῦμαι λόγον = λέγω κτλ.

'Αποθετικά. (§ 44)

Τὰ μέσα ρήματα ἀτινα στερεοῦνται ἐνεργητικοῦ τύπου λέγονται ἀποθετικά. π. χ. ἔρχομαι, κτῶμαι, ἀγωρίζομαι κτλ.

γ'. Παθητικὰ ρήματα. (§ 45).

1. Τὰ παθητικὰ ρήματα σημαίνουσιν ὅτι τὸ ὑποκείμενον πάσχει ὅπωσδήποτε ὑπό τινος. π. χ. ὁ ἀταχτος μαθητὴς κολάζεται ὑπὸ τοῦ διδασκάλου.

2. Παθητικὰ σχηματίζονται μάλιστα ἐκ τῶν μεταβατικῶν, ρήματων τῶν συντασσομένων μετ' αἰτιατικῆς. Ἐν τῇ θρο-

πῇ δὲ τοῦ ἐνεργητικοῦ εἰς παθητικὸν μεταβάλλεται τὸ ἀντικείμενον τοῦ ἐνεργητικοῦ εἰς ὑποκείμενον τοῦ παθητικοῦ, τὸ δὲ ὑποκείμενον τοῦ ἐνεργητικοῦ εἰς ποιητικὸν αἴτιον τοῦ παθητικοῦ. π. χ. ὁ οὐδὲ θεραπεύει τὸν πατέρα, ὁ πατὴρ θερπεύεται ὑπὸ τοῦ οὐδοῦ.

3. Ἀλλὰ καὶ ἐκ ὥρημάτων μετὰ γενικῆς ἢ δοτικῆς συνταξιστομένων σχηματίζεται παθητικόν, ὡς: ἀρχομαι, βασιλεύομαι, καταφρονοῦμαι, καταγεῖλμαι, ἀμελοῦμαι, πιστεύομαι, ἀπιστοῦμαι, φθοροῦμαι, ἐπιβουλένομαι, ἀπειλοῦμαι.

4. Ἐκ τῶν μετὰ γενικῆς καὶ αἰτ. ἢ δοτ. καὶ αἰτ. συνταξιστομένων ἐνεργ. σχηματίζονται παθητικὰ τρεπομένης τῆς αἰτ. τοῦ ἐνεργητικοῦ εἰς ὑποκείμενον τοῦ παθητικοῦ, τῆς δὲ γενικῆς ἢ δοτικῆς μενούσης ἀμεταβλήτου. π. χ. καταγιγρώσκω τιρὸς θάρατος, καταγιγρώσκεται τυρος θάρατος, δίδωμι χρήματά τυρι, δίδεται χρήματά τυρι.

5. Ἐκ τῶν ὥρημάτων τῶν συνταξιστομένων μετὰ διπλῆς αἰτιατικῆς σχηματίζονται παθητικὰ τρεπομένης τῆς αἰτιατικῆς τοῦ προσώπου εἰς ὑποκείμενον αὐτῶν, μενούσης δὲ ἀμεταβλήτου τῆς αἰτιατικῆς τοῦ πράγματος, π. χ. διδάσκω τινὰ τὴν ῥητορικὴν, διδάσκεται τις τὴν ῥητορικὴν.

6. Μεταβάτικῶν τινων ὥρημάτων ὡς παθητικὰ γρηγορεύουσιν ἀμετάβατα ὥρηματα μετὰ σηματίας παθητικῆς, ἔτινα διὰ τοῦτο δέχονται τὴν σύνταξιν τῶν παθητικῶν. π. χ. παθητικὸν τοῦ ἀποκτείνειν τινὰ εἶναι τὸ ἀποθρήσκειν, τοῦ εὗ ἢ κακῶς ποιεῖν τινα τὸ εὗ ἢ κακῶς πάσχειν, τοῦ εὗ ἢ κακῶς λέγειν τινὰ τὸ εὗ ἢ κακῶς ἀκούεειν. //

Απρόσωπα ρήματα. (§ 46)

1. Απρόσωπα ρήματα λέγονται τὰ ρήματα ἔτινα ἀπαντῶσιν ἐν τῷ τρίτῳ ἐνικῷ προσώπῳ καὶ δὲν δέχονται προσωπικὸν ὑποκείμενον, ὡς: δεῖ, χρή, προσήκει, πρέπει, ἔξεστι, μέλει κτλ.

2. Προσωπικά τινα ρήματα λαμβάνονται ἐν τῷ παθητικῷ τύπῳ καὶ ἀπρόσωπα, ὡς: λέγεται, ὅμοιογείται κτλ.

3. Καὶ τὸ οὐδέτερον πολλῷ ἐπιθέτων, οἷον εἰκός, φάδιος, χαλεπός, δυνατός, δῆλος κλ. ή ἐν τι τῶν οὐσιαστικῶν ἀράγκη, ὥρα, καιρός, σχολὴ καὶ τῶν ὁμοίων μετὰ τοῦ ἔστι ἀποτελεῖ ἕνα μακρόστατον.

4. Ὅποκείμενον τῶν ἀπροσάπων εἶνε·

α') τὸ ἐξ αὐτῶν κρεμάμενον ἀπροσάπωτον, ὡς: δεῖ γράμματα μαζεῖν.—Ὥρα ἔστιν ἀπιέναι.

β') τὸ ἐν αὐτοῖς ἀφρηγμένον οὐσιαστικὸν, ὡς: δεῖ γρηγότων=ἔνδεικ ἡ γρείκ ἔστι γρηγάτων, μέλει μοί τινος=μέλητος ἔστι μοί τινος.

ΣΤ'. Χρόνος τοῦ ἑνίκατος. (§ 47)

§ 47. Οἱ χρόνοι τοῦ ἑνίκατος δικιροῦνται εἰς ἀρκτικοὺς καὶ παραγομένους ἡ ιστορικούς. Καὶ ἀρκτικοὶ μὲν εἶνε ὁ ἐνεστώς, ὁ μέλλων καὶ ὁ παρκείμενος, παραγόμενοι δὲ ἡ ιστορικοὶ ὁ παρατατικός, ὁ ἀδριστος καὶ ὁ ὑπερσυντέλικος.

ἀ. Οἱ χρόνοι ἐκ τῇ ὄριστικῃ.

1. Ο ἐνεστώς. (§ 48)

α') Ο ἐνεστώς σημαίνει πρᾶξιν γινομένην ἐν τῷ παρόντι καὶ διαρκοῦσαν, ὡς: τί ποιεῖς; γράφω.

Σημ. Ἐν ζωηρῷ διηγήσει τίθεται πολλάκις ὁ ἐνεστώς εἰς δήλωσιν πράξεως παρελθούσης. Ο τοιοῦτος ἐνεστώς λέγεται ιστορικὸς καὶ ισοδύναμει μὲ τὸν ἀδριστον, ὡς: Λύσανδρος προσβαλὼν αἱρεῖ τὴν πόλιν.

β') πρᾶξιν κατ' ἔθος καὶ συνήθεικν ἐπαναλαμβανομένην ἐν τῷ παρόντι ἡ ἐν παντὶ γράνω, ὡς: οὗτος μὲν ὅδωρ, ἐγὼ δὲ οἴνον πίνω.

γ') πρᾶξιν, ἣν τὸ οὐποκείμενον ἐπιχειρεῖ, προσπαθεῖ, νὰ ἐκπελέσῃ, π.χ. πείθω=πειρῶμαι πεῖσαι: μισθοῦμαι, ὀνοῦμαι=πειρῶμαι, βούλομαι μισθώσασθαι, πρίσθαι.

2. Πολλοὶ ἐνεστῶτες ἔχουσι καὶ παρακειμένου σημαίνειν παγκρεύγω=φεύγω καὶ εἰμὶ φυγάς, νικῶ=νικῶ καὶ εἰμὶ νικητής.

Μόνον δὲ παρακειμένου σημασίαν ἔχει τὸ ηκω (=ἐληλυθο) καὶ τὸ οἰχομαι (=ἐπελήλυθο, ἀνακεχώρηκα).

2. Ὁ παρατατικός. (§ 49)

1. Ὁ παρατατικός εἶναι ἐν τῷ παρελθόντι ὅτι ὁ ἐνεστῶς ἐν τῷ παρόντι διὸ σημαίνει:

α') πρᾶξιν γινομένην ἐν τῷ παρελθόντι καὶ διαρκοῦσσαν, π. χ. χθὲς ἔγραφον.

β'). πρᾶξιν κατὰ συνήθειαν ἐπικυριακοῦ ανομένην ἐν τῷ παρελθόντι, ὡς: Σωράτης πάντας ὠρέλει.

γ') πρᾶξιν, ἢν τὸ ὑποκείμενον ἐπεγείρει, προσεπάθει νὰ ἐκτελέσῃ ἐν τῷ παρελθόντι, ὡς: Νέων ἐπειθεῖτο (=ἐπειράτο πετσι) κατούς ἀποτρέπεσθαι· οἱ δὲ οὐχ ὑπήκουον.

2. Ως πολλοὶ ἐνεστῶτες ἔγρουσι καὶ παρακειμένου σημασία, οὕτως οἱ παρατατικοὶ κατῶν ἔγρουσι: καὶ ὑπερσυντελίκου σημασίαν, ὡς ἐτίκωρ=ἐνίκων καὶ ἦν νικητής· ἔφευγον=ἔφευγον καὶ ἦν φυγάς. Ὁ παρατατικός τοῦ οἰχομαι καὶ τοῦ ηκω ἔχει σημασίαν ὑπερσυντελίκου, συνηθέστερον δὲ ἀρίστου ὡς: φέρμητ=ἀνεκεχωρήκειν ἢ ἀνεγάρησα· ηκον=ἐληλύθειν ἢ ἤλθον.

3. Ὁ ἀδριστος. (§ 50)

1. Ὁ ἀδριστος σημαίνει ἀπλῶς ὅτι ἔγεινέ τι ἐν τῷ παρελθόντι π.χ. κατέβην γθὲς εἰς Ηειραιζ.

2. Ὁ ἀδριστος σημαίνει πολλάκις ὅτι πρᾶξίς τις ἤρξατο ἐν τῷ παρελθόντι π.χ. ἐβασίλευσα, ἤρξα, ἐπ.ιούτησα=ἔγεινόμην βασιλεύς, ἄρχων, πλούσιος.

4. Ὁ μέλλων. (§ 51.)

Ο μέλλων σημαίνει α') ἀπλῶς ὅτι θὰ γείνη τι ἐν τῷ μέλλοντι π.χ. ωρίον καταβήσομαι εἰς Ηειραιζ. β') ὅτι πρᾶξίς τις θὰ ξεχίσῃ ἐν τῷ μέλλοντι π.χ. βασιλεύσω, ἄρξω, πλουτήσω =γενήσομαι βασιλεύς, ἄρχων, πλούσιος.

5. Ὁ παρακείμενος. (§ 52)

Ο παρακείμενος σημαίνει πρᾶξιν τετελεσμένην ἐν τῷ παρόντι καὶ διαρκοῦσαν ἐν τῷ ἀποτελέσματι. Εἶναι ὁ ἐνεστῶς τοῦ τετελεσμένου. π. χ. τέθρηκε=εἶναι νεκρός· τέθαπται=εἶναι τεθρημένος· μέμρησαι=ἔχω ἐν τῇ μνήμῃ, ἐνθυμοῦσαι· κέκτημαι=ἔχω, ἐστηκα=στέκω· κέκλημαι=ἔχω κληθῆ καὶ ἐπομένως παλαιοῦσαι.

6. Ὁ ὑπερσυντέλικος. § 53.

Ο ὑπερσυντέλικος εἶναι τρόποι τινὰ ὁ παρακτικὸς τοῦ παρακείμενου. Σημαίνει πρᾶξιν τετελεσμένην ἐν τῷ παρελθόντι καὶ σωζομένην ἐν τῷ ἀποτελέσματι. ἐτέθρηκε=ἦτο νεκρός· ἐτέθαπτο=ἦτο τεθρημένος· ἐμεμρήμητ=ἔχον ἐν τῇ μνήμῃ· ἐκεκτήμητ=ἔχον· ἐκεκλήμητ=ἐκαλούμην.

7. Ὁ τετελεσμένος μέλλων. (§ 54).

Ο τετελεσμένος μέλλων εἶναι ὁ μέλλων τοῦ παρακείμενου. Σημαίνει ὅτι οὐκ εἰνέ τι τετελεσμένον ἐν τῷ μέλλοντι καὶ οὐδὲ σώζεται ἐν τῷ ἀποτελέσματι, π. χ. τέθρηξω=οὐκ εἴμαι νεκρός· τεθάψομαι=οὐκ εἴμαι τεθρημένος· κέκτησομαι=οὐκ ᔢχω· κέκλησομαι=οὐκ ἐνομάζωμαι.

6'. Οἱ χρόνοι ἐν ταῖς λοιπαῖς ἐργαλίσεσιν, ἐν τῷ ἀπαρεμπάτῳ καὶ ἐν τῇ μετοχῇ. (§ 55)

Ἐν ταῖς λοιπαῖς ἐγκλίσεσιν, ἐν τῷ ἀπαρεμπάτῳ καὶ ἐν τῇ μετοχῇ ὁ μὲν ἐνεστῶς δηλοῖ τὴν πρᾶξιν διαρκοῦσαν ἢ ἐπαναληγμένην, ὁ δὲ ἀρριστος ἡπλῶς, ὁ δὲ παρακείμενος τετελεσμένην καὶ σωζομένην ἐν τῷ ἀποτελέσματι, εἴτε εἰς τὸ παρόν, εἴτε εἰς τὸ παρελθόν, εἴτε εἰς τὸ μέλλον ἀναφέρονται. Ο μέλλων ἐν τῇ εὐκτικῇ καὶ τῇ ἀπαρεμπάτῳ σημαίνει ὅμοίως τὴν πρᾶξιν μέλλουσαν.

Ζ'. Άι ἐγκλίσεις τοῦ ὥρματος. (§ 56)

1. Ἐπειδὴ αἱ προτάσεις ἡ κεῖνται ἀνεξαρτήτως (κύριαι ἡ ἀνεξάρτητοι προτάσεις), ἡ ἔξαρτῶνται ἐξ ἄλλων (ὑποτελεῖς ἡ ἔξηρτημέναι), διὰ τοῦτο ἡ γρῆσις τῶν ἐγκλίσεων ἔξετάζεται α') ἐπὶ τῶν κυρίων ἡ ἀνεξαρτήτων προτάσεων, β') ἐπὶ τῶν ὑποτελῶν ἡ ἔξηρτημένων προτάσεων.

2. Αἱ ἀνεξάρτητοι προτάσεις διαιροῦνται εἰς προτάσεις κρίσεως καὶ εἰς προτάσεις ἐπιθυμίας. Εἰς τὰς πρώτας τίθεται ἐπὶ ἀρνήσεως τὸ οὐ, εἰς τὰς δευτέρας τὸ μή. Λέγονται δὲ προτάσεις κρίσεως αἱ προτάσεις δι' ὅν ὁ λέγων ἐκφράζει κρίσιν περὶ τινος, ως: ὁ θεός ἐστι δίκαιος. Προτάσεις δὲ ἐπιθυμίας αἱ προτάσεις δι' ὅν ἐκφράζει ὁ λέγων ἐπιθυμίκιν, ως: Κρύστου φείδον. —Μηδεὶν συμφροṇάρ διειδίσῃ.

α'. Αἱ ἐγκλίσεις ἐπὶ τῶν ἀνεξαρτήτων προτάσεων.

1. Ἡ ὄριστική. (§ 57)

1. Ἡ ὄριστικὴ ἐκφράζει τι πραγματικόν. Ἡ ἀρνησις εἶναι οὐ, ως: ὁ θεός ἐστι δίκαιος.

2. Ἡ ὄριστικὴ τῶν ιστορικῶν χρόνων μετὰ τοῦ ἂν, ὅταν τίθηται μετά τινος ὑποθέσεως, σημαίνει ὅτι δὲν πραγματοποιεῖται ἡ δὲν ἐπραγματοποιήθη τι, διότι δὲν πραγματοποιεῖται ἡ δὲν ἐπραγματοποιήθη καὶ ἡ ὑπόθεσις. Ε. Απ. 4, 3, 3: φῶς εἰ μὴ εἴχομεν, ὅμοιοι τοῖς τυφλοῖς ἀντὶ ημεν (γῦν δὲ ἔχομεν φῶς: οὐκ ἔσμεν ἄρα ὅμοιοι τοῖς τυφλοῖς).

Σημ. Ἡ ὄριστικὴ τοῦ παρατατικοῦ καὶ τοῦ ἀριστου μετὰ τοῦ ἂν σημαίνει ἐνιστεῖ ὅτι ἡδύνατο νὰ γείνη τι ἐν τῷ παρελθόντι (τὸ δυνατὸν γενέθλιοι ἐν τῷ παρελθόντι). Ε. Ἀγ. 4, 26: τὴν πόλιν ὅντως ἂν ἡ γήρασι πολέμου ἐργαστήριον εἶναι (ἡδύνασο νὰ νομίσῃς).

3. Ἡ ὄριστικὴ τοῦ παρατατικοῦ ἡ τοῦ ἀριστου ἀνευ τοῦ ἀντίθεται πολλάκις μετὰ τοῦ εἴθε ἡ τοῦ εἰ γάρ εἰς δήλωσιν εὐχῆς, ἢτις δὲν ἐκπληροῦται ἡ δὲν ἐξεπληρώθη. Ἡ ἀρνησις

εἶνε μή, ὡς: εἰθ' ἥσθα δυνατὸς ὅσον πρόθυμος εἰ (==εἰθεὶς νά
χτο). — Εἴθε σοι τότε συνεγερθῆται. Ή τοικύτη εὐχὴ ἐκφέρεται
καὶ περιφραστικῶς διὰ τοῦ ὄφελον, ὄφελες κτλ. (εἰ γάρ
ὄφελον, εἰθεὶς ὄφελον, ὡς ὄφελον) καὶ ἀπαρεμφάτου ἐνεστῶ-
τος ἡ ἀορίστου, ὡς: ὄφελε μὲν Κῦρος ζῆν (==εἰθεὶς ζῆν ὁ Κῦρος).
— Εἰθ' ὄφελες τότε εὐθέως λιπεῖται βίον (==εἰθεὶς ἔλιπες βίον).

2. Ἡ ύποτακτική. (§ 58)

Ἡ ύποτακτικὴ σημαίνει ἐπιθυμίαν τοῦ λέγοντος· τίθεται δὲ
α') κατὰ τὸ α'. πρόσωπον τοῦ πληθυντικοῦ, σπουδώτερον
τοῦ ἑνικοῦ εἰς δήλωσιν προτροπῆς, ὡς: Ἰωμενί. Πολλάκις προ-
τάσσεται τῇς ύποτακτικῇς τὸ ἴθι, ἄρε, φέρε. π. γ. ἄρε ἵδω-
μεν. — Φέρε εἴπωμεν.

β') ἐπὶ ἐρωτήσεων ἀπορηματικῶν, δι' ἓντος ὁ ἐρωτῶν αἰτεῖ-
ται γνώμην περὶ τοῦ πρακτέου. π. γ. τί εἴπω; — Εἴπω τι τῷ
εἰωθότωρ; Ἡ ἀρνητική εἶνε μή. Πολλάκις προτάσσεται τῇς τοι-
αύτης ἐρωτήσεως τὸ βούλει τὸ βούλεσθε. π. γ. βούλει σοι
εἴπω; (==θέλεις νά σοι εἴπω;)

3. Ἡ εὐκτική. (§ 59)

1. Ἡ εὐκτικὴ σημαίνει εὐχήν, ἥτις δύναται νά ἐκπληρωθῇ
ἐν τῷ παρόντι ἢ ἐν τῷ μέλλοντι. Πολλάκις προτάσσεται τὸ
εἴθε ἢ τὸ εἰ γάρ. Ἡ ἀρνητική εἶνε μή. π. γ. ὁ παῖ, γέροιο πα-
τρὸς εὐτυχέστερος. — Εἴθε μήποτε γροίης δε εἰ.

2. Ἡ εὐκτικὴ μετὰ τοῦ ἀτ σημαίνει ὅτι δύναται νά γείνῃ
τι ἐν τῷ παρόντι ἢ ἐν τῷ μέλλοντι (τὸ δυνατὸν γενέσθαι ἐν
τῷ παρόντι ἢ ἐν τῷ μέλλοντι), ὡς: θεοῦ θέλοντος καὶ ἐπὶ ἡ-
ποὺς πλέους (==ὅταν ὁ θεὸς θέλῃ, δύνασαι νά πλέης καὶ ἐπὶ
ψιάθης).

. Σημ. Ἡ εὐκτικὴ μετὰ τοῦ ἀτ τίθεται πολλάκις παρὰ τοῖς Ἀττι-
κοῖς πρὸς μετριωτέραν ἐκφρασιν ἀντὶ τῆς προστακτικῆς. Συρ. Ηλ. 1491;
γωροῖς ἂν εἴσω (==γρεις εἴσω).

4. Ἡ προστακτική. (§ 60)

‘Ἡ προστακτικὴ σημαίνει ἐπιθυμίαν τοῦ λέγοντος, ἥτις
ἀποτείνεται πρὸς παρὸν πρόσωπον’.

α') ὡς προσταγή, ὡς: ἀπτε, πκν, λύγνων.

β') ὡς προτροπὴ ἢ παραίνεσις, ὡς: θάρρει.—“Ἡ λέγε τι σι-
γῆς κρεῖτον, η̄ σιγὴν ἔχε,

γ') ὡς δέησις, εὐχὴ η̄ κατάρα, ὡς: μῆνιν ἀειδε, θεά.—
‘Γγίνεται.—Ἐρρ’ ἔει κάρσας.

δ') μετὰ τοῦ μὴ ὡς ἀπαγόρευσις. Τίθεται δὲ η̄ προστα-
κτικὴ μετὰ τοῦ μὴ ἐπὶ ἐνεστῶτος καὶ παρακειμένου, ἐπὶ δὲ
ἀρείστου τίθεται η̄ ὑποτακτικὴ ἐνίστε τίθεται η̄ προστακτικὴ
καὶ ἐπὶ τοῦ ἀρείστου, ἀλλὰ κατὰ τὸ τρίτον πρόσωπον, ὡς: μὴ
φοβοῦ.—Μηδεὶς συμφορὴν ὀγειδίσῃ.—Μηδεὶς ὑμῶν προσδο-
κησάτω ἄλλως.

Σημ. ‘Ἐκ τῶν εἰρημένων γίνεται φανερὸν ὅτι ἐγκλίσεις τῶν μὲν ἀνε-
ξαρτήτων προτάσεων τῆς κρίσεως εἶναι α’) η̄ ὄριστικὴ (§ 57, 1) Β'), η̄
ὄριστικὴ τῶν ιστορικῶν γρόνων μετὰ τοῦ ἀν (§ 57, 2), γ') η̄ εὐκτικὴ
μετὰ τοῦ ἀν (§ 59, 2). τῶν δὲ ἀνεξαρτήτων προτάσεων τῆς ἐπιθυμίας
α') η̄ ὄριστικὴ τῶν ιστορικῶν γρόνων (§ 53, 3), η̄ ὑποτακτικὴ (§ 58),
γ') η̄ εὐκτικὴ ἀνευ τοῦ ἀν (§ 59, 4).

Παράρτημα περὶ τῶν εὐθειῶν η̄ ἀνεξαρτήτων ἐρω-
τήσεων. (§ 61)

1. ‘Ἡ ἐρώτησις λέγεται εὐθεῖα η̄ ἀνεξαρτητος, ὅταν ἐκφέ-
ρηται κατ’ εὐθεῖαν καὶ δὲν ἐξαρτᾶται ἐκ τινος ῥήματος. Ἐκ-
φέρεται δὲ η̄ ἀνευ ἐρωτηματικῆς λέξεως ἐμφανομένη διὰ μό-
νης τῆς ἀπαγγελίας, η̄ διὰ τῆς ἐρωτηματικῆς ἀντωνυμίας τῆς
καὶ τῶν ἀπὸ π ἐρωτηματικῶν ἀντωνυμιῶν καὶ ἐπιρρημάτων
(ποῖος, πόσος κτλ. ποῦ, πῶς κτλ.), η̄ διά τινος τῶν ἐρωτημα-
τικῶν μορίων ἄρα (Χρό γε), η̄ (=ξληθῶς), μὴ (=μήπως).
‘Οταν δὲ η̄ ἐρώτησις εἴναι διπλῆ, τίθεται ἐν μὲν τῷ πρώτῳ μέ-
ρει τὸ πότερος (πότερον η̄ πότερο) η̄ οὐδὲν ἐρωτηματικὸν μό-
ριον, ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ τὸ η̄ ως: οὗτος, καθεύδεις;—Τίς εῖ;

—Πῶς ἐσώθης ἐκ τῆς μάχης; —Μή τι νεώτερον ἀγγέλλεις;
Πότερον αἱ γυναῖκες φρονιμώτεραι σοι δοκοῦσιν εἶναι ἢ οἱ ἄνδρες;

Σημ. "Οταν ἡ ἐρώτησις γίνεται δι' ἐρωτηματικῆς ἀντωνυμίας, ἡ ἀπόκρισις γίνεται δι' ὄντος, ώς: πρέφεται ψυχὴ τίνι; μαθή μασι." Οταν ἡ ἐρώτησις γίνεται δι' ἐρωτηματικοῦ μορίου, ἢ ἀνένευ ἐρωτηματικοῦ μορίου ἡ ἀπόκρισις γίνεται πολυειδῶς, ἢ μὲν καταρατικὴ α') διὰ τοῦ ναὶ, πάνυ γε, πάνυ μὲν οὖν, εημι, ἔστι ταῦτα κτλ. ώς: διτων ἦν τι ἔργον; ναὶ.—Εὐδαίμονας λέγεις οὐ τοὺς τάγχον καὶ τὰ καλὰ εὐκτημένους; πάνυ γε.—Ο ἐπιστήμων σοφός; φημι.—Οὐ φρονίμους τοὺς φύλακας δεῖ ὑπάρχειν; ἔστι ταῦτα. Β') δι' ἐπαναλήψεως τοῦ ἄντρος ἢ ἀλλῆς λέξεως ἐμφανικῶς ἐν τῇ ἐρώτησει ἐκφερομένης, ώς: ἂρα καὶ ἀρετὴ ἡ ὀρθολημῶν ἔστιν; καὶ ἀρετὴ. Η δὲ ἀπορητικὴ ἀπόκρισις γίνεται διὰ τοῦ οὐ, οὐδαμῶς, οὐ δητα, ηκιστάγε, ώς: ἔσθι ὅτιρ ἀν ἀλλῷ ἴδοις ἢ ὀρθολημοῖς; οὐ δητα. τι δέ; ἀκούσαις ἀν ἀλλῷ ἢ ὥσπερ; οὐδαμῶς.

2. Εἰς τὰς ἀνεξήρτήτους ἐρώτησεις, αἵτινες περιέχουσι κρίσιν, τίθενται αἱ ἐγκλίσεις τῶν προτάσεων τῆς κρίσεως, δηλ. ἡ ὀριστικὴ πάντων τῶν χρόνων, ἡ ὀριστικὴ τῶν ιστορικῶν χρόνων μετὰ τοῦ ἀν, καὶ ἡ εὐκτικὴ μετὰ τοῦ ἀν. ώς: τίς εἰ;—Εἰ ταῦτα ἀπήγγειλέ τις, τί ἀν ἐποιήσατε;—Πόσαι ἀν μοι χρήματα δοίης;—Εἰς δὲ τὰς ἐρώτησεις, δι' ὧν ὁ ἐρωτῶν ἀπορῶν αἰτεῖται γνώμην περὶ τοῦ πρακτέου, τίθεται ὑποτακτική. ώς: τί εἴπω;—Εἴπω τι τῶν εἰωθότων.

—ταῦτα κατέτακταν ἢ ταῦτα ταῦτα κατέτακταν

6'. Μι ἐγκλίσεις ἐταῖς ἐξηρτημέναις προτάσεσι.

4. Εὐκτικὴ πλαγία ἢ τοῦ πλαγίου λόγου. (§ 62)

Α). Ινχ δηλωθῆ ὅτι ἐξηρτημένη τις πρότασις δὲν εἶνε γνώμη ἢ λόγος αὐτοῦ του λέγοντος, ἀλλ' ἐλήφθη ἐκ τῆς γνώμης ἢ τοῦ λόγου ἀλλου τυνός, πίθεται ἐν αὐτῇ ἡ εὐκτική, ἤτις διὰ τοῦτο λέγεται πλαγία ἢ τοῦ πλαγίου λόγου (§ 92, 3, 6').

2. Τίθεται δὲ ἡ εὐκτικὴ αὕτη τοῦ πλαγίου λόγου ἀντὶ τῆς ὀριστικῆς καὶ τῆς ὑποτακτικῆς ταῦτη εὐθέος λόγου, μόνον ὅταν ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει ὑπάρχῃ ιστορικὸς χρόνος. Η ὀριστικὴ τῶν ιστορικῶν χρόνων μετά τοῦ ἀν καὶ ἡ εὐκτικὴ μετά τοῦ

ἀν μένει καὶ ἐν τῷ πλαγίῳ λόγῳ. Πολλάκις δὲ καὶ ἔνθα κατὰ τὰ εἰρημένα ἔπειπε νὰ κεῖται ἡ εὐκτικὴ κεῖται αἱ ἐγκλίσεις τοῦ εὐθέος λόγου, ἐνίστε δὲ καὶ αὕται καὶ ἡ εὐκτική. Ε. ΤΕΛ. 1, 7. 5: οἱ στρατηγοὶ διηγοῦντο ὅτι αὐτοὶ μὲν ἐπὶ τοὺς πολεμίους πλέοιστοι, τὴν δὲ ἀναίρεσιν τῶν ναυαγῶν προστάζοιεν τῶν τριηράρχων ἀνδράσιν ἵκανοις (εὐθ. λ.: ἡμεῖς μὲν ἐπὶ τοὺς πολεμίους ἐπλέομεν, τὴν δὲ ἀναίρεσιν τῶν ναυαγῶν προστεάξαμεν κατλ.). Αν. 6, 6, 25: ὁ Κλέανδρος εἶπεν ὅτι Δέξιππον μὲν οὐκ ἐπαιροίη, εἰ ταῦτα πεποιηκὼς εἴη (εὐθ. λ.: Δέξιππον μὲν οὐκ ἐπεινῶ, εἰ ταῦτα πεποίηκε). Κύ. 1, 3, 15; ἡ μήτηρ διηρώτα τὸν Κορέον πότερον βούλοιτο μένειν ἢ ἀπιέναι (εὐθ. λ.: πότερον βούλει μένειν ἢ ἀπιέναι). Θ. 1, 25: τὸν θεὸν ἐπήροντο εἰ παραδοῖσει Κορινθίοις τὴν πόλιν (εὐθ. λ.: παραδῶμεν Κορινθίοις τὴν πόλιν). Ε. Αν. 2, 1, 10: ἀπεκρίνατο Κλεάνωρ ὅτι πρόσθεν ἀντὶ ἀποθάρροιει τὰ ὄπλα παραδοῖμεν (εὐθ. λ.: πρόσθεν ἀντὶ ἀποθάνομεν ἢ τὰ ὄπλα παραδοῖμεν). Ηλ. Ηολ. 329: Ο Θεομιστοκλῆς τῷ Σερίφῳ λοιδορούμενῷ καὶ λέγοντι ὅτι οὐ δι' αὐτόν, ἀλλὰ διὰ τὴν πόλιν εὐδοκιμοῦ (εὐθ. λ.: οὐ διὰ σκυτὸν ἀλλὰ διὰ τὴν πόλιν εὐδοκιμεῖς) ἀπεκρίνατο ὅτι οὔτ' ἀντὶ αὐτὸς Σερίφοις ὅν ὀνομαστὸς ἐγένετο οὔτ' ἐκεῖνος Ἀθηναῖος (εὐθ. λ.: οὔτ' ἀντὶ ἐγὼ Σερίφοις ὅν ὀνομαστὸς ἐγενόμην οὔτε σὺ Ἀθηναῖος.) Δη. 22, 59: ἐτόλμακ λέγειν ὡς ὑπὲρ ὑμῶν ἐχθροὺς ἐφείλκυσεν (εὐθ. λ.: ὑπὲρ ὑμῶν ἐχθροὺς ἐφείλκυσε). Θ. 2. 4. ἐθουλεύοντο εἴτε κατακαύσωσι τοὺς Θηβαίους, εἴτε ἄλλο τι χρήσωνται (εὐθ. λ.: κατακαύσωμεν τοὺς Θηβαίους ἢ ἄλλο τι χρησώμεθα).

2. Αἱ ἐγκλίσεις ἐταῖς εἰδικαῖς προτάσεσι. § 63.

Εἰδικαὶ ἢ ἐκθετικαὶ προτάσεις λέγονται αἱ προτάσεις αἱ ἐκφερόμεναι διὰ τοῦ ὅτι ἢ ὡς. Τίθενται δὲ μετὰ λεκτικὸν ἢ γνωστικὸν ῥῆμα ἢ μετὰ τὸ οὐδέτερον δεικτικῆς ἀντωνυμίκης ὡς ἀπεξήγησις αὐτοῦ. Εἶνε δὲ ἐξηρημέναι προτάσεις κοίσεως διὰ τοῦτο ἐπὶ ἀργήσεως τίθεται εἰς αὐτὰς τὸ οὐ, ὡς λέγει ὡς: ὑθριστής είμι.—Οἶδα ὅτι ταῦτα οὕτως ἔχει.—Τῷ φθόγῳ τοῦτο

μόνον ἀγαθὸν πρόσεστιν, ὅτι μέγιστον κακὸν τοῖς ἔχουσίν εστιν.

2. Εἰς τὰς εἰδικὰς προτάσεις μετὰ ἀρκτικὸν χρόνον τίθενται αἱ ἐγκλίσεις τῶν ἀνεξαρτήτων προτάσεων τῆς κρίσεως, μετὰ ἴστορικὸν δὲ χρόνον τίθενται αἱ ἐγκλίσεις τῶν ἀνεξαρτήτων προτάσεων τῆς κρίσεως ἢ ἡ εὐκτικὴ τοῦ πλαχίου λόγου, ὡς: λέγει ὡς ὑδριστής εἶμι.—Ἀπεκρίνατο ὅτι Σερίφιος ἀν οὐκ ἀρ ὀνομαστὸς ἐγένετο.—Σκύθης εἶπεν ὅτι οὐδενὶ ἀπιστήσειεν Ἀθηναίων.—Κῦρος ἔλεγεν ὅτι ἡ ὄδης ἔσαιτο πρὸς βασιλέα μέγκυν. //

3. Λι ἐγκλίσεις ἐτ ταῖς πλαγίαις ἐρωτήσεσιν. (§ 64.)

1. **Πλαγία** ἡ ἐξηρτημένη λέγεται ἡ ἐρώτησις, ὅταν δὲν ἐκφέρεται κατ' εὐθεῖαν, ἀλλὰ ἐξαρτᾶται ἐκ τίνος ἡμίκατος. Ἐκφέρεται δὲ ἡ πλαγία ἐρώτησις α') διὰ τῆς σετις καὶ τῶν ἀπὸ διὰρχομένων ἐρωτηματικῶν ἀντωνυμιῶν καὶ ἐπιρρημάτων (διποῖς, ὄποσις κτλ. ὅπου, ὅπως κτλ.). πολλάκις δὲ καὶ διὰ τῆς τίς καὶ τῶν ἀπὸ π ἀρχομένων ἀντωνυμιῶν καὶ ἐπιρρημάτων (ώς ἡ εὐθεῖα). β') διὰ τοῦ εἰ. "Οταν δὲ εἴνε διπλῇ, ἐκφέρεται διὰ τοῦ πότερον—ἢ, εἰ—ἢ, εἴτε—εἴτε. Η ἀρνησις εἴνε ἡ τῆς εὐθείας ἐρωτήσεως.

2. Εἰς τὴν πλαγίαν ἐρώτησιν, ἀν μὲν ἐξαρτᾶται ἐξ ἀρκτικοῦ χρόνου, τίθεται ἡ ἐγκλισις τῆς εὐθείας ἐρωτήσεως, ἀν δὲ ἐξαρτᾶται ἐξ ἴστορικοῦ χρόνου, τίθεται συνήθως μὲν ἡ εὐκτικὴ τοῦ πλαχίου λόγου, πολλάκις δὲ καὶ ἡ ἐγκλισις τῆς εὐθείας ἐρωτήσεως, ὡς: οἰσθι Εὔθύδημον ὄπόσους ὁδόντας ἔγει;—Ἐρωτὴρ Κρίτων πῶς με θίπτηγ.—Η μάτηρ διηρώθα τὸν Κῦρον πότερον βού. Iοιτο μένειν ἡ ἀπιέναι.—Πρώτης ποῦ ἀρέζενον.

3. **Πλάγιαι** ἡ ἐξηρτημέναι ἐρωτήσεις εἴνε καὶ αἱ ἐξαρτώμεναι ἐν προτάσεων περιεχουσῶν τὴν ἔννοιαν τῆς ἀποπείρας. Εἰς τὰς ἐρωτήσεις ταύτας τίθεται μετὰ ἀρκτικὸν μὲν χρόνον τὸ εἰτρ (χν, ἥν), μετ' ὑποτακτικῆς, μετὰ ἴστορικὸν δὲ χρόνον τὸ εἰ μετ' εὐκτικῆς, ὡς: ἐπιθευλεύουσιν ὑπερβῆναι τὰ

τείχη τῶν πολεμίων, ἢν δέρωται βιάσασθαι (=κποπειρώμενοι, ἢν κτλ. κοιν.: δοκιμάζοντες ἢν δύνανται κτλ.).

4. Μετὰ τὰ ῥήματα τὰ σημαίνοντα φροντίδα η ἐνέργειαν ἐπιφέρεται πλαχίς ἔρωτησις διὰ τοῦ δπως καὶ ὀριστικῆς μέλλοντος (σπανίως εὐκτικῆς μέλλοντος μετὰ ιστορικὸν γρόνον). Ἡ ἀρνησις εἶναι μή, π. χ. ἔπρεσσον, δπως τις βοήθεια ἥξει (=ἐνήργουν πῶς νὰ ἔλθῃ βοήθειά τις).

Σημ. Τὸ δπως μεθ' ὀριστικῆς μέλλοντος κεῖται πολλάκις κατὰ περάλεψιν τοῦ κυρίου ῥήματος (σκόπει: ή σκοπεῖτε) εἰς δύλωσιν παρακελεύσεως, μᾶς ὅπως ἀνὴρ ἔστε (=σκόπει: ὑπως ἀνὴρ ἔστε. κοιν. κύταξις γὰρ φανῆς ἄνδρες).

5. Μετὰ τὰ φόβου σημαντικὰ ῥήματα τίθεται πρότασις ἔρωτηματικὴ διὰ τοῦ μή (=μήπως) καὶ μή οὐ (=μήπως δέν). Εἰς τὰς τοικύτας προτάσεις τίθεται

α) ὀριστική, ὅταν τις φοβήται μήπως γίνεται η δὲν γίνεται τι. π. χ. φοβοῦμαι μήτι τελετεορ ἀγγέλλεις (εὐθ. ἐρ.: μή τι νεώτερον ἀγγέλλεις;)

β) ὑποτακτικὴ η εὐκτικὴ (ώς ἐν ταῖς τελικαῖς προτάσεσιν), ὅταν τις φοβήται μήπως γείνη η δὲν γείνηται. Ώς: δεδοκάσε μή π.ληγῶρ δέη.

4. Αἱ ἐγκλίσεις ἐρ ταῖς αἰτιολογικαῖς προτάσεσιν. (§ 65.)

//

1. Αἱ αἰτιολογικαὶ προτάσεις ἐκφέρονται διὰ τοῦ ὅτι, διότι, ὡς, ἐπει, ἐπειδή. Εἶναι δὲ προτάσεις κρίσεως καὶ τίθεται εἰς αὐτὰς ἐπὶ ἀρνήσεως πάντοτε τὸ οὐ.

2. Εἰς τὰς αἰτιολογικὰς προτάσεις τίθενται αἱ ἐγκλίσεις τῶν ἀνεξχρήτων προτάσεων τῆς κρίσεως. Μόνον μετὰ ῥῆμα ιστορικοῦ γρόνου δύναται νὰ τεθῇ η εὐκτικὴ τοῦ πλαχίου λόγου, καὶ τότε η αἰτία παρίσταται ὡς γνώμη τοῦ κυρίου ὑποκειμένου, ὡς οἱ Ἀθηναῖοι ἐνόμιζον ἡσακεσθαι, ὅτι (=διότι) οὐ πολὺ ἐρίκωρ.—Καὶ ἡμᾶς ἀρχα δεῖ, ἐπειδή Λυσίμχος καὶ Μελητίνις εἰς συμβιωλὴν παρεκατεστηρήμαζε, ἐπιδεῖξα: αὐτοῖς κτλ.—“Οτε (=ἐπειδή) τοικύτα πολλὰ γεγένηται, εἰλὸς ὑμᾶς μήπω τοὺς τῶν κατηγόρων λόγους ἠγείσθαι πιστούς.—Οἱ Ἀ-

Οηγαῖοι τὸν Περικλέα ἐκάκιζον, ὅτι στρατηγὸς ὁν σὺν ἐπεξάγοις ἐπὶ τοὺς πολεμίους.

Σημ. Μετὰ τὰ φήματα τὰ σημαίνοντα πάθος ψυχῆς (γχίρειν, λυπεῖσθαι, θαυμάζειν, ἀγανακτεῖν κτλ.) ἐκφέρεται συνήθως ἡ αἰτιολογικὴ πρότασις διὰ τοῦ ὅτι, ἐνίστε δὲ διὰ τοῦ εἰ, ὡς γχίρω ὅτι εὐδοκιμεῖς. —'Αγανακτῶ εἰ τὰ γεήματα λυπεῖ τινας ὑμῶν, εἰ διαρπασθήσεται.

5. Άι ἔγκλισεις ἐτ ταῖς τελικαῖς προτάσεσιν. (§ 66).

1. Αἱ τελικαὶ προτάσεις ἐκφέρονται διὰ τῶν τελικῶν συνέσμων ἵτα, ὅπως, ὡς, καὶ ἀποφατικῶς διὰ τοῦ ἵτα μή, ὅπως μὴ καὶ διὰ μόνου τοῦ μή.

2. Ἐν ταῖς τελικαῖς προτάσεσιν, ἂν μὲν ἐξαρτῶνται ἐξ ἀρχικοῦ χρόνου, τίθεται ὑποτακτική, ἂν δὲ ἐξαρτῶνται ἐξ ἴστορικοῦ χρόνου, τίθεται συνήθως μὲν εὐκτική, πολλάκις δὲ ὑποτακτική, ἐνίστε δὲ ἀμφότεραι ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ, ὡς: κύνας τρέφεις, ἵτα τοι τοὺς λύκους ἀπὸ τῶν προβέτων ἀπεργύκωσιν. —Πολλὰ ὀιδιάσκεις ἀρθρόνως διὰ φθόνον, ὅπως ἀκούων πολλὰ μηδὲ ἐν μάθω. —Κύρος φίλων φέτο δεῖσθαι, ὡς συνεργοὺς ἔχοι. —Τὰ πλοῖα Ἀθροκόμας κατέκαυσεν, ἵνα μὴ Κύρος διακρίῃ.

3. Μετὰ πρότασιν σημαίνουσαν εὐχὴν ἀνεπλήρωτον, ή μετὰ πρότασιν σημαίνουσαν ὅτι ἔπρεπε τι νὰ γείνη, ὅπερ δύμως δὲν ἔγεινε, τίθεται τὸ ἵτα μεθ' ὄρισταικῆς ἴστορικοῦ χρόνου εἰς δήλωσιν σκοποῦ, ὅτις δὲν ἐκπληροῦται ἢ δὲν ἐξεπληρώθη. ὡς: εἰ γχρῶ ὥρεις οἰοὶ τε εἴται οἱ πολλοὶ τὰ μέγιστα καὶ ἐξεργάζεσθαι, ἵτα οἰοὶ τε ησαρ αὖ καὶ ἀγαθὰ τὰ μέγιστα.

'Ομοίως λέγεται παρ' ἡμῖν: εἴθε νὰ είχα, γιὰ νὰ σου ἔδιδα.

6. Άι ἔγκλισεις ἐτ ταῖς συμπερασματικαῖς προτάσεσιν. (§ 67).

1. Αἱ συμπερασματικαὶ ἢ τῆς ἀκολουθίας προτάσεις ἐκφέρονται διὰ τοῦ ὕστε. Τίθενται δὲ εἰς αὐτὰς

α') αἱ ἔγκλισεις τῶν ἀνεξαρτήτων προτάσεων τῆς κρίσεως, ὅταν ἡ συμπερασματικὴ πρότασις παρίσταται ὡς πραγματικὸν ἀκολούθημα τῆς ἐν τῷ κυρίᾳ προτάσει πράξεως. ὡς: ἐπι-

πίπτει χιών ἀπλετος, ὥστε ἀπέκρυψε καὶ τὰ ζῶα καὶ τοὺς ἀνθρώπους. Πάντες πολεμικὰ δπλα παρεσκεύαζον, ὥστε τὴν πόλιν ὅντα, ἀτρήγησα πολέμου ἐργαστήριον εἶναι.

Σημ. Τὸ ὄντες συνδέει καὶ παρατακτικῶς κυρίαν πρότασιν μετὰ τῶν ἡγουμένων ὡς τὸ οὖν καὶ τὸ τοῖνυν. π. γ. εἰς τὴν ὑστεραίαν οὐκ ἔχει Τισσαρεφνῆς· ὅστε οἱ "Ελληνες ἐφόροντείον.

6') τὸ ἀπαρέμφατον 1) ὅταν ἡ πρότασις τῆς ἀκολουθίας παρίσταται ὡς δύνατὸν ἐπακολούθημα τῆς ἐν τῇ κυρίᾳ πρότασις πράξεως· ἀν δὲ πράγματι ἐπακολούθη ἡ μή, δὲν δηλοῦται. Η ἀρνησις εἶναι μή. Άντι τοῦ ὄντες δύναται νὰ τεθῇ καὶ τὰ ὡρ. π. χ. πολλὴν κραυγὴν ἐπόσουν, ὥστε καὶ τοὺς πολεμίους ἀκούειν (==όστε καὶ οἱ πολέμιοι νὰ ἀκούωσι, ὥστε καὶ οἱ πολέμιοι ἡδύναντο νὰ ἀκούωσι). 2) ὅταν ἡ πρότασις τῆς ἀκολουθίας παρίσταται ὡς σκοπὸς ἐπιδιωκόμενος, ὡς: πᾶν ποιοῦσιν, ὥστε μὴ διωργαί δίκηῃ. 3) ὅταν τὸ ὄντες σημαίνῃ ἐπὶ τῷ ὅρῳ, ἐπὶ τῇ συντήκῃ, ὡς: πολλαὶ πρεσβεῖαι ἀπήντων καὶ χρήματα, ὥστε μὴ ἐγκατέλειν (==ἐπὶ τῷ ὅρῳ νὰ μὴ ἐμπέλληλωσι). Άντι τοῦ ὄντες ἐπὶ τῆς σημασίας ταύτης τίθεται συνήθως τὸ ἐφ' ᾧ ἡ ἐφ' ᾧ τε μετ' ἀπαρέμφατον ἐνεστῶτος ἡ ἀπορίστου, ἡ μεθ' ὁριστικῆς μέλλοντος, ὡς: ἀφίεμέν σε, ἐπὶ τούτῳ μέντοι, ἐφ' ᾧ τε μηκέτι φυλοσοφεῖται.—Οἱ ἐν Ιθώμη ξυνέησαν πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους, ἐφ' ὧ τε ἔξιατιν ἐκ Ηελοποννήσου.

2. Μετὰ τὴν ἀντανυμίχν τοσοῦτος καὶ τοιοῦτος τίθεται πολλάκις ἀντὶ τοῦ ὄντες ἡ ὄσος καὶ ἡ οἷος μετ' ἀπαρέμφατον. Πολλάκις δὲ ἐλλείπει ἡ τοσοῦτος καὶ ἡ τοιοῦτος καὶ τότε ἡ μὲν ὄσος ἵσοδυναμεῖ μὲ τὸ τοσοῦτος ὄντες, ἡ δὲ οἷος μὲ τὸ τοιοῦτος ὄντες, ὡς: οἱ Περσικοὶ νόμοι ἐπιμέλονται ὅπως μὴ τοιοῦτοι ἔσονται οἱ πολιταὶ, οἵοις πονηροῦ τινος ἐφίεσθαι.—"Οσοι μόνον γεύσασθαι ἔχουτῷ κατέλιπε (==τοσοῦτον, ὄντες μόνον γεύσασθαι:—ὅσον μόνον ἔργει νὰ γευθῇ). III

¶ 7. Αἱ ἡγκλίσεις ἐν τοῖς ὑποθετικοῖς λόγοις (§ 67).

1. Οἱ ὑποθετικοὶ λόγοι σύγκεινται ἐκ δύο προτάσεων, ἔξιν ἡ περιέχουσα τὴν ὑπόθεσιν λέγεται ἡγούμενος ἢ πρότασις,

ἡ δὲ κυρία λέγεται ἐπόμενος ἢ ἀπόδοσις. Ἐν τῷ ἡγουμένῳ
ἡ ἀρνητική εἶναι μή.

2. Υπάρχουσι 4 τύποι τῶν ὑποθετικῶν λόγων.

α) ἐν τῷ ἡγουμένῳ τίθεται ὁριστικὴ παντὸς χρόνου, ὅταν ὁ
λέγων θέτῃ τὴν διὰ τοῦ ἡγουμένου ἐκφραζομένην αἵσιν ὡς
ἀληθῆ, ἵνα ἔξαγάγῃ ἐξ αὐτῆς συμπέρασμά τι. Ἐν τῷ ἐπο-
μένῳ τίθεται ὄμοιώς ὁριστικὴ παντὸς χρόνου, δύνανται δὲ νὰ
τεθῶσι καὶ αἱ λοιποὶ ἐγκλίσεις τῶν ἀνεξαρτήτων προτάσεων.
π.χ. εἰ θεοί εἰσαν, ἔστι καὶ ἔργα θεῶν—Εἰ βούλει, λέγε—Εἰ
βούλει, λέμεν.

β'.) Ἐν τῷ ἡγουμένῳ τίθεται ὑποτακτικὴ μετὰ τοῦ ἀρ.,
ὅπερ μετὰ τοῦ ὑποθετικοῦ εἰ ἐνοῦται εἰς τὸ ἐξαν (ἔξ οὖτὸ
καὶ τὸ ἦν) 1) ὅταν ὁ λέγων παριστῇ τὴν ὑπόθεσιν δυνατὴν
καὶ προσδοκωμένην· ἐν δὲ τῷ ἐπομένῳ τίθεται συνήθως μέλ-
λων, ὡς: ἐξαν ζητήσεις αὐλῶς, εὑρήσεις. 2) ὅταν σημαίνη-
ται γενικῶς ἀδριστος ἐπανάληψις πράξεώς τινος· ἐν τῷ ἐπο-
μένῳ τίθεται συνήθως ἐνεστώς. "Οταν δὲ ἡ ἀδριστος ἐπα-
νάληψις πράξεώς τινος ἀναφέρηται εἰς τὸ παρελθόν, τότε
τίθεται ἐν μὲν τῷ ἡγουμένῳ εὐκτική, ἐν δὲ τῷ ἐπομένῳ συ-
νήθως παρατατικός· ὡς: ἐάν τις τὸν ἥλιον ἐγγειρῇ θεῖται,
τὴν δύνιν ἀφαιρεῖται.—Σωκράτης οὐκ ἐπειρ, εἰ μὴ διψώῃ
(==έσσαντις δὲν ἐδίψκ).

γ') Ἐν τῷ ἡγουμένῳ τίθεται εὐκτική, ὅταν ὁ λέγων πα-
ριστῇ τὴν ὑπόθεσιν ὡς ἀπλῆν ἐκυτοῦ σκέψιν· ἐν τῇ ἀποδόσει
τίθεται συνήθως εὐκτικὴ μετὰ τοῦ ἀν· ὡς: εἰ ἀναγκαῖον εἴη
ἀδικεῖν ἢ ἀδικεῖσθαι, εἰοίμην ἀρ ἀδικεῖσθαι.

δ') Ἐν τῷ ἡγουμένῳ τίθεται ὁριστικὴ τῶν ἴστορικῶν χρόνων,
ἐν δὲ τῷ ἐπομένῳ ὁριστικὴ τῶν ἴστορικῶν χρόνων μετὰ τοῦ
ἄν, ὅταν ὁ λέγων παριστῇ τὴν ὑπόθεσιν, ἐπομένως καὶ τὴν
ἀπόδοσιν ὡς μὴ προχρηστικήν, ὡς: φῶς εἰ μὴ εἰχοιερ, οὐκοιε-
τοις τυφλοῖς ἀρ ἥμειρ.

Σημ. Αἱ ὑποθετικαὶ προτάσεις λέγονται παραχωρήτικαι, ὅταν ἀμέ-
σως πρὸ τοῦ εἰ (ἐίν, ἄν, ἦν) ἢ μετ' αὐτὸ κεῖται τὸ καὶ· γνωμ.:
γελῆ ὁ μᾶρος, κακὴ τι μὴ γελοῖον θ. Ε. Αν. 3, 2, 22: πάντες οἱ
ποταμοί, εἰ καὶ πρόσω τῶν πηγῶν ἄποροι εἰσι, προτοῦσι πρὸς τὰς πη-
γὰς διαβεῖτοι γίγνονται.

8. Άλιτροι προτάσεις είναι ταῖς ἀναφορικαῖς προτάσεσιν. (§ 69)

Αἱ ἀναφορικαὶ προτάσεις ἐκφέρονται διὰ τῶν ἀναφορικῶν ἀντωνυμιῶν καὶ τῶν ἀναφορικῶν ἐπιφρημάτων.

1.) Προσδιοριστικαὶ ἀναφορικαὶ προτάσεις. Αἱ ἀναφορικαὶ προτάσεις αἵτινες προσδιορίζουσι μίαν τινὰ λέξιν τῆς κυρίας προτάσεως κειμένην ἢ νοούμενην ἐκφέρονται ὡς αἱ ἀνεξάρτητοι προτάσεις· θεον τίθενται ἐν αὐταῖς πᾶσαι αἱ ἐγκλίσεις τῶν ἀνεξάρτητων προτάσεων. Η ἀρνητικὴ εἶνε οὐ, ἀνὴ ἀναφορικὴ πρότασις εἶνε πρότασις κρίσεως, μή, ἀν εἶνε πρότασις ἐπιθυμίκης, ὡς: ἔστι δίκης δρυκλυμός, διὸ τὰ πάρθ' ὄρῃ.—Κύρος ἦρξε παμπόλλων ἔθυῶν, ἀρ οὐδ' ἀρ τὰ ὄρθματα ἔχοι τις εἰπεῖν.—Εἰς καλὸν ἥμεν Ἀνυτος ὅδε παρακαθέζετο, φε μεταδῶμεν τῆς ζητήσεως.—Οὐκ ἀξιον τοῖς λόγοις πιπτεῦσαι μᾶλλον ἢ τοῖς ἔργοις καὶ τῷ γρόνῳ, διὸ ημεῖς σαφέστατορ ἐλεγχοι τοῦ ἀληθεῦς τομίσατε.

2. Αἰτιολογικαὶ ἀναφορικαὶ προτάσεις. Ἐν ταῖς ἀναφορικαῖς προτάσεσιν, αἵτινες περιέχουσιν αἰτιολογικὴν ἔννοιαν, τίθενται αἱ ἐγκλίσεις τῶν ἀνεξάρτητων προτάσεων τῆς κρίσεως, ὡς: θυμυκαστὸν ποιεῖς, διὸ ημεῖν οὐδὲν διίδως (=ὅτι ήμεν οὐδὲν δίδως).

3. Τελικαὶ ἀναφορικαὶ προτάσεις. Ἐν ταῖς ἀναφορικαῖς προτάσεσιν, αἵτινες σημαίνουσι σκοπόν, τίθεται ἡ ὄριστικὴ τοῦ μέλλοντος, ἢ δὲ ἀρνητικὴ εἶνε μή, ὡς: ἔδοξε τῷ δῆμῳ τριάκοντα ἄνδρας ἐλέσθι, οἴ τοὺς πατρίους νόμους αυργράψουσι (=ὅπως τοὺς πατρίους νόμους συγγράψουσι).

4. Ἀναφορικαὶ προτάσεις τῆς ἀκολουθίας. Ἐν ταῖς ἀναφορικαῖς προτάσεσιν, αἵτινες σημαίνουσιν ἀκολουθίαν, τίθενται αἱ ἐγκλίσεις τῶν ἀνεξάρτητων προτάσεων τῆς κρίσεως, ὡς: τίς οὔτως εὐήθης ἔστιν, οὕτις ἀγροεὶ τὸν ἐκεῖθεν πόλεμον δεῦρο ἔχοντα (=ώστε νὰ ἀγνοῇ κτλ.).

5. Ὑποθετικαὶ ἀναφορικαὶ προτάσεις. Ἐν ταῖς ἀναφορικαῖς προτάσεσιν, αἵτινες περιέχουσιν ὑπόθεσιν καὶ δύνανται νὰ μεταβληθῶσιν εἰς ὑποθετικὰς προτάσεις, τίθενται αἱ ἐγκλίσεις,

αῖτινες τίθενται καὶ εἰς τὰς ισοδυνάμους ὑποθετικάς. Η ἀρνησις εἶναι μή.

α') ὄριστική, ώς: ἐπινγέτο ὅστις νεῦρ μὴ ἐτύγχανε ἐπιστάμενος (=εἴ τις νεῦρ μὴ ἐτύγχανεν ἐπιστάμενος).

β') ὑποτακτικὴ μετὰ τοῦ ἀν 1) ὅταν σημαίνηται πρᾶξις προσδοκωμένη· ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει τίθεται συνήθως μέλλων, ώς: τῷ ἀνδρί, ὅτι ἀλησθε, πείσουμαι. 2) ὅταν σημαίνηται γενικῶς ἀδριστος ἐπανάληψις πρᾶξις τινος· ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει τίθεται συνήθως ἔνεστώς. "Οταν δὲ ἡ ἀδριστος ἐπανάληψις τῆς πρᾶξις ἀναφέρηται εἰς τὸ παρελθόν, τίθεται εὐκτική, ἐν δὲ τῇ κυρίᾳ προτάσει συνήθως παρατατικός, ώς: οἱ Πέρσαι ὅτι ἢν γρῶσι δυνάμενον μὲν χάριν ἀποδιδόνται, μὴ ἀποδιδόνται δέ, κολάζουσιν ισχυρῶς.—Κῦρος, οὓς τινας ὁρᾷ τὰ καλὰ διώκοντας, πάσαις τιμαῖς ἐγέραχεν.

γ') εὐκτική, ὅταν σημαίνηται τι ως ἀπλῆ σκέψις τοῦ λέγοντος, ώς: δικαιόν μεν εἰς τὰ πλοιά ἐμβοκίνειν, οὐδὲν δοίη (=εἴ τινας ἡμῖν δοίη).

9. Αἱ ἐγκλίσεις ἐν ταῖς χρονικαῖς προτάσεσιν. (§ 70)

Αἱ χρονικὲς προτάσεις ἐκφέρονται διὰ τοῦ ὅτε, ὅπότε, ἥρικα, ἐπειδή, ώρα, ἔως, μέλιτρα, ἄχρι, πρίν, ἐν ᾧ, ἐξ οὐδὲν. Τίθεται ἐν αὐταῖς,

α') ἡ ὄριστική, ὅταν σημαίνηται τι πραγματικόν, ώς: ἐπεὶ ήμέρα ἐγένετο, παρῆν ὁ Γωδρύας.—Ταῦτα ἐποίουν, μέλιτρα σκότους ἐγένετο.—ἐν ᾧ ὁ π.λιζορτο, ήκον οἱ σκοποί.

β') ὑποτακτικὴ μετὰ τοῦ ἀλ., ώς ἐν ταῖς ὑποθετικαῖς προτάσεσι. τὸ ἀν τίθεται ἀμέσως μετὰ τὸν χρονικὸν σύνδεσμον (ἥνιν' ἀν, ἔως ἀν, πρὶν ἀλ.), ἡ ἐνοῦσται μετὰ τοῦ χρονικοῦ συνδέσμου εἰς μίαν λέξιν (ὅταν, ὅπόταν, ἐπάν, ἐπειδάν,) 1) ὅταν πρόκειται νὰ δηλωθῇ πρᾶξις προσδοκωμένη· ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει τίθεται συνήθως μέλλων, ώς: ἐπειδάρι μιαπράξιμαι ἐδέομαι, ἥξω. 2) ὅταν πρόκειται νὰ δηλωθῇ γενικῶς ἀδριστος ἐπανάληψις πρᾶξις τινος· ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει τίθεται συνήθως ἔνεστώς, ώς: μακινόμεθα, ὅπόταρ ὁργιζόμεθα. "Οταν ἡ

άδριτος ἐπενάληψις τῆς πρόξεως ἀναφέρηται εἰς τὸ παρελθόν, τίθεται εὐκτικὴ ἄνευ τοῦ ἀν, ἐν δὲ τῇ κυρίᾳ προτάσει συνήθως παρατατικὸς ὡς: Κύρος ἐθήρευεν, ὅπότε βούλοιτο γυμνάσαι ἔστιν καὶ τοὺς ἵππους.

γ') εὐκτική, ὡς ἐν ταῖς ὑποθετικαῖς προτάσεσιν, ὅταν πρόκειται νὰ δηλωθῇ τι ὡς ἀπλὴ σκέψις τοῦ λέγοντος. Ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει τίθεται εὐκτικὴ μετὰ τοῦ ἀν. Ξ. Κυ. 1, 6, 26: ὅπότε (==εἴ ποτε) ἔχοιεν μὲν τὰ ἐπιτήδεια οἱ στρατιῶται, ὑγιαίνοιεν δέ, τὰς δὲ πολεμικὰς τέχνας ἡσκηνότες εἰεν, οὐκ ἀν τις δοκοίη σωφρονεῖν δικηγωνύζεσθι καὶ βουλόμενος πρὸς τοὺς πολεμίους;

Σημ. Τὸ πρὸν, ὅταν ἡ κυρία πρότασις εἶναι θετική, συντάσσεται πάντοτε μετ' ἀπαρεμφάτου. π. γ. ἐπὶ τὸ ἄκρον Χειρίσοφος ἀναβαίνει, πρὶν τινα αἰσθέσαι τῶν πολεμίων. Ἔνιστε συντάσσεται μετ' ἀπαρεμφάτου καὶ ὅταν ἡ κυρία πρότασις εἶναι ἀπορητική. ὡς: τῶν ἐπισταμένων νῦν, πρὶν μαθεῖν, οὐδεὶς ἡπίστατο.

Η'. Οἱ ὄνομαστεκοὶ τύποι τοῦ ῥῆματος.

a'. Τὸ ἀπαρέμφατον. (§ 71)

Τὸ ἀπαρέμφατον εἶναι κυρίως οὐγὶ ἔγκλισις, ἀλλὰ ῥῆματικὸν οὐσιαστικὸν οὐδετέρου γένους.

'Η μὲν ῥῆματικὴ αὐτοῦ φύσις φάίνεται ἐκ τῶν ἔξις· α') ὅτι προσδιορίζεται οὐγὶ δι' ἐπιθέτων, ἀλλὰ δι' ἐπιφρημάτων, ὡς καὶ τὰ ῥῆματα· π. γ. τὸ πρὸ τῆς πατρίδος καλῶς ἀποθηκεῖν. β') ὅτι ἑνάκτου ῥῆματος ὑπάρχει οὐγὶ ἐν ἀπαρέμφατον, ἀλλὰ πλείονα κατὰ τὸ εἶδος καὶ τὸν γρόνον. π. γ. ποιεῖν, ποιεῖσθαι, ποιήτειν, ποιήσεσθαι, ποιηθήσεσθαι, ποιηθεῖν, ποιησαθεῖν, ποιηθῆναι, πεποιηκέναι, πέποιηθῆσθαι· γ') ὅτι συνάρτεται μετ' αὐτοῦ τὸ ἄν· δ') ὅτι δέγχεται ἀντικείμενον, ὡς καὶ τὰ ῥῆματα. π. γ. τὰ τοις νάμοις πεθεσθαι.. 'Η δὲ ὄνοματικὴ αὐτοῦ φύσις φάίνεται· α') ἐκ τοῦ ὅτι δέγχεται τὸ ἄρθρον· β') ἐκ τοιούτων μάλιστα χωρίων, ἐν οἷς εἶναι συνημμένον μετ' ἄλλου οὐσιαστικοῦ, ὡς: γυναικὶ σιγὴ καὶ τὸ σωφρονεῖν κάλλιστον.

1. Τὸ ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου. (§ 72).

Ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου εἶναι

α') αὐτὸν τὸ ὑποκείμενον τῆς κυρίας προτάσεως (ταυτοπροσωπία) ως: Κῦρος ὑπέσχετο ἀνδρὶ ἐκάστῳ μώσει πέντε ἀργυρίου μνᾶς.—Ο Κῦρος διὰ τὸ φιλομοχθῆς εἶναι πολλὰ τοὺς παρόντας ἀνηράτα.

β') διάρορον τοῦ ὑποκειμένου τῆς κυρίας προτάσεως (έτερη προσωπία), καὶ τίθεται τότε κατ' αἰτιατικήν, ως: οἱ Ἐλληνες πολλὴν κρουγῆν ἐποίουν, ὅστε καὶ τοὺς πολεμίους ἀκούειν.

Σημ. α'. "Οταν ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου εἶναι τὸ γενικὸν τινά, παραλείπεται, ως: δεῖ γράμματα μαθεῖν καὶ μαθόντα νοῦν ἔχειν.

Σημ. β'. "Οταν ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου εἶναι τὸ ἀντικείμενον τοῦ ἔμματος, ἐξ οὗ κρέμαται τὸ ἀπαρεμφάτον, δὲν ἐπαναλαμβάνεται ἐπὶ τοῦ ἀπαρεμφάτου, τὸ δὲ κατηγορούμενον καὶ ὁ μετογγικὸς αὐτοῦ προσδιορισμὸς τίθεται ἢ κατὰ τὴν πτῶσιν τοῦ ἀντικειμένου τούτου, ἢ κατ' αἰτιατικήν. Ε. Ἐλλ. 1, 5, 2: Κύρου ἐδέοντο ως προθυμοτάτου γενέσθαι.—Ἐδέοντό μου προστάτην γενέσθαι.—Παραγγέλλει τῷ Κλεάρχῳ λαβόντι ἦκειν ὅσον ἦν αὐτῷ στρέψεμε, καὶ Ξενίᾳ ἦκειν παραγγέλλει λαβόντα τοὺς ἄνδρας.

2. Τὸ ἀπαρεμφάτον μετ' ἀρθρου. (§ 73).

Τὸ σύνκειμον ἀπαρεμφάτον δεικνύει σκρέστερον τὴν ὀνοματικὴν αὐτοῦ φύσιν. Τίθεται δέ, ως καὶ πλὴν ὄνομα, ως ὑποκείμενον, ως κατηγορούμενον, ως ἀντικείμενον καὶ ως προσδιορισμός, ως: νέοις τὸ σιγάρον κρείττον ἐστι τοῦ λακετοῦ.—Τοῦτο ἐστι τὸ μέγα δύρασθαι.—Κῦρος ἐφέρετο μόνον ὁρῶν τὸ παίειν τὸν ἀλισκόμενον.—Τῶν ἀνθρώπων οἱ πλεῖστοι κτῶνται τάγαθὰ τῷ καλῶς βουλεύεσθαι.

3. Τὸ ἀπαρεμφάτον ἀνευ ἀρθρου. (§ 74)

Τὸ ἀπαρεμφάτον ἀνευ ἀρθρου τίθεται

α) ως ὑποκείμενον τῶν ἀπροσώπων (ιδ. § 46, 4).

β') ἐνίστε ως κατηγορούμενον, ώς: τὸ λακωνίζειν ἔστι γριλοσοφεῖν.

γ') ως ἐπεζήγησις, ώς: εἰς οἰωνὸς ἀριστος, ἀμύνεσθαι περὶ πάτρης.

δ') εἰς δήλωσιν τοῦ κατά τι ἢ τῆς ἀναρροᾶς, ώς: γυνὴ εὐπρεπής ἴδεται (=κατὰ τὴν δψιν).

ε') εἰς δήλωσιν σκοποῦ μετὰ τὰ ῥήματα τὰ σημαίνοντα διδόναι, αἱρεῖσθαι ἢ τάττειν, ώς: Λακεδαιμόνιοι ἔδοσαν Αἰγανήταις Θυραίνων οἰκεῖ (=ὅπως οἰκῶσιν.)

Ϛ') ως ἀντικείμενον· τὰ ῥήματα δὲ τὰ συνταξούμενα μετ' ἀπαρέμφάτου εἶναι

1) τὰ λεκτικὰ (λέγειν, φράζειν, φάνκι, ἀγγέλλειν, ὄμολογεῖν, κτλ.) καὶ τὰ δοξαστικὰ (οἰεσθαι, ἡγεῖσθαι, νομίζειν, δοκεῖν, ὑπολαμβάνειν, λογίζεσθαι, κρίνειν, πείθεσθαι κτλ.). Τίθεται δὲ τὸ ἀπαρέμφατον κατὰ πάντα χρόνον καὶ ισοδυναμεῖται μὲς εἰδικὴν πρότκτιν· διὸ καὶ εἰδικὸν ἀπαρέμφατον λέγεται. Η ἔρηνησις εἶναι οὖ, σπανιώτερον μή· ως: ὅτι ἀν ποιῆς νόμιζε ὁρᾶται θεούς τινες (=ὅτι ὁρᾶσι θεούς τινες). — Σωκράτης τὸ ἀγνοεῖν ἔχεται τὸ γραπτόν μακρίς ἐλογίζεται εἶναι.

Τὸ ἀπαρέμφατον, μεθ' οὗ εἶναι συνημμένον τὸ ἄν, περιέχει τὴν ἔννοιαν τῆς εὐκτικῆς μετὰ τοῦ ἄν, ἢ τῆς δριστικῆς ίστορικοῦ χρόνου μετὰ τοῦ ἄν, ώς: οἱ Πέρσαι οἴονται τοὺς ἀχαρίστους καὶ περὶ θεούς ἀν ἀμελῶς ἔχειν (=ὅτι καὶ περὶ θεούς ἀν ἀμελῶς ἔχοιεν).

2) τὰ ἐφετικὰ καὶ τὰ περιέχοντα ἔννοιαν ἐπιθυμίας (ἐπιθυμεῖν, ἐφίεσθαι, βιύλεσθαι, θέλειν, σπεύδειν, φεύγειν, φυλάττεσθαι, δεισθαι, φοβεῖσθαι, ἀξιοῦν, συμβουλεύειν, προτρέπειν, κελεύειν, ποιεῖν, διαπράττεσθαι, κωλύειν, ἔχειν κτλ. καὶ τὰ λεκτικά, ὅταν ἔχωσι πως τὴν ἔννοιαν τοῦ κελεύειν). Τὸ ἀπαρέμφατον τοῦτο τίθεται κατ' ἐνεστῶτα ἢ κατ' ἀδριστον, ἐνίστε δὲ καὶ κατὰ περικείμενον, καὶ ἐξηγεῖται: ἐν τῇ κοινῇ γλώσσῃ διὰ τοῦ τὰ καὶ ὑποτακτικῆς: διὸ λέγεται συνήθιως τελικὸν ἀπαρέμφατον. Ἔπι τοῦ τελικοῦ ἀπαρέμφάτου τίθεται τὸ μή· ως: ὅστις πένης ὁν ζῆται ἐν ἀστει βούλεται ἀθυμότερον ἔχεται ποιεῖν ἐπιθυμεῖ. — Καλῶς ἀκούειν μετ' ἡ

[ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛ. ΓΛΩΣΣΗΣ]

4

πλουτεῖρ θέλει.—Φοβοῦνται πανταχοῦ λέγειν τὰ μὴ ξύμφορα βασιλεῖ.

3. Τὰ δυνητικά, ὡς : τὸ ψεῦδος οὐ δύνκσαι ἀληθής ποιεῖν.

4. Τὸ ἀπαρέμφατον ἀπολύτως. (§ 75)

Τὸ ἀπαρέμφατον κεῖται ἀπολύτως καὶ ἀνεξαρτήτως.

(α') ἐν τῷ δίλιγον ἡ μικροῦ δεῖν (=σχεδὸν), ἐκώρ εἶναι (=έκουσίως), τὸ ἐπ' ἐμοὶ εἶναι (=ὅσον ἔξαρταται ἐξ ἐμοῦ).

(β') ἐν τῷ ὡς ἔπος εἰπεῖν (=σχεδὸν), συνελόρτε εἰπεῖν (=ἴνα συντόμως εἴπω, συντόμως) καὶ ἐν τοῖς ὅμοιοις.

(γ') εἰς δήλωσιν προτροπῆς ἡ δεήσεως, ὡς : δέ ξεῖν ἀγγέλλειν (=ἄγγελλε) Δακεδαμονίοις ὅτι τῇδε κείμεθα τοῖς καίνων ῥήμασι πειθόμενοι.

5. Η μετοχή. (§ 76)

1. Η μετοχή είναι ῥηματικὸν ἐπίθετον. Η ῥηματικὴ αὐτῆς φύσις φαίνεται ἐξ ἣν καὶ ἡ ῥηματικὴ φύσις τοῦ ἀπαρεμφάτου.

2. Η μετοχὴ τίθεται τριχῶς 1) ἐπιθετικῶς 2) κατηγορηματικῶς 3) παραθετικῶς.

4. Η μετοχὴ ἐπιθετικῶς. (§ 77)

1. Η μετοχὴ τίθεται (μετὰ τοῦ ἀρθροῦ συνήθως), ὡς καὶ τὸ ἐπίθετον, μετά τινος οὐσιαστικοῦ ὡς ἐπιθετικὸς προσδιορισμὸς αὐτοῦ. Ισοδυναμεῖ δὲ μὲν ἀναφορικὴν πρότασιν. π. χ. ὁ λάρυπων ἦλιος (=ὁ ἦλιος δις λάρυπει). τὸ καῖον πῦρ (=τὸ πῦρ δικαίει).

Ἐπὶ τῆς μετοχῆς τίθεται μή, ἐν ισοδυναμῇ μὲν ὑποθετικὴν ἀναφορικὴν πρότασιν, ἀλλως τίθεται οὐ, ὡς : οὐ μὴ διαρεις ἀνθρωπος οὐ παιδεύεται (=δις οὐ μὴ διαρεις). Πλ. Λπ. 32: τοὺς στρατηγοὺς τοὺς οὐκ ἀνελομέρους (=οἱ οὐκ ἀνείλοντο) τοὺς ἐκ τῆς γευμαχίας ἐδούλεσθε ἀθρόους κρίνειν.

2. Ως τὸ ἐπίθετον καὶ ἔλλειψιν τοῦ οὐσιαστικοῦ λαμβάνεται ἀντὶ οὐσιαστικοῦ, οὗτον καὶ ἡ μεταγή. π.χ. ὁ λέρων ὁ βῆτωρ· ὁ κικηρόν· νικητής, ὁ δρῶν· ὁ ἐργαζόμενος. Ο βουλέμενος, ὁ τυχών, οἱ πολιτευόμενοι· κτλ. Αφηρημένου οὐσιαστικοῦ σημασίκν ἔχει πολλάκις τὸ οὐδέτερον τῆς μεταγῆς μετὰ τοῦ ἄρθρου. Φ.χ. τὸ συμφέρον, τὸ λυστελοῦν· (ἡ ὀφέλεια), τὸ δεδιός (ὁ φύλος), τὸ θαρσοῦ (τὸ θάρρος).

2. Η μετοχή κατηγορηματικῶς. (§ 78)

α') πὸ εἶναι, ὅπερ μετὰ τῆς μετοχῆς ἀποτελεῖ περίφρασιν τοῦ ἔνθυτος, ώς: τοῦτο οὐκ ἔστιν γεγράμμενον (=οὐ γίγνεται) παχὲς ἡμῖν.

6') τὸ οἰχεσθαι, ὅταν πρόκειται γά δηλωθῆ μετ' ἐμφάνεσις
ἢ ἔκ τινος τόπου κίνησις καὶ ἀπομάκρυνται. Ὅς: φύετο ἀπο-
πλέωρ (=ἀπέπλευσε καὶ πέσει).

γ') τὰ ἐξῆς; ὁμοιατάξ 1) τυγχάνειν, 2) διαγίγνεσθαι, δια-
τελεῖν, διάγειν, 3) λανθάνειν, 4) φύεσθαι, ἀτικν περιέχουσιν
ἐπιφρονηματικὸν προσδιορισμὸν τῆς διὰ τῆς μετοχῆς δηλουμένης
ἔννοίας· διὸ δύνανται νῦν ἐξηγῶνται δι' ἐπιφρονητος, ἐν τῷ
μετοχῇ δύνανται νῦν ἐξηγῆται διὰ ὁμοιατός. Κέθ. Η. 1: ἐτυγ-
χάκουμεν περιπατοῦτες ἐν τῷ τοῦ Κρόνου ἵερῳ (=τυγχάνως,
κατὰ τύχην περιεπατοῦμεν). Ξ. Ἀν. 2, 6, 5: πολεμῶν διεγέ-
νετο (=ἀδιαλείπτως ἐπολέμει). 4, 3, 2: ἐπτὰ ἡμέρας μαχό-
μενοι διετέλεσαν (=ἀδιαλείπτως, συνεχῶς ἐπολέμουν). Ελλ.
1, 3, 22: ἔλαθεν ἀποδράς (=ἀπέδρα λειτήθτως, λάθρα, χω.
ρίς γά τον ἔννοήσωσι). Ἀπ. 2, 3, 14: πλείστου γε δοκεῖ ἀνὴρ
ἐπαίνου ἀξιος εἶναι, θεὶς ἢν φθάρη τοὺς μὲν πολεμίους κακῶς
ποιῶν, τοὺς δὲ φίλους εὐεργετῶν (=θεὶς ἢν πρότερος τοὺς μὲν
πολεμίους κακῶς ποιῇ, τοὺς δὲ φίλους εὐεργετῇ). 2, 2, 11:
οὐκ ἢν φθάροις λέγων (=λέγε ταχέως).

δ') τὰ ἐνάρξεως καὶ λήξεως σημαντικά. π.χ. ἀρχομαι λέγων, παύομαι λέγων.

ε') τὰ ἀνογχῖς, καρπερίας καὶ ψυχικοῦ πάθους σημαντικά. π.χ. οὐκ ἀνέγομαι οὐδεὶςόμενος.—Χαίρω μανθάνων.

ζ') τὰ αἰσθήσεως καὶ γνώσεως σημαντικά. π.χ. εἶδόν σε τρέχοντα.—Οἴδα ἀνθρώπος ὧν.

ζ') τὰ δεῖξεως καὶ δηλώσεως σημαντικά, ώς: ἀποδεῖξω σε γένεθμενον.—Κύρος τῶν ἡλίκων διαφέρων ἐφάνετο.

η') τὰ κινήσεως σημαντικά, ώς: ἔρχομαι βοηθήσων.

Σημ. 'Η μετοχὴ τοῦ μέλλοντος ἐπὶ τῶν κινήσεως σημαντικῶν ἥτις μάτων σημαίνει σκοπὸν καὶ λέγεται τελική. Καὶ ἐπ' ἄλλων δὲ φημάτων τίθεται ἡ μετοχὴ τοῦ μέλλοντος εἰς δήλωσιν σκοποῦ, ἀλλὰ μετὰ τοῦ ως συνήθως, π.χ. συλλαμβάνει Κύρον ὡς ἀποκτεινῶν.

2. Ως τὸ ἐπίθετον τίθεται μετὰ πολλῶν ἥτημάτων κατηγορηματικῶς εἰςδήλωσιν τρόπου (ἰδ. § 5), οὕτωκαὶ ἡ μετοχὴ π.χ. ἀκροδηματική καθήμενος. 'Η μετοχὴ αὕτη λέγεται τροπική.

3. 'Η μετοχὴ παραθετικῶς. (§ 79)

1. Παραθετικῶς τίθεται: ἡ μετοχὴ, ἵνα δηλώσῃ χρόνον, ἢ αἰτίαν, ἢ ὑπόθεσιν, ἢ παραχώρησιν, καὶ ἰσοδυναμεῖ μὲ πρότασιν χρονικήν, ἢ αἰτιολογικήν, ἢ ὑποθετικήν, ἢ παραχωρητικήν· διὸ λέγεται χρονική, ἢ αἰτιολογική, ἢ ὑποθετική, ἢ παραχωρητική. Άναφέρεται δὲ ἡ εἰς τὸ ὑποκείμενον ἡ εἰς τὸ ἀντικείμενον ἡ εἰς ἄλλην τινὰ λέξιν τῆς κυρίκης προτάσεων, πρὸς ἣν συμφωνεῖ κατὰ γένος ἀριθμὸν καὶ πτῶσιν, ώς: οἱ Ηέροι εὐθὺς πατέδες ὅρτες (=ὅτε πατέδες εἰσι) μανθάνουσιν ἀργεῖν τε καὶ δρόχεσθαι.—Δειπνεῖτε· δειπνήσατες δὲ (=ἐπειδὴν δὲ δειπνήσατε) ἀπελκύνετε.—Λέγω δὲ τοῦδε ἐνεκκ., βουλόμενος (=ἐπειδὴ βουλόμενος) δόξαι σοι ὅπερ καὶ ἐμοί.—Ἐὰν μὲν ὁρέλιμης ἡ ταῦτα, βουλόμεθα πράττειν αὐτά, βλαχερά δὲ ὅτα (==ἐὰν δὲ βλαχερά ἦ), οὐ βουλόμεθα.—Οὐκ ἂν δύναιο μὴ καμώτ (=εἰ μὴ κάμοις) εὐδαιμονεῖν.—'Η Σπάρτη τῶν δλιγανθρωποτάτων πόλεων οὖσα (=εἰ καὶ ἦ), δυνατωτάτη ἐν τῇ Ἑλλάδι ἐφάνη.

2. Παραθετική μετοχή, ἦτις ἔχει ὑποκείμενον λέξιν μὴ κειμένην ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει λέγεται ἀπόλυτος. Τίθεται δὲ ἡ ἀπόλυτος μετοχή.

ἀ) κατὰ γενικὴν πτῶσιν (γενικὴ ἀπόλυτος)· γνωμ.: θεοῦ θέλοτος καὶ ἐπὶ ἥπις πλέοις (=ἐκν ὁ θεὸς θέλη, καὶ ἐπὶ φύσιθης δύνασαι νὰ πλέης).

β') κατ' αἰτιατικὴν πτῶσιν (αἰτιατικὴ ἀπόλυτος) 1) ἐπὶ τῶν ἀπροσώπων ἥημάτων, ὡς: οὐ δίκαιόν μοι δοκεῖς ἐπιχειρεῖν πρᾶγμα, σαυτὸν προδοῦναι, ἐξὸρ σωθῆναι (εἰ καὶ ἔξεστι σωθῆναι).—*Eἰρημέροις αὐταῖς ἀπαντᾶν* ἐνθαδὲ εὑδοῦσι καὶ οὐχ ἔχουσι; 2) σπανίως ἐπὶ τῶν προσωπικῶν καὶ σχεδὸν πάντοτε μετὰ τοῦ ὡς ἡ ὄσπερ π. χ. τοὺς υἱεῖς οἱ πατέρες ἀπὸ πονηρῶν ἀνθρώπων εἴργουσιν, ὡς τὴν μὲν τῶν χρηστῶν ὁμιλίαν ἀσκησιν οὐσαρ τῆς ἀρετῆς, τὴν δὲ τῶν πονηρῶν κατάλυσιν.

3. μετὰ τῆς μετοχῆς συνάπτονται πολλάκις ἐπιφρήματα ἡ μέρια πρὸς ἀκριβέστερον διορισμὸν τῆς σχέσεως αὐτῆς πρὸς τὴν κυρίαν πρότασιν,

α) μετὰ τῆς χρονικῆς τὸ ἄμα, εὐθύς, μεταξύ. Ξ. Ἀν. 4, 3, 5: ἐμάχοντα ἄμα πορευόμενοι (=ἐνῷ συγχρόνως ἐπορεύοντο). 1, 9, 4: εὐθὺς παῖδες ὄντες (εὐθὺς ὅτε παῖδες εἰσι) μανθάνουσιν ἀρχεισθαι.

β') μετὰ τῆς αἰτιολογικῆς τὸ ἄτε, ὅταν σημαίνηται αἰτιολογία προγυμνατικὴ (αἰτιολογία ἐξ ἀντικειμένου), τὸ ὡς, ὅταν σημαίνηται αἰτιολογία κατὰ τὴν γνώμην τοῦ κυρίου ὑποκειμένου (αἰτιολογία ἐξ ὑποκειμένου), ὡς: ὁ Κῦρος, ἄτε παῖς ἀν καὶ φιλόκαλος καὶ φιλότιμος, ἥδετο τῇ στολῇ.—Τροπαῖον ἔστησαν ὡς νενικηότες (=νομίζοντες ὅτι είχον νικήση).

γ') μετὰ τῆς παραχωρητικῆς μετοχῆς τὸ καὶ ἡ τὸ καίπερ, ὡς: Ἀθηναῖοι καὶ οὐ μεταλλαχόντες (=εἰ καὶ μὴ μετέλαθον) τούτου τοῦ χρυσίου, δύως πρόθυμοι ἦσαν εἰς τὸν πόλεμον.—Ἀποπλεῖ οἶκαδε καίπερ χειμῶνος ὄντος.

δ'. 'Η μετοχὴ μετὰ τοῦ ἄτ. (§ 80)

'Η μετοχὴ μετὰ τοῦ ἀν περιέχει τὴν ἔννοιαν τῆς εὐκτικῆς

μετά τοῦ ἂν ἡ τῆς ὄριστικῆς ιστορικοῦ χρόνου μετά τοῦ ἀν.
 Ε. Κυρ. 1, 6, 9: τού, εἰ ἐνορᾶς τινα πόρον καὶ ἀπ' ἔμοι ἀν
 προσγεγόμενο, λέγε (=σύ, ἐὰν ἐνορᾶς ὅτι πόρος τις καὶ ἀπ'
 ἔμοι ἀν προσγένεστο, λέγε). — Ισ. 5, 13: εὐτίθι μηδὲν ἄρ
 μετούτων ἐπεχειρήσκετα, εἰ ἐώρων κτλ. (= εὐτίθι, ὅτι
 οὐδὲν ἂν τούτων ἐπεχειρησκ, εἰ ἐώρων κτλ.).

3. (ἡ συλλογὴ γνωτικῶν) οὐτέττα νόμοτοντὸν την (3
 πολιτείαν γ'). Τὰ εἰς τοὺς καὶ τέος φηματικά. (§ 81) ὁδοφόρον εῖτε
 ποτερέαν τινα (εἰς την ποτερέαν ποτερέαν ποτερέαν ποτερέαν ποτερέαν
 γ'). Τὰ εἰς τοὺς φηματικὰ κακούσιν ἐν γένει παθητικὴν ση-
 ματίκην. Σημαίνουσι δὲ ἡ ὅτι καὶ ὁ παθητικὸς παρακείμενος,
 ἡ τὸν δυνατὸν ἡ ἄξιον νὰ πάθῃ τὸ ὑπὸ τοῦ φήματος σημα-
 νόμενον, ὡς: πολίτης ποιητὸς (= πεποιημένος, ἀντιθ. πρὸς
 τὸν γένει πολίτην). ἀλιτὸς=δυνατὸς; ἀλ. ὥνται ἐπαιρετὸς=
 ἄξιος ἐπαινεῖσθαι.

Σημ. Τινὰ τῶν εἰς τοὺς ἔχουσι καὶ ἐνεργητικὴν σημασίαν, μάλιστα
 δὲ τὰ μετὰ τοῦ ἀποφατικοῦ α σύνθετα, ὡς ἀπρακτος=μηδὲν πρά-
 ξεις; ἀστράτευτος=μὴ στρατευσάμενος.

2. Τὰ εἰς τοὺς συντάσσονται, ὡς καὶ τὰ ἄλλα ἐπίθετα.
 Τινὰ δὲ τῶν ἐσχηματισμένων ἐξ ἀμεταβάτων φημάτων συ-
 τάσσονται καὶ ἀπροσώπως, τίθενται δηλ. κατ' οὐδέτερον γέ-
 νος μετὰ τοῦ ἐστὶ καὶ ίσοδυναμοῦσι μὲ τὸ δυνατὸν ἡ ἄξιστη
 ἐστι καὶ μὲ ἀπαρέμφατον, ὡς: οὐδὲ βιωτὸν μοι ἐστι=οὐκ ἄξιον
 ἐστί μοι ζῆν. —

Σημ. Ομοίων ἀπρόσωπον σύνταξιν συντάσσονται καὶ τὰ εἰς σημα-
 φημάτικά, ὡς: οὐκ ἐστιν οἱ βιώσιμοι (=οὐκ ἐστιν αὐτῷ δυνατὸν
 ζῆν) Πρ. 145. πλατιμώτερα ἐγένετα (=ξάνθον ἐγένετα πλεῖν) Θ. 4, 8.

3. Τὰ εἰς τέος φηματικὰ σημαίνουσι τὸν ἀρείλογτον γὰρ
 πάθητὸν ὑπὸ τοῦ φήματος δηλούμενον, ὡς τιμητέος ἐστὶν δὲ
 ἀνήρ (=πρέπει νὰ τιμηθῇ δὲ ἀνήρ.) Συντάσσονται δὲ α) ὡς
 καὶ τὰ ἄλλα ἐπίθετα, ὡς: οὐ πρό γε τῆς ἀληθείας τιμητέος δὲ
 ἀνήρ· β') ἀπροσώπως, τίθενται δηλ. κατ' οὐδέτερον γένος
 μετὰ τοῦ ἐστὶ (ἡ νοούμενον τοῦ ἐστι) καὶ ίσοδυναμοῦσι μὲ τὸ
 δεῖ καὶ ἀπαρέμφατον, ὡς: ποιητέον ἐστὶ=δεῖ ποιεῖν ἡ ποιησαι.

4. Ἐπὶ τῆς ἀπροσώπου συγτάξεως τῶν εἰς τέος τὸ πρό:

σωπον, ὅπερ ὁφείλει νὰ πράξῃ τὴν πρᾶξιν, τίθεται κατὰ δό-
τικήν, τὸ δὲ ἀντικείμενον καθ' ἓν πτῶσιν ἀπαιτεῖ τὸ φῆμα,
ἔξ οὗ τὸ εἰς τέον παράγεται, ως: τὸν θάρατον ἡμῖν μετ' εὐ-
δοξίας αἰρετέορ εστί.—Μεθεκτέορ τῷρ πραγμάτων πλείοσι^τ
(=δεῖ πλείονας μετέχειν ἢ μετασχεῖν τῶν πραγμάτων).

Σημ. Οὐχὶ σπανίως τίθεται παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς τὸ ἐνεργοῦν πρόσω-
πον ἐπὶ τῶν εἰς τέον ἔρματικῶν κατ' αἰτ., διότι ἐν αὐτοῖς ὑπάρχει
ἡ ἔννοια τοῦ ἀπροσώπου δεῖ καὶ ἀπαρεμφάτου, τότε δὲ ἐλλείπει τὸ ἐστίν
ἐπὶ τῶν εἰς τέον, ως: τὸν βουλόμενον εὑδαίμονα εἶναι σωφροσύνην
μὲν διωκτέον καὶ ἀσκητέον, ἀκολασίαν δὲ φευκτέον.

Θ'. Πλάγιος λόγος. (§ 82)

πλαγίων ὅτι

Πλάγιος λόγος λέγεται ὁ λόγος προσώπου ὁ ἔξαρτώμε-
νος ἐκ λεκτικοῦ ἢ γνωστικοῦ ῥῆματος. Εὐθὺς δὲ λόγος ὁ ἀνε-
ξαρτήτως καὶ κατ' εὐθεῖαν ὑπό τυνος λεγόμενος.

1. Προτάσσεις κρίσεως ἐκφέρονται ἐν πλαγίῳ λόγῳ α) δι'
ἀπαρεμφάτου π.χ. Ἀλέξανδρος ἔφασκεν εἴραι Διδοὶ νιδοὶ (εὐ-
θὺς λ.: εἰμὶ Διδοὶ νιδοί). β') Διὰ τοῦ ὅτι καὶ ὡς, π.χ. λέγει
ὡς ὑδριστής εἰμι. (εὐθὺς λ.: ὑδριστής εἰ).

2. Προτάσσεις ἐπιθυμίας ἐκφέρονται ἐν πλαγίῳ λόγῳ δι'
ἀπαρεμφάτου, ως οἱ Λακεδαιμόνιοι τοῖς ξυμμάχοις κατὰ τά-
χος ἔφραζον ιέναι ἐς τὸν Ἰσθμόν (εὐθὺς λ.: κατὰ τάχος ὑπε-
εἰς τὸν Ἰσθμόν). Απηγόρευε μηδένα βάλλειν (εὐθ. λ. μηδεὶς
βαλλέτω).

3. Αἱ διὰ τοῦ ὅτι καὶ ως ἐκφερόμεναι προτάσσεις, αἱ ἐρω-
τηματικά, καὶ πᾶσαι αἱ δευτερεύουσαι ἐν τῷ πλαγίῳ λόγῳ
τίθενται

α) κατὰ τὴν ἔγκλισιν τοῦ εὐθέος λόγου, ὅταν ἐν τῇ κυρίᾳ
προτάσει ὑπάρχῃ ἀρκτικός χρόνος. π.χ. λέγει ως ὑδριστής
εἰμι.—Ἐρωτᾷ ὁ Κρίτων πῶς με θάπτῃ.

β') κατ' εὐκτικήν, ὅταν ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει ὑπάρχῃ ἴ-
στορικὸς χρόνος. Η εὐκτικὴ αὕτη λέγεται πλαγία ἡ τοῦ πλα-
γίου λόγου. Η ὄριστικὴ τῶν ἴστορικῶν χρόνων μετὰ τοῦ ἀν
καὶ ἡ εὐκτικὴ μετὰ τοῦ ἀν μένουσι καὶ ἐν τῷ πλαγίῳ λόγῳ.
Πολλάκις δὲ καὶ μετὰ ἴστορικῶν χρόνων τίθενται αἱ ἔγκλισεις

τοῦ εὐθέος λόγου, ἐνίστε δέ καὶ αὕταις καὶ ἡ εὐκτικὴ τοῦ πλαχίου λόγου π. χ. εὐθὺς λόγος: καὶ κατεμέλεσσεν εἴδε μὲν ἀγαπήσεις } εἰ τὸ σῶμα σώσεις } λατρεύεσσεν νοῦτον ἢ οὐτός } ἐξαν τὸ σῶμα σώσης.

Πλάγιος λόγος:

ἀγαπήσειν με ἔφεσκεν	$\left\{ \begin{array}{l} \text{εἰ τὸ σῶμα σώσω} \\ \text{εἰ τὸ σῶμα σώσοιμοι} \\ \text{ἐξαν τὸ σῶμα σώσω} \\ \text{εἰ τὸ σῶμα σώσαιμι.} \end{array} \right.$
----------------------	---

Παραδείγματα ίδ. ἐν § 62 2.

Ι. Τὸ ἄρθρον.

α. Τὸ ἄρθρον ὡς δεικτικὴ ἀπτπνμία. (§ 83)

Τὸ ἄρθρον ἀρχιστάτητα εἶχε σημασίαν δεικτικῆς ἀντισημίας. Τὴν σημασίαν ταύτην ἐτήρησεν ἐν τῷ πεζῷ τῶν Ἀττικῶν λόγῳ.

α') ἐν τῷ: ὁ μὲν — ὁ δέ (=οὗτος μὲν — ἔκεινος δέ, η̄ ἔκεινος μὲν — οὗτος δέ, η̄ ἀκρίστως: ἄλλος μὲν — ἄλλος δέ) καθ' ὅλας τὰ πτώσεις. Ισ. 2, 32: περὶ πλείονος ποιοῦ δόξαν καλὴν η̄ πλοῦστον μέγκυν τοῖς ποιεῖν καταχιτεῖν: ὁ μὲν γάρ (= οὗτος μὲν γάρ) θνητός, η̄ δέ (=ἔκεινη δέ) άθάνατος. Πλ. Ηολ. 338: τῶν πόλεων αἱ μὲν (=ἄλλαι μὲν) τυραννοῦνται, αἱ δέ (=ἄλλαι δέ) δημοκρατοῦνται, αἱ δέ ἀριστοκρατοῦνται.

Σημ. Τό: τὸ μὲν — τὸ δέ, η̄: τὰ μὲν — τὰ δέ δὲ λαμβάνεται πολλάκις ἐπιρρηματικῶς καὶ ἐξηγεῖται διὰ τοῦ: ἀφ' ἐνὸς μὲν — ἀφ' ἐτέρου δέ, η̄: ἐν μέρει μὲν — ἐν μέρει δέ. Ε. Ἀπ. 4, 1, 14: τὰ μέν τι ἐμάχοντο, τὰ δέ καὶ ἀνεπαύοντο (=ἐν μέρει μέν πως ἐμάχοντο, ἐν μέρει δὲ καὶ ἀνεπαύοντο).

β') ἐν τῷ: ὁδέ, ηδέ, τὸ δέ (=οὗτος δέ, αὕτη δέ, τοῦτο δέ) καθ' ὅλας τὰς πτώσεις, Ε. Ἀν 1, 1, 9: Κῦρος δίδωσι Κλεάρχῳ μαρίους δαρεικούς: ὁ δέ λαζῶν τὸ χρυσίον στράτευμα συνέλεξε. 1, 3, 21: ταῦτα ἀπαγγέλλουσι τοῖς στρατιώταις: τοῖς δέ ὑποψίᾳ η̄ τι: ἔγρα πρὸς βασιλέα,

γ') Ἐν τῷ : *xal tōr* ὅπερ εὔρηται μόνον ὡς ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου· *xal tōr* (=καὶ τοῦτον) ἀποκρίνασθαι λέγεται.

δ') Ἐν τῷ : *tōr xal tōr*, τὸ καὶ τό, τὰ καὶ τά, ὃν γίνεται χρῆσις, ὅταν ἐ λέγων δὲν θέλῃ η δὲν δύναται νὰ ὄνομάσῃ πρόσωπα η πράγματα. Λυ. 1, 23 : ἀφικνεῦμαι ὡς τὸν καὶ τὸν (=πρὸς τὸν δεῖνα καὶ δεῖνα) Δη. 9, 68 : ἔδει γὰρ τὸ καὶ τὸ ποιῆσαι.

ε') Ἐν τῷ : πρὸς τοῦ (=πρὸς τούτου τοῦ χρόνου, πρότερον). Πλ. Ηρωτ. 315 : τούτῳ τῷ οἰκήματι πρὸς τοῦ ὡς ταχιείῳ ἔχοντο Ἰππόνικος.

6' Τὸ ἄρθρον μετὰ τῶν οὐσιαστικῶν. (§ 81)

1. Τὸ ἄρθρον τίθεται μετὰ τοῦ οὐσιαστικοῦ

ά) ἀτομικῶς, ὅταν πρόκειται νὰ δηλωθῇ γνωστὸν καὶ ὠρισμένον ἀντικείμενον τοῦ εἰδούς. Πλ. Φεν. 117 : Σωκράτης κατεκλίθη ὑπτίος· οὕτω γὰρ ἔκέλευνεν ὁ ἄρθρωπος (=ό γνωστὸς ἄνθρωπος, ο ἐνεγκὼν τῷ Σωκράτει τὸ κώνειον).

β') γενικῶς, ὅταν πρόκειται νὰ δηλωθῇ τὸ ὅλον εἶδος. Πλ. Ηρωτ. 322 : ὁ ἄρθρωπος θείας μετέσχε μοίρας (=τὸ ἀνθρώπινον γένος). Νο. 808 : ὁ παῖς πάντων θηρίων δισμεταχειριστέτατον. Οὕτω τίθεται τὸ ἄρθρον μάλιστα μετὰ ἐπιθέτων καὶ μετοχῶν οὐσιαστικῶν λαμβανομένων. ὁ ἀνδρεῖος (πᾶς ἀνδρεῖος), ὁ βουλόμενος (=πᾶς ὁ βουλόμενος), ὁ τυχώρ, ὁ ἐπιστάμενος κτλ. Σοφ. Οἰ. τ. 110 : τὸ ζητούμενον ἀλωτόν, ἐκφεύγει δὲ τάμελούμενον.

2. Τὰ κύρια ὄνόματα δὲν γράζουνται τοὺς ἄρθρους. Ἄλλαξ

α') ὅταν πρόκειται νὰ δηλωθῇ πρόσωπόν τι ὡς γνωστὸν η ὡς πρότερον μνημονευθέν τίθεται τὸ ἄρθρον μετὰ τοῦ κυρίου ὄνοματος, η ὅταν ἐπιθέρηται παράθεσις, μετὰ τῆς παραθέσεως. ὁ Ὀμηρος, ὁ Πλάτων. Σωκράτης ὁ Αθηναῖος. Ξ. Αν. 3, 1, 4 : ἦν δέ τις ἐν τῇ στρατιᾷ Ξενοφῶν Ἀθηναῖος..... ο μέν τοι Ξενοφῶν ἀναγνοῦς τὸν ἐπιστολὴν ἀγκοινοῦται Σωκράτει τῷ Αθηναῖῳ.

6') Τὰ κύρια δινόματα τῶν χωρῶν ἔχουσι συνήθως τὸ ἄρθρον ἡ Ἐλλάς· ἡ Ασία. κτλ.

3. Τὸ βασιλεύς, ὅταν λέγηται περὶ τοῦ βασιλέως τῆς Περσίας ὡς κύριον δινόμαχον θεωρούμενον δὲν δέχεται ἄρθρον.

γ'. Τὸ ἄρθρον μετὰ τῶν ἐπιθέτων. (§ 85)

1. Τὸ ἐπίθετον, ὅπερ συνάπτεται μετὰ συνάρθρου οὐσιαστικοῦ ὡς ἐπίθετικὸς προσδιορισμὸς αὐτοῦ, τίθεται ἀ) μετὰ τοῦ ἄρθρου καὶ τοῦ οὐσιαστικοῦ, 6') χάριν ἐμφάσεως μετὰ τὸ οὐσιαστικόν, ἐπαναλαμβάνεται δὲ πρὸ αὐτοῦ τὸ ἄρθρον, αἱ δεύτεραι φροντίδες σορθώτεραι.—Οὐχιηρὸν ὁ γρόνος ὁ πολὺς.

2. Τὸ ἐπίθετον, ὅπερ ἀνέντιον ἄρθρου κεῖται πρὸ συνάρθρου οὐσιαστικοῦ ἡ μετὰ σύναρθρου οὐσιαστικόν, κεῖται κατηγορηματικῶς, εἶνε δηλ. κατηγορούμενον τοῦ οὐσιαστικοῦ: τὸ σῶμα θρητὸν ἔχομεν (=τὸ σῶμα, ὃ ἔχομεν, θυντόν ἐστι). γνωμ. βέβαιοις ἀξεις τὸν βίον δίκαιος ὡν.

δ'. Ἐπιθετοποιὸς καὶ οὐσιαστικοποιὸς δύναμις

τοῦ ἄρθρου. (§ 86)

1. Γενικὴ πτῶσις καὶ ἐπίρρημα καὶ πρόθεσις μετά τίνος πτώσεως διὰ τοῦ ἄρθρου προτασσομένου λαμβάνουσι δύναμιν ἐπιθέτου: π. χ. ὁ τοῦ βασιλέως θύρονς (=ὁ βασίλειος), αἱ πέρνοι πρεσβεῖαι (=αἱ περιστινάι). η κατὰ νόμον τιμωρία (=ἡ νόμιμος).

2. Πάσακ λέξις καὶ ὀλόκληρος πρότασις διὰ τοῦ ἄρθρου λαμβάνει δύναμιν οὐσιαστικοῦ: π. χ. ὑμετέρας ἀνδρες Αθηναῖοι: τὸ δ' ὑμεῖς ὅταν λέγω, τὴν πόλιν λέγω.—Ἐτείνει λείπεται, τὸ δὲ πείσωμεν ὑμᾶς.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΙΑ' Αἱ ἀντωνυμίαι.

ά. *Ai προσωπικαὶ ἀντωνυμίαι. (§ 87)*

1. Αἱ ὄνομαστικαὶ τῶν προσωπικῶν ἀντωνυμίῶν (ἐγώ, σύ, ἡμεῖς, ὑμεῖς) τίθενται, ὅταν πρόκειται νὰ δηλωθῇ τὸ πρόσωπον μετ' ἐμφάσεως, ως ἐπὶ τῶν ἀντιθέσεων (ἄλλως παραλείπονται), ώς: σὺ μὲν παιδείας ἐπιθυμεῖς, ἐγὼ δὲ παιδεύειν ἄλλους ἐπιχειρῶ.

2. Τὴν ἐκλιποῦσαν ὄνομαστικὴν τῆς προσωπικῆς ἀντωνυμίας τοῦ γένους προσώπου ἀναπληροῦ ἡ αὐτὸς ἐπὶ ἐμφάσεως, ώς: αὐτὸς ἔφα (τοῦτο ἔλεγον περὶ τοῦ Πλιθαγόρου οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ).

3. Ἐν ταῖς πλαγίαις πτώσεσι τίθενται οἱ μὲν ἐγκλιτικοὶ τύποι μου, μοι, με, σου, σοι, σε, ὅταν πρόκειται νὰ δηλωθῇ ἀπλῶς τὸ πρόσωπον ἀνευ ἐμφάσεως, οἱ δὲ μακρότεροι τύποι ἐμοῦ, ἐμοί, ἐμέ, καὶ οἱ δρθιτονόμενοι σου, σοι, σε, ὅταν πρόκειται νὰ δηλωθῇ μετ' ἐμφάσεως: π. χ. ἐλθὲ πρός με, καὶ ἐλθὲ πρός ἐμέ.—Σοὶ μὲν ἀκμὴ φιλοσοφεῖν κτλ.

4. Μεταξύ της προσωπικῆς ἀντωνυμίας τοῦ γένους προσώπου γρηγορεύουσιν αἱ πλαγίαι τῆς αὐτὸς

δ'. *Ἡ ὄριστικὴ καὶ ἐπαναληπτικὴ ἀντωνυμία αὐτὸς. (§ 88)*

Τὸ αὐτὸς τίθεται τριχῶς ἐν τῷ λόγῳ

ἀ) διασταλτικῶς ἵνα μετ' ἐμφάσεως παραστήσῃ τὸ εἰς δὲ ἀναφέρεται πρόσωπον ἢ πρᾶγμα καὶ διαστείλῃ αὐτὸς ἀπὸ παντὸς ἄλλου, ώς: ἐμὲ αὐτὸς ὑβρίσεν.—Αὐτὸς κήρυξ ἥλθον.

β') Ἐπικνηληπτικῶς εἰς δήλωσιν προειρημένου ὄνοματος ώς: μετεπέμψατο Ἀστυάγης τὴν θυγατέρα καὶ τὸν παῖδα αὐτῆς.

γ') Μετὰ τοῦ ἀρθρου, ώς ἐπίθετον, ώς: δαῦτὸς ἀνὴρ (= ὁ ἴδιος ἀγέρ).

τ'. Αἱ αὐτοπαθεῖς ἀρτωρυμιαι. (§ 89)

1. 'Η αὐτοπαθής ἀντωνυμία τοῦ α. καὶ β'. προσώπου τίθεται, δταν ἀναφέρηται εἰς τὸ ὑποκείμενον τῆς αὐτῆς προτάσεως π. χ. παιδεύω ἐμαυτόρ.—Γνῶθι σαυτόρ.

Σημ. Συνηθέστερον λέγεται δοκῶ μοι ἢ δοκῶ ἐμαυτῷ

2. 'Η αὐτοπαθής ἀντωνυμία τοῦ γ' προσώπου α) τίθεται. δταν ἀναφέρηται εἰς τὸ ὑποκείμενον τῆς αὐτῆς προτάσεως (χρεστὸς ἢ εὐθεῖα ἀντανάκλασις) π. χ. ἐαυτοῦ κήδεται δ προνοῶν ἀδελφοῦ β') τίθεται ἐν ἐξηρτημέναις προτάσεσιν ἀναφερομένη εἰς τὸ ὑποκείμενον τῆς κυρίας προτάσεως (πλαγία ἀντανάκλασις). Ἐνίστε τίθενται καὶ αἱ πλάγιαι τῆς προσωπικῆς ἀντωνυμίας, τὸ μὲν οὖ καὶ ἐ σπανιώτατα, τὸ δὲ οἱ, σφῶρ, σφίσι, σφᾶς οὐχὶ λίγαν σπανίως, ώς: ἔθοιτε Κλέαρχος ἄπαν τὸ στρατευμακ πρὸς ἐαυτὸν ἔχειν τὴν γνώμην.—Ἐροεῖτο ὁ Κῦρος μὴ οἱ δ πάππος ἀποθάνῃ.—Οἱ Θεσσαλοὶ ἐροβόλητοι μὴ καὶ ἐπὶ σφᾶς δ στρατὸς χωρήσῃ. Συνηθέστερον τίθενται ἐπὶ τῆς πλαγίας ἀντανακλάσεως αἱ πλάγιαι τῆς αὐτῆς. Περικλῆς ὑπετέβησε μὴ Ἀρχίδαμος τοὺς ἀγροὺς αὐτοῦ παραλίπῃ.

γ') 'Απαντῷ εἰς τὸ ἀντικείμενον τῆς προτάσεως ἀναφέρομένη, ώς: τὸν κωμάρχην ἥγε πρὸς τοὺς ἐαυτοῦ οἰκέτας.

Σημ. Μὲν τῷ πληθυντικῷ εὑρηνται ἐνίστε ἀντὶ τῆς ἀλληλοπαθοῦς, ώς: ἀπίστως ἔχουσι πρὸς ἐαυτοὺς (=πρὸς ἀλλήλους) οἱ "Ελληνες.

δ'. Αἱ κτητικαι ἀρτωρυμιαι. (§ 90)

Αἱ κτητικαι ἀντωνυμίαι δηλοῦσι τὴν σχέσιν τῆς κτήσεως.

1. Αἱ κτητικαι ἀντωνυμίαι τοῦ πρώτου καὶ τοῦ δευτέρου προσώπου ἐμός, σός, ἡμέτερος, ὑμέτερος τίθενται, δταν ἡ σχέσις τῆς κτήσεως πρόκειται νὰ ἐκφρασθῇ μετ' ἐμφάσεως· εἰ δὲ μή, τίθενται αἱ γενικαι τῶν προσωπικῶν μοσ, σοῦ, ἡμῶρ, ὑμῶρ, ώς: τὴν ἐμὴν τύχην εύρήσεις βελτίω τῆς σῆς.—Τὴν ειγήν σου συγχώρησιν θήσω.—

2. Ὡς κτητικὴ ἀντωνυμία τοῦ γέ προσώπου χρησιμεύει τὸ αὐτοῦ, αὐτῶν, ἐγ δὲ ὁ κεκτημένος εἶνε τὸ αὐτὸ πρόσωπον μὲ τὸ ὑποκείμενον τῆς προτάσεως, τὸ ἔαυτοῦ ἔαυτῶν, ὡς: Ἀστυχγῆς μετεπέμψατο τὴν θυγατέρα καὶ τὸν παῖδα αὐτῆς.—Τῶν νικώντων ἐστὶ καὶ τὰ ἔαυτῶν σώζειν καὶ τὰ τῶν ἄτωμένων λαμβάνειν.

ε'. *H ἀλληλοπαθής ἀντωνυμία ἀλλήλων.* (§ 91)

Ἡ ἀλληλοπαθής ἀντωνυμία ἀλλήλων τίθεται, ἵνα δηλώθῃ ἡ σχέσις τῆς ἀμοιβαίστητος π. χ. οἱ Ἀθηναῖοι καὶ οἱ Πελοποννήσιοι ἐπολέμησαν πρὸς ἀλλήλους.

ζ' *Αἱ δεικτικαὶ ἀντωνυμίαι* (§ 92)

1. Ἡ οὗτος δηλοῖ τι, περὶ τοῦ ὅποιου ἐγένετο ἦδη λόγος, ἡ ὅδε δεικνύει τι περὶ, ἡ ἐκεῖνος δεικνύει τι, δπερ τοπικῶς ἡ χρονικῶς εἶνε μακράν π. χ. ὅδε ὁ ἀρὴρ (=οὗτος ἐδῶ δὲνήρ).—Παυσάμεθι τῆς ἀρχῆς τῆς κατὰ θέλαξττων ἐπιθυμοῦντες· αὕτη γάρ ἐστιν ἡ τὴν δημοκρατίαν ἐκείνην καταλύσασα.

2. Ἐκ τῶν συσχετικῶν δεικτικῶν ἀντωνυμιῶν ἡ μὲν τοιοῦτος καὶ τοιόσδε δεικνύει τὴν ποιότητα τοῦ προσώπου ἡ τοῦ πράγματος, εἰς τὸ ὅποιον ἀναφέρεται, ἡ τοσοῦτος καὶ τοσόσδε τὸ μέγεθος ἡ τὸ πλῆθος, ἡ τηλικοῦτος καὶ τηλικόσδε τὴν ἥλικιν ἡ τὸ μέγεθος· διαφέρει δὲ ἡ τοιοῦτος τῆς τοιόσδε, ἡ τοσοῦτος τῆς τοσόσδε, ἡ τηλικοῦτος τῆς τηλικόσδε, ὡς ἡ οὗτος τῆς ὅδε π. χ. τοιός δε λαὸς (=τέτοιος, ὅποιος δὲ περῶν).—*Η δύναμις τοσαύτη ἐστὶ καὶ τοιαύτη τῆς τέχνης* (δηλ. ὅτι καὶ οἷς εἴρηται ἐν τοῖς ἡγουμένοις).—Οὓς αἰσχύνει, ἃ σώκαστες, τηλικοῦτος ὁν (=ταύτης τῆς ἥλικίς, ἡτοι γέρων).—*Τηλικαύτη πόλις* (=οὗτω μεγάλη).

ζ'. *Αἱ ἀναφορικαὶ ἀντωνυμίαι.* (§ 93)

1. Ἡ ἀναφέρεται εἰς ὡρισμένον τι, ἡ δστις εἰς ἀδρε-

στόν τι καὶ γενικόν, ώς: ἔστι δίκης ὁφθαλμός, δὲ τὰ πάντα ὁρᾶ.—Μακάριος ὅστις οὐσίαν καὶ νοῦν ἔχει. Μετὰ τῆς ὁστις δύναται γὰρ συναρθῆναι καὶ τὸ πᾶς, ώς: ἀνελεύθερος πᾶς ὁστις εἰς δόξαν βλέπει. Ήτος ἔχει καὶ ὁστις πρὸς τὴν δὲ, οὕτως ἔχει καὶ οὗτος πρὸς τὴν δύνατος καὶ ὁστις πρὸς τὴν ὑπόστος καὶ τὰ ἐπιφρήματα οὗ, οὗ, η, ὅθερ, ὅτε πρὸς τὰ ἐπιφρήματα ὅπου, οὗτοι, ὅπη, ὅπθερ, ὅπτετε.

Σημ. Η δὲ λαμβάνεται ἀντὶ τῆς ὅστις, ὅταν σημαίνηται ἔννοια ὑποθετικὴ π. χ. ἡ μὴ σῖδα οὐδὲ οἷομαι εἰδέναι (=εἴτι μὴ σῖδα).

2. Ἐκ τῶν συγχετικῶν ἀναφορικῶν ἀντωνυμίῶν ή μὲν οὗτος ἀναφέρεται εἰς τὴν τοιοῦτος, ή ὁστις εἰς τὴν τοσοῦτος, ή ηλίκος εἰς τὴν τηλικοῦτος.

Σημ. Τὸ οὗτος τέ εἰμι μετ' ἀπαρεμφάτου σημαίνει ὁ γναματι.

3. Αἱ ἀναφορικαὶ ἀντωνυμίαι οἵος, ὁστις καὶ τὸ ἀναφορικὸν ἐπίφρημα ώς τίθενται πολλάκις ἐπὶ ἀναφωνήσεων θαυμασμοῦ. π. χ. οἴα ποιεῖτε, ὡς θαυμάσιοι (=έποικα, δηλ. θαυμασμοῦ ἄξια).—Οσηρ τὴν δύναμιν ἔχεις (=πόσον μεγάλην).—Ως μοι καλὸς ὁ πάππος (=πόσον καλός).

4. Συγήθως ή αἰτιατικὴ τοῦ ἀναφορικοῦ ἔλκεται ὑπὸ τοῦ δεικτικοῦ καὶ ἀφομοιοῦται πρὸς αὐτό, ἀν τὸ δεικτικὸν εἶναι γενικῆς ή δοτικῆς πτώσεως, ή δὲ ἀναφορικὴ πρότασις ἀποτελῆ ἀναγναῖον προσδιοριζόν τοῦ δεικτικοῦ. Άν τὸ δεικτικὸν εἶναι ἀντωνυμίκη, παρακλείπεται, ἀν δὲ εἶναι οὐσιαστικόν, μεταβάλνει πολλάκις εἰς τὸ τέλος τῆς ἀναφορικῆς προτάσεως ἕνεκν ἀρθρού. π. χ. ἐπεκινῶ σε ἐφ' οἷς λέγεις (=ἐπὶ τούτοις καὶ λέγεις).—Ἐπορεύετο σὺν ἧ εἶχε δυνάμει (=σὺν τῇ δυνάμει, ή τῇ εἶχε).

5. Σπανίως τὸ δεικτικὸν ἔλκεμενον ὑπὸ τοῦ ἀναφορικοῦ τίθεται κατὰ τὴν πτῶσιν αὐτοῦ, ώς: παλιτέον οἷαν εἶναι λῃ ῥαρά μόνοις ήμεν ἔστι (=παλιτεία, οἷαν κτλ.).

Σημ. Άντι τοῦ οὐδεὶς ἔστιν ὁστις οὐ (ὅτου οὐ, ὅτῳ οὐ, ὅντινα οὐ) ἐλέγετο παρὰ τοῖς παλαιοῖς: οὐδεὶς ὁστις οὐ, οὐδενὸς ὁτου οὐ, οὐδενὶ ὅτῳ οὐ, οὐδένα οὐτινα οὐ ἐπὶ τῆς ἔννοιας τοῦ πᾶς τις κτλ. ώς: Γοργίας οὐδενὶ ὅτῳ οὐκ ἀπεκρίνετο (=οὐδεὶς ἔστιν ὅτῳ Γοργίας οὐκ ἀπεκρίνετο, ητοι: πᾶσιν ἀπεκρίνετο). Άπολλόδωρος κλάων (=κλαίων) οὐδένα οὐτινα οὐ κατέκλασε (=συνεκίνησε) τῶν παρόντων.

6. Ἐπὶ τοῦ ἔστι μετὰ τοῦ ἀναφορικοῦ δὲ ἡ ὅστις ἐλλείπει πολλάκις ἢ ἀδόριστος ἀντωνυμία τίς, καὶ τότε τὸ ἔστι μετὰ τοῦ δὲ ἡ ὅστις ισοδυναμεῖ μὲ τὴν ἀδόριστον ἀντωνυμίαν τίς. Τὸ ἔστι μένει πολλάκις ἀμετάθλητον καὶ ἐν τῷ ἀναφορικὸν εἶναι πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ ἢ ἀναρέρηται εἰς τὸ παρελθόν, ώς: ἔστις ὅστις κατελήφθη (=κατελήφθη τίς). — "Εστιν ὅτῳ πλείω ἐπιτρέπεις ἢ τῇ γυναικὶ; (=ἐπιτρέπεις τινὶ πλείῳ ἢ τῇ γυναικὶ;). — ἔστιν οἵτις βέλτιον τεθνάναι ἢ ζῆν. — ἔστιν οὓς τινας ἀνθρώπους τεθαύμακας ἐπὶ σοφίᾳ; Όμοίως τίθεται ἐνίοτε καὶ τὸ ήτοι, ώς: τῶν πολεμίων ητοι οἵτις (=τινάξ) ὑποσπόδους ἀπέδοσαν.

7. Αἱ ἀναφορικαὶ ἀντωνυμίαι, ὅταν μετ' αὐτῶν συνάπτηται τὸ δὴ ἢ δήποτε ἢ τὸ οὖτ', γίνονται ἐπίθετα ἢ οὐσιαστικὰ ἀδοριστολογικά, ώς: ὁ ἄργυρος φλέψ (=κάποιων φλέψ). — "Ετοιμός εἰμι ὅτιοῦν πάσχειν (=ὅτιδήποτε).

η'. *Ἄβρωτηματικαὶ ἀντωνυμίαι.* (§ 94)

1. Διὰ τῆς τις γίνεται ἔρωτησις περὶ προσώπου ἢ πράγματος, ώς: τίς εἰ; — τίς ἡ τέχνη;

2. Ἡ πότερον σημαίνει τις ἐκ των δύο, ώς: πότερος καλλίων δοκεῖ εἶναι, ὁ πατήρ ἢ οὔτος; Συγχρότατον δὲ εἶναι τὸ πότερον ἡ πότερα ἐν ἀρχῇ διπλῆς ἔρωτήσεως, ώς: πότερον αἱ γυναικες ἐν ταῖς πόλεσι φρονιμώτεραι σοι δοκοῦσιν εἶγαι ἢ οἱ ἀνδρες;

3. Διὰ τῆς ποῖος ἢ ποῖός τις γίνεται: ἔρωτησις περὶ τῆς ποιότητος προσώπου ἢ πράγματος. Ηλ. Γρ. 448: οὐδεὶς ἔρωτῷ ποία τις ἡ Γοργίου τέχνη, ἀλλὰ τις.

4. Διὰ τῆς πόσος γίνεται ἔρωτησις περὶ πλήθους ἢ μεγέθους, ώς: πόσα ἔτι; — Πόσος τις; μικρός, ἥλικος Μόλων.

5. Διὰ τῆς πηλίκος ἔρωτῷ τις περὶ ἥλικίας ἢ μεγέθους, ώς: πηλίκος ἡσθια ἐπὶ τῶν Μηδικῶν: Πηλίκοι τι ἔστι τὸ χωρίον;

6. Διὰ τῆς ποσταῖος ἔρωτῷ τις περὶ χρόνου, ώς: ποσταῖος

αν ἔκεισε ἀφικοίμην; (πόστῃ ἡμέρᾳ, εἰς πόσας ἡμέρας δύναμι νὰ φθάσω ἔκει;))

7. Διὰ τῆς ποδαπός γίνεται ἐρώτησις περὶ τοῦ ἐκ τίνος χώρας ἢ πόλεως εἶνε τις, ὡς: ποδαπός ἔστι; Πάριος.

θ'. Αἱ ἀδρισται ἀντωρυμίαι. (§ 95)

1. Η τις οὐσιαστικῶς μὲν λαμβάνομένη σημαίνει πρόσωπον ἢ πρᾶγμα ἀδριστον, ὡς: ἵτω τις ἐφ' ὅδωρ (=ἄς ὑπάγη κκανεῖς γιὰ νερό). ἐπιθετικῶς δὲ λαμβάνομένη συνάπτεται μετ' οὐσιαστικοῦ, ἵνα παραστήσῃ αὐτὸς ἀδριστον, ὡς: γυνὴ τις χήρας δύνει εἶχεν

Σημ. Τὸ οὐδέτερον τὶ σημαίνει ἐνίστα λόγου τις ἄξιον ὡς τὸ παρ' ἡμῖν κάπι ὡς: οἴονται τι εἶναι ὄντες οὐδενὸς ἄξιοι (=νομίζουν ὅτι εἶναι κάπι ἐν ᾧ δὲν ἄξιζουν τίποτε).

2. Η τις συναπτομένη μετ' ἐπιθέτων καὶ ἀντωνυμιῶν καὶ ἀριθμητικῶν κολαχεῖται τὴν σημασίαν αὐτῶν καὶ δύναται νὰ ἐξηγήσται διὰ τοῦ πώς ἢ τοῦ περίπου, ὡς: δευτόρη τιτα λέγεις καὶ θυμηστὸν ἀνδρα (=δεινόν πως) Η μὲν γραφὴ κατ' αὐτοῦ τοιάδε τις ἦν (=τοιάδε περίπου) Πόσοι τιτές; (=πόσοι περίπου;) Τριάκοντά τιτας ἀπέκτειναν.

3. Η ἀδριστος ἀντωνυμία πότερος ἔχει σχέσιν πρὸς τὴν ἐρωτηματικὴν πότερος καὶ σημ. ἐκ τῶν δύο τις Ηλ. Λα. 181: ἀλλ, ὁ Νικίχ, τί οὐ λέγει πότερος ὑμῶν; (=ἔς ὑμῶν τῶν δύο τις).

ι'. Αἱ ἐπιμεριστικαι ἀντωρυμίαι. (§ 96)

1. Η ἔτερος μετὰ τοῦ ἀρθρου σημαίνει ὅτις ἢ ὁ ἄλλος ἐκ δύο γνωστῶν, ὡς: Βάτος μέν, ὁ ἔτερος τῶν στρατηγῶν (δύο γὰρ ἥταν ἐν τῇ μάχῃ παρόντες) λαβὼν λόγον ἥλθεν ἐπὶ τὴν Σολύγειαν. "Ανευ δὲ ἀρθρου σημαίνει ἄλλος ἢ ὁ ἥδη γνωστός, καὶ ἐν γένει ἄλλος, διάφορος, ὡς: τοῦτο καὶ ἔτερος ἵσως πέπονθεν, οὐ μόνος, ἐγώ. Τὸ ἔτεροι τοσοῦτοι =ἄλλοι τόσοι. Τὸ ἐναντίον τοῦ δ ἔτερος, εἶναι τὸ οὐδέτερος (=οὗτε δ εἰς οὐτε δ ἔτερος).

2. Ἡ ἄλλος σημαίνει ὅτι καὶ παρ' ἡμῖν.
3. ἡ ἐκαστος σημαίνει ὅτι παρ' ἡμῖν τὸ καθεὶς.
4. ἡ ἐκάτερος σημαίνει: καθεὶς ἐκ τῶν δύο.
5. Τὸ ἀμφικτιόνιον σημ. καὶ οἱ δύο.

Σημ. Τὰ πληθυντικὰ οὐδένες, οὐδέτεροι, Σκαστοι, ἐκάτεροι λέγονται ἐπὶ πληθωρήν, ἔθνους. π.χ. οὐδένες τῶν Ἑλλήνων σημ. οὐδὲν ἔθνος τῶν Ἑλλήνων, δηλ. οὕτε οἱ Ἀθηναῖοι οὕτε οἱ Θηραῖοι κτλ. Τὸ ἀμφότερον λέγεται καὶ ἐπὶ ἀτόμων καὶ ἐπὶ πληθῶν.

ΙΙΙ'. Αἱ προθέσεις. (§ 96).

1. Αἱ προθέσεις λαχιζόνται διττῶς α') ἐν συντάξει μετὰ πτώσεως, ώς: μετ' ἐμοῦ, σὺν θεῷ, κατὰ τὸ δίκαιον β') ἐν συμβέσει, ός: μετέχω, καταλαμβάνω, περιέρχομαι, συστράπτω, ἀρτίπαλος.

Σημ. Ἡ ἔνεκα, ὥγρι, μέχρι, ἀνευ καὶ ώς εἴρηνται μόνον ἐν συντάξει· διὸ λέγονται καταγρηστικαὶ προθέσεις.

2. Ἐκ τῶν προθέσεων, ἄλλαι μὲν συντάξεσται μετὰ μιᾶς πτώσεως (μονάπτωτοι). ἄλλαι. δὲ μετὰ δύο (δίπτωτοι), ἄλλαι δὲ μετὰ τριῶν (τρίπτωτοι).

Μετὰ μιᾶς πτώσεως συντάξεις τοιτὶ ἡ ἀρτί, ἡ ἀπό, ἡ ἐκ, ἡ πρό, ἡ ἐρ, ἡ σὺν (ἰόν), ἡ εἰς (ἐς), ἡ ἀρὰ καὶ αἱ καταχρηστικαὶ ἄρχι, μέχρι, ἄρεν, ἔρεκα ώς. μετὰ δύο πτώσεων ἡ πρός, ἡ κατά, ἡ μετά, καὶ ἡ ὑπέρ. μετὰ τριῶν πτώσεων ἡ πρός, ἡ περὶ καὶ ἀμφί, ἡ παρά, ἡ ἐπὶ καὶ ἡ ὑπό.

α'. Ηροθέσεις μετὰ μιᾶς πτώσεως.

1. Μετὰ γενικῆς. (§ 97).

Ἡ ἀρτί.

1. Ἐν συντάξει μετὰ γενικῆς σημαίνει ἀρτικατάστασιν καὶ ἀρτιαλλαγὴν π.χ. ὅργων ἡρέθη Ξενοφῶν ἀρτὶ Προξένον (=εἰς τὴν θέσιν τοῦ Προξένου, πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ Προξένου). Ἐκ τῆς σημασίνες ταύτης προκύπτει ἡ σημασία 1) τῆς συγχρίσεως, ώς: ὅς τις ἀρτὶ τῆς αὐτοῦ πάτρης μείζονα φίλον νομίζει, τοῦτον οὐδαμοῦ λέγω (=ἡ τὴν αὐτοῦ πατέρα δειχνεῖ). 2)

[ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΑΩΣΣΗΣ].

τῆς ἀμοιβῆς καὶ αἰτίας, ὡς: ὁρελήσω αὐτὸν ἀρθ̄ ὥρ εῦ ἔπαι-
ον (== δι' ὅσα εὐεργετήθην).

2. Ἐν συνθέσει σημαίνει α') ἀπέναντι, ὡς: ἀρτιμέτωπος.
β') ἀντικτύστατην, ὡς: ἀρτικαθίστημι. γ') ἐναντίον, ὡς:
ἀρτιπράττω τινι. δ') ισότητα, ὡς: ἀρτάξιος. ε') ἀμοιβιό-
τητα, ὡς: ἀρτενποιῶ.

Η ἀπὸ (§ 98).

1. Η ἀπὸ ἐν συντάξει μετὰ γενικῆς σημαίνει α') γραμμὸν
καὶ ἀπομάκρυνσιν, ὡς: ὀλίγοι ἀπὸ πολλῶν.—Ηδης κεῖται ἀπὸ
θαλάσσης (== μηκὲν τῆς θαλάσσης· β') ἀρχὴν καὶ κίνησιν ἀπὸ
τινος 1) τοπικᾶς, ὡς: Κῦρος ὠρμήστω ἀπὸ Σάρδεων· 2) χρημ-
ατικᾶς, ὡς: ἀπὸ τούτου τοῦ γόσου· 3) μεταφρικῶς γ') εἰς δή-
λωσιν ἐμμέσου καταγγογῆς, ὡς: οἱ ἀργοὶ Ήρακλέους (== οἱ ἀρ-
γοὶ τοῦ Ήρακλέους δ) τοῦ ὀργάνου ἢ τρόπου, ὡς: ἀπὸ τῶν
ἡμετέρων ἡμενὶ πολεμεῖ συμμάχων.—Η σοφία οὖν ἀπὸ ταν-
τογάτου παραγίγνεται τοῖς ἀνθρώποις. ε') τῆς αἰτίας, ὡς:
ἀπὸ τούτου τοῦ τολμήματος ἐπηγένθη.

2. Ἐν συνθέσει σημαίνει α') γραμμὸν καὶ ἀπομάκρυνσιν,
ὡς: ἀπογραΐω, ἀπείργω. β') ἀπίστω, ἐξ οὗ προκύπτει ἡ ση-
ματική τοῦ ὀρειλογένεων ἐν τῷ ἀποθιδόται, ἀπολαμβάνει, ἀ-
παιτεῖ. γ') ἀπίτυσιν, ὡς: ἀπεργάζομαι.

Η εκ (§ 99).

1. Ἐν συντάξει μετὰ γενικῆς σημαίνει α') ἀρχὴν καὶ κί-
νησιν ἐξ τῶν ἔνδιν ἢ τῶν ἐγγυτάτω τινὸς 1) τοπικᾶς, ὡς:
τὴν ἐκ τῆς γῆς φρύγειαν.—Οὐδὲ ἀγορῆς ἐμμένει. 2) χρηματικᾶς,
ὅτε: τὴν ἐκ παιδὸς καθῆτρα ἐτελέος. 3) μεταφρικῶς εἰς δήλωσιν
α') τῆς ἀμέσου καταγγογῆς π. γ. οἱ ἐξ Ήρακλέους (== οἱ πατ-
δες τοῦ Ήρακλέους). β') τοῦ ὀργάνου καὶ τρόπου, ὡς: πάτριον
ἥγεν ἐκ τῶν πόρων τῆς ἀρετᾶς κατεθοι. γ') τῆς αἰτίας, ὡς:
πῶς ἔγει: ἐκ τοῦ τραβήματος (== ἐνοικια τοῦ τραβήματος).

2. Ἐν συνθέσει σημαίνει α') ἔξω, ὡς: ἐκβάλλω. β') ἀπί-
τυσιν, ὡς: ἐκμαρτύρω.

H πρὸ (§ 100).

1. Ἐν συντάξει μετὰ γενικής σημαίνει ὡμιπροσθεν α') τοπικός. π. χ. τὰ πρὸ ποδῶν. β) χροὶ ικώς (πρότερον), ώς: πρὸ μεσημέριας. γ') μεταφορικῶς εἰς δῆλωσιν τῆς ὑπερασπίσεως καὶ τῆς προτιμήσεως ώς: πρὸ τῆς Ελλάδος (=ὑπέρ τῆς Ελλάδος) ἀποθνήσκει. — Λίροι μαζὶ πρὸ δουλείας θάγκων.

2. Ἐν συνθέσει σημαίνει ὅτι καὶ ἐν συντάξει, ὡς: προτάσσω, προλέγω, προκινδυνεύω, προαιροῦμαι.

H ἄρεν (§ 101).

Ἐν συντάξει μετὰ γενικῆς σημαίνει χωρισμὸν (ἀντίθετος εἴνε ἡ σὺν μετὰ δοτικῆς καὶ ἡ μετὰ μετὰ γενικῆς). γνωμ.: οὐ θέμις ζῆν πλὴν θεοῦ; ἄρεν κακῶr.

Σημ. Ἡ ἄνευ τίθεται καὶ μετὰ τὴν γενικήν, ὅταν αὕτη εἴνε ἀναρρική ἀντανυμέτα. Ε. Ἑλλ. 7, 1, 3: πρὸς τούτους λιμένας ἔχετε, ὃν ἄνευ οὐκ οἶδόν τε ναυτικῇ δυνάμει χρῆσθαι.

H ἔρεκα (σταριώς παρὰ τοῖς Αἰττικοῖς ἔρεκεν) (§ 102).

Ἐν συντάξει μετὰ γενικῆς σημαίνει α') τὸ τελικόν, σπαχώτερον δὲ τὸ ἀναγκαστικὸν αἵτιον. Δη. 4, 3: τίρος ἔρεκα ταῦτα λέγω; ἢν εἰδῆτε κτλ. Λυ. 30, 13: τῷτο ἀδικημάτωρ ἔρεκα αὐτοὺς ἀπέκτειναν.

Σημ. Η ἔνεκα τίθεται συνήθως μετὰ τὴν γενικήν.

H ἄχρι καὶ μέχρι (§ 103).

Σημαίνει τὸ τέρμα τοπικῶς καὶ χρονικῶς, ώς: παρετέλετο ἡ τάφρος . . . μέχρι τοῦ Μηδίκους τείχους. ἡ λαροθολίζοντα τολλάκις μέχρι ἐσπέρας.

*2. Μετὰ δοτικῆς (§ 104).**H ἐτ.*

1. Ἐν συντάξει μετὰ δοτικῆς σημαίνει α') τὴν ἐν τόπῳ

στάσιν. π. γ. ἐν Ἀθήναις οἰκῶ. 6') τὸ μεταξὺ ἡ ἐνώπιον (μετὰ πληθυστικοῦ ἀριθμοῦ ἢ μετὰ περιληπτικῶν), ὡς: δύχληρόν ἔστιν ἐν κένους ἀνὴρ γέρων. γ') γράμμιον, ἐντὸς τοῦ ὄποιον γίνεται τι, ὡς: ἐν ἑδομήκοντας ἔτεσιν οὐδ' ἂν εἰς λάθοι πονηρός ἔν. δ') τὸ ὅργκον οὐκὶ τὸν τρύπον, ὡς: ἐν λόγοις (=διὰ λόγων) πείθω.

Σημ. Ἡ ἐν εὑρηται συντακτικήν μετὰ γενικῆς κατ' Ἑλλειψῶν τοῦ αἰκ. φ. π. γ. ἐν παιδοτερίδοις. Συνηθέστατον εἶναι τὸ ἐν "Ἄδων."

2. Ἐν συνθέσει σημαντίνει ἐντός, ὡς: ἐμπίπτω.

'H σὲν ἡ ἔτεν (ἀρτιθ. ἡ ἄρεν). (§ 105).

1. Ἐν συντάξει μετὰ δοτικῆς σημαντίνει τὸ ὄμοιο (κοινῶς μαζί). π. γ. ἐπαιδεύετο σὲν τῷ ἀδελφῷ. Ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ ὄμοιο πρωτόπτει εἰκόνιλας ἢ σημαντίκ α') τῆς βοηθείας, ὡς: σὲν θεῷ 6) τῆς συμφωνίας, ὡς: σὲν τοῖς νόμοις. γ) τοῦ τρόπου, ὡς: σὲν γέλωτι ἥλθον.

2. Ἐν συνθέτει σημαντίνει ὁσαντός τὸ ὄμοιο, ὡς: συμβαδίζω τινι, συμπράττω τινί.

3. *Μετὰ αἰτιατικῆς.* (§ 106).

'H εἰς ἡ ἔτε.

1. Ἐν συντάξει μετ' αἰτιατικῆς σημαντίνει α') διεύθυνσιν εἰς τὴν ἔιδον ἢ τὸ ἐγγρυπάτω τινός, ὡς: εἰσέβαλοι εἰς τὴν Ἀττικὴν.—κατέβησι εἰς Ηστραπᾶ. 6') τὸ δριόν, μέχρι τοῦ ὄποιον ἐκτείνεται τι 1) τοπικῶς, ὡς: ἐκ νεραλῆς ἐς πόδας ἄκρους (=μέχρι τῶν ἄκρων τῶν ποδῶν). 2) γρονιῶς, ὡς: εἰς τὴν ὑστερκίνην οὐχ ἦκε (μέχρι τῆς ὑστερκίνης). 3) μεταφρονῶς, ὡς: τέθρεκμψι εἰς πολυνυσσορχιαρ (μέχρι πολυτερκίνης). — Συνηθέστατη τίθεται μετὰ τῶν ἀριθμητικῶν εἰς δήλωσιν τοῦ ὡς ἐγγριστα. π. γ. διέρθειρν ἐς ἐπτακοσίους (=μέχρι ἐπτακοσίων, ὡς ἐγγριστα ἐπτακοσίους). γ') ἀναρροφάν, ὡς: εὐδοκιμώτατος εἰς εοργιαρ. δ') σιωπόν, ὡς: καλῶ τινα εἰς συμβοντήρ.

Σημ. Ἡ εἰς συντάξεται ἐντός μετὰ γενικῆς κατ' Ἑλλειψῶν τοῦ αἰκ. κον., ὡς: εἰρή εἰς Ἀγάθωνος. Πάντοτε εἰς "Ἄδων" λέγει. τα

2. Ἐν συνθέσει σημαίνει α') εἴτω, ἐντός: εἰσέρχομαι εἰσπλέω, β') ἐπίτασιν: εἰσορῶ, εἰσαχούσω.

H ὁς. (§ 107).

Συντάσσεται μόνον μετ' αἰτιατικῆς προσάρπου εἰς δήλωσιν κινήσεως, ώς: πορεύεται ὡς βασιλέα.

H ἀρά. (§ 108).

1. Ἐν συντάξει μετ' αἰτιατικῆς σημαίνει:

α') διεύθυνσιν πρὸς τὰ ἄνω, ώς: ἀρὰ τὸν ποταμὸν πλέω (=πρὸς τὰ ἄνω, πρὸς τὰς πηγὰς τοῦ ποταμοῦ).

β') ἔιτετον, ώς: ἀρὰ τὰ σύρη πλανάσθι.

γ') Δικιομήτι, ώς: ἐπορεύθησαν ἀρὰ πέρτε παρασάργας τῆς ἥμέρας. Συνηθέστερον τίθεται ἡ κατά.

2. Ἐν συνθέσει σημαίνει α') ἄνω: ἀραβαῖρω, ἀραρέω, ἀρέρχομαι. β') ὅπισθ: ἀιχωρῶ. γ') πάλιν: ἀραμάχομαι ἀραβιώσκομαι. δ') ἐπίτετον: ἀραβοῦ, ἀραστεράζω.

3'. Προθέσεις μετὰ δύο πτώσεων συντάσσομεναι

H διά. (§ 109).

1. Ἐν συντάξει μετὰ γενικῆς σημαίνει α') διὰ μέσου καὶ μεταξύ, 1) τοπικῶς, ώς: διὰ τῆς ἀγορᾶς πορεύεται. — διὰ χειρῶν ἔχω τι = μεταξὺ τῶν χειρῶν ἔχω τι. 2) χρονικῶς εἰς δήλωσιν διαστήματος μετὰ παρέλευσης τοῦ ὅποιου ή κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ὅποιου γίνεται τι, ώς: Μεσσήνη διὰ τετρακοσίων ἐτῶν μέλλουσι κατοικήσειν (=μετὰ διάστημας τετρακοσίων ἐτῶν). — διὰ βίου = εκθ' ὅλοι τὰς βίου. 3) μεταφορικῶς εἰς δήλωσιν τοῦ δργάνου καὶ μέσου, ώς: ἔλεγε διὸ ἐργητέως ἄνθροι διὰ τάχους (=ταχέως).

2. Ἐν συντάξει μετ' αἰτιατικῆς σημαίνει τὴν αἰτιαρ, ώς: ἐτετίμητο ὑπὸ Κύρου δι' εὐτροιαρ.

3. Ἐν συνθέσει σημαίνει α') διὰ μέσου, ώς: διέρχομαι. β') μεταξύ, ώς: διαλείπω. γ') χωρισμὸν καὶ διαγνωμήν, ώς: διτ-

στημι, διατέμω. δ') διάρκειαν, ώς διαμέτω. ε') ἐπίτεκσιν, ώς: διαφθείρω. τ') θυμιλλιαι καὶ ἀμοιβαιόσιντα, ώς: διαπίγομα τινι (=πίνω ἀμιλλώμενος πρός τινα), διαλέγομαι κτλ.

H μετά. (§ 109).

1. 'Ἐν συντάξει μετὰ γενικῆς σημαίνει α') κίνησιν ἀπὸ τίνος πρὸς τὰ κάτω, ώς: ἥλαντο κατὰ τὴς πέτρας (=ἀπὸ τῆς πέτρας κάτω). β') κίνησιν πρὸς τι κάτω κείμειον, ώς: μύροι, κατὰ τὴς κεραλῆς καταχέω. 'Ἐν τῆς σημασίνες ταύτης πρὸς κύπτει ἡ σημασία 1) τοῦ ἑραρτίον, ώς: λέγω κατά τινος 2) τῆς ἀναρρίζει, ώς: ταῦτα κατὰ πάντων Περσῶν ἔχομεν λέγειν (=περὶ πάντων Περσῶν). γ') ὑποκάτω, ώς: ὁ κατὰ γῆς (=ὁ ὑποκάτω τῆς γῆς).

2. 'Ἐν συντάξει μετ' αἰτιατικῆς σημαίνει α') κίνησιν πρὸς τὰ κάτω ἢ διὰ μέσου ἐπὶ ἐκτάσεως τοπικῆς ώς: τὸ πλωτῆν κατὰ τὸ ποταμὸν φέρεται (=διὰ τοῦ ποταμοῦ πρὸς τὰ κάτω). κατὰ γῆν (=διὰ γῆρᾶς). β) τὴν ἐν τόπῳ στάσιν, ώς: οἱ κατὰ τὴν Ἀσίαν ὑπὸ βρυσιλεῖ ὅντες; γ') ἀπέναντι, ώς: οἱ κατὰ τοῦ Ἐλληνας τεταγμένοι. δ') χρόνον, ώς: Λυκοῦργος κατὰ τοῦ Ἡρακλείδας λέγεται: γείσοθαι (=κατὰ τὸ χρόνον τὸν Ἡρακλείδην). ε') συμφωνίαν, ώς: κατὰ τὸν νόμον. 'Ἐν τῆς σημασίας ταύτης πρὸς κύπτει ἡ σημασία τοῦ τόπου, ώς: κατὰ σπουδὴν (=ἰσπεισμένως). ζ') χωρισμόν, ώς: κατὰ ἔθνη. ζ') ἀναφοράν, ώς: θαυμάσιος τὸ μέργεθος. η') κατόπιν, ώς: κατὰ πόδας τὴν οὐσίαν).

3. 'Ἐν συνθέσει σημαίνει α') κάτω, ώς: καταβαίνω β') ἐντὸν, ώς: καταγελῶ τινος γ') ἐπίτεκσιν, ώς: κατεσθίω. δ') φθερόν, ώς: καθηγυναθῶ τὴν οὐσίαν (=εἰς τὴν ἡδυπάθειαν φθερῶ τὴν οὐσίαν).

H μετά (§ 110).

1. 'Ἐν συντάξει μετὰ γενικῆς σημαίνει ὅτι ἡ σὲν μετὸ δοτικῆς. π. χ. αὐτός τε καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ.—Οὐδὲν θέλω κτεῖσθαι μετ' ἀδειάκε.

2. Μετ' αἰτιατικῆς σημαίνει α') ὕστερον (ἐντιθετος εἴη ἡ ποδὸς μετὰ γεν.). π. χ. μετὰ μεταμόρφων. β') μεταξύ, ώς: Ψηφιοποιηθῆκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

θεωρήσατε μάλιστα τὸ πρᾶγμα ἐκ τούτων, οὐ μετὰ γείρης
ἔχετε (=μεταξὺ τῶν χειρῶν).

3. Ἐν συνθέσει σημαίνει^{α)} κοινωνίαι: μετέχειτ, μετα-
λαμβάνειτ. β') μεταβολήν. μεταβάλλειτ μεταροεῖτ. γ') ὅπι-
σθεῖτ μεταδιώκειτ. δ') μεταξύ. μεταίγμιοτ

Η ὑπὲρ (§ 111).

1. Ἐν συντάξει μετὰ γενικῆς σημαίνει

α') ὑπεράνω, ὡς: ὁ θεὸς ἔθηκε τὸν ἄλιον ὑπὲρ γῆς.

β') πέδης ὑπεράσπισιν ἢ πόρος γάλιν, ὡς: μάχην ὑπὲρ πί-
στεως καὶ πατρίδος.—Τὴν φίλου πονητέον.

γ') ἀντικατάστασιν, ὡς: ἐγὼ ὑπὲρ σοῦ (==ἐκντὶ σοῦ κοιν.
εἰς τὴν θέσιν σοῦ) ἀποκρινοῦμαι.

δ') ἐνίστε σκοπόν, ὡς: ὑπὲρ δόξης πάντα ποιοῦσιν.

2. Μετ' αἰτιατικῆς σημαίνει τὸ ὑπεράνω καὶ πέριν δρίου
τιὸς ἢ μέτρου, οἱ ὑπὲρ Ἑλλησποντοτο (==πέριν τοῦ Ἑλλησ-
πόντου) οἰκοῦντες.—ὑπὲρ ἥμισυ τοῦ ὄλου στρατεύματος (==
περιπότερον ἢ τὸ ἥμισυ). μανία ἵσως ἔστιν ὑπὲρ δύραγιτ τι-
ποιεῖν (==πέρικ τῆς δυνάμεως, ὑπερβολὴν τὴν δύναμιν).

3. Ἐν συνθέσει σημ. α') ὑπεράνω καὶ πέριν ὑπερβαίνειτ
ὑπερβολῆιττειρ ὅρος. β') ὑπεροιήν· ὑπερέχειτ. γ') ὑπερβολήν·
ὑπέρδειρος. δ') ὑπεράσπισιν ὑπεργμαχεῖτ ὑπεραπολογεῖσθαιτιος

γ'. Ηροθέσεις μετὰ τριῶν πτώσεων συνταστόμεναι.

Η περί. (§ 112).

1. Ἐν συντάξει μετὰ γενικῆς σημαίνει ἀνηφορὰν (σχετι-
κῶς πρός, ὡς πρός). Ή κοινὴ γ. λῶσσα μεταχειρίζεται τὴν διὰ
μετ' αἰτ.). Ήσ. 1, 35: ὁ κακὸς δ. ανοιθεὶς περὶ τῶν οἰκείων
(==διὰ τὰ οἰκεῖα) οὐδέποτε καλῶς βουλεύεται περὶ τῶν ἀλ-
λοτρίων.

2. μετὰ διτικῆς σημαίνει πέριξ, ὡς: σπιεπτοὺς εἶχον περὶ
τοῖς τραχήλοις καὶ ψέλλιξ περὶ ταῖς χεισίν.

3. μετὰ αἰτιατικῆς σημαίνει πέριξ, ὡς: ἔθεντο τὰ ὅπλα
περὶ τὴν σκηνήν. Ἐκ τῆς σημασίας τοῦ πέριξ προκύπτει ἡ

εγμασία 1) τοῦ περίτου, ὡς: περὶ τοὺς ἑκατόν. 2) τῆς ἀναφορᾶς, ὡς: ἔμπειρος περὶ τὰ πολεμικά (= ὡς πρὸς τὰ πολεμικά).

Η ἀμφί. (§ 113).

1. Τὸν συντάξει μετὰ γενικῆς εὑρηται παρὰ ποιηταῖς καὶ τοῖς Ἰωσὶ, καὶ παρὰ Σενοφῶντι, ἐνίστε ἀντὶ τῆς περί.
2. Μετὰ δοτικῆς εὑρηται παρὰ ρόνοις τοῖς ποιηταῖς καὶ τῷ Ηροδότῳ ἀντὶ τῆς περί.
3. Μετ' αὐτ. εἴηστε διμίως ὡς: καταλαμβάνουσι τοὺς ὄυλους ἀμφὶ πέρι παθημένους. ἀμφὶ μέσκες νύκτας.
4. Τὸν συνθέσει σημ. α') ἀμφοτέρωθεν: ἀμφίστομος. β') πέρις: ἀμφίρρυτος. ἀμφιέρυμα.

Η παρά. (§ 114).

1. Τὸν συντάξει μετὰ γενικῆς σημαίνει ἐκ μέρους, ὡς: παρὰ βασιλέως πολλοὶ πρὸς Κύρον ἀπῆλθον.
2. Μετὰ δοτ. προσώπου σημαίνει πλησίον, ὡς: οἱ παρὰ μητρὶ σιτοῦνται οἱ πειδεῖς, ἀλλὰ παρὰ τῷ διδασκαλῷ. Τὸν τῆς σημαίνεις τοῦ πλησίου προέρχεται ἡ σηματίκη τῆς παραστασοῦ, ὡς: δοεῖς παρ' ἥμιντος (= κατὰ τὴν ἡμετέραν κρίσιν) οἱ βεβουλεύσθηκι οὐκιῶσι.
3. Μετ' αἰτιατικῆς σημαίνει α') διεύθυνσιν πρὸς πρόσωπον, ὡς: προεύομαι παρὰ βασιλέα. β') πλησίον καὶ παραλήλωσι, ἢ ἀπλῶς τὸ πλησίον (ἐπὶ πραγμάτων), ὡς: πλοιοῖς μὲν ὁ παρὸν γῆρ, περίπτωτος δὲ ὁ πιρὰ θαλασσαῖος ἀδιστος. — εἰστήσει παρὰ τὰς πύλας. γ') γράνοι, ὡς: δόλιον ἀνδρῶν φεγγε παρ' ὅλοι τὸν βίον (= καθ' ὅλον τὸν βίον). δ') παράθεσιν, ὡς: οἱ πεζοῖ παρὰ τοῦτον τὸν δημιουργοῦντος εἰσὶ οὐδέλοι: (= παραβεβλήμενοι πρὸς τοὺς νῦν δημ.). ε') αἰτίαν, ὡς: οἱ παρὰ τὴν αὔτοῦ φύμην ἐπηγένηται Φίλιπποι, οἵσον παρὰ τὴν ἐμετέραν ἀμέλειαν. ζ') ἐρατίον, ὡς: παρὰ τοὺς νόμους, παρὰ τὸ δίκαιον.
4. Τὸν συνθέσει σημαίνει α) ἐκ μέρους, ὡς: παραλαμβάνω. β') πλησίον, ὡς: παρακάθημαι τινι. γ') ἐνκαντίον, ὡς:

παρασκορδεῖται (= παρὰ τὰς σπονδὰς πράττειν). δ') πλαγίως, λεληθότως, ὡς: παρεισθόματι. ε') οὐκ ὀρθῶς, ὡς: παρακούω.

'Η πρός. (§ 115).

1. Ἐν συντάξει μετὰ γενικῆς σημαίνει ἐκ μέρους, ὡς: Χελκὶς πρὸς τὴς Βοιωτίας κεῖται (= ἐκ τοῦ μέρους τῆς Βοιωτίας, πρὸς τὸ μέρος τῆς Βοιωτίας). Ἐκ τῆς σημασίας ταύτης πηγάδει ἡ σημασία 1) τοῦ ἴδιου ἢ ἀρμόζον, ὡς ἀποπε λέγεις καὶ οὐδὲκαὶς πρὸς αὐτὸν (= ἀρμόζοντα σοι). 2) τοῦ πρὸς γάρων ἢ πρὸς ὀφέλειαν, ὡς: σπονδὰς ἐποιήσαντο πρὸς τῶν Θηβαίων (= πρὸς ὀφέλειαν, πρὸς τὸ συμφέρον τῶν Θηβαίων). 3) τοῦ ποιητοῦ αἰτίου, ὡς: ἔριστογενεῖται πρὸς πάντων (= ὅπερ πάτισαν).

2. Μετὰ δοτ. σημαίνει πλησίον, ὡς: οἱ ποταμοὶ πρὸς ταῖς πηγαῖς οὐ μεγάλοι εἰσίν. Ἐκ τῆς σημασίας τοῦ πλησίου προκύπτει ἡ σημασία τῆς προσθήκης, ὡς: πρὸς τούτους μανθάνουσι καὶ τοξεύειν.

3. Μετὰ αἰτιατικῆς σημαίνει διεύθυνσιν α') τοπικῶς π. χ.: πρὸς ρότον. β') χρονικῶς, π. χ.: πρὸς ἑσπέραν ἢ (= ἐγγὺς ἑσπέρας ἢ, καὶ ν. κοιτάζοντας). γ') μεταφραστικῶς εἰς δήλωσιν 1) διευθύνσεως ἐχθρικῆς ἢ φιλικῆς, ὡς: ὃ πρὸς ήμᾶς πόλεμος. 2) ἀισθητικῆς καὶ παιδιάσεως, ὡς: ἀνθρώπων ὃ σοφώτατος πρὸς θεόν (παραβολλόμενος πρὸς θεόν), πίθηκος φανεῖται. 3) συμφωνίας, ὡς: πρὸς τὴν δύναμιν τὴν αὐτῶν εὖ ποιοῦσι (= κατὰ τὴν ἑωτίην δύναμιν). 4) σκοποῦ, ὡς: παντοδαπὰ εὑρηταὶ ταῖς πόλεσι πρὸς φυλακὴν καὶ σωτηρίαν.

4. Ἐν συνθέσει σημαίνει α') διεύθυνσιν, ὡς: προσέγγω. β') πλησίον, ὡς: προσσοικῶς τικι. γ') προσθήκην, ὡς: προσκτάματι.

'Η ἐπί. (§ 116).

Μετὰ γενικῆς σημαίνει ἐπάρω α') τοπικῶς, ὡς: πᾶς ὅτι ἐπὶ γῆς καὶ δύπλη γῆς χουσάς ἀρετῆς τούς ἀντέξιος. β') χρονικῶς, ὡς: ἐπὶ Κέρκυρας ἐπὶ Θεμιστοκλέους ἀρχοντος κτλ. γ') μεταφραστικῶς, ὡς: τὸ δίκαιον ἐν τῷ δικοὶ αἰροῦσι τις, ἐν τῷ ἐπὶ μείζονας παραβαίνῃ τὴν αὐτὴν ἔχει δύναμιν.

3. Μετὰ δοτικῆς σημαίνει ἐπάρω καὶ πλησίον α') τοπικός, ώς: οἱ Θράκες ἀλωποῖδες ἐπὶ ταῖς κεφαλαῖς φύροῦσι. —οἱ τῶν ἀρίστων Ηεράδαι πατέρες ἐπὶ ταῖς βασιλέως θύραις πανδέσσοιται. β') γρονικῆς εἰς δήλωσιν τοῦ εὐθὺς κατόπιν, ώς: Χρυσέντας μὲν δὴ οὗτος εἶπεν· ἀνέστη δ' ἐπ' αὐτῷ (=εὐθὺς κατόπιν αὗτοῦ) Φερεκύλας. γ') μεταχροικῶς 1) εἰς δήλωσιν προσθήκης, ώς: κακέδαινον γένοντας ἔχουσιν ἐπὶ τῷ σίτῳ (=πρὸς τῷ σίτῳ. 2) εἰς δήλωσιν ἐπιστασίας, ώς: οἱ ἐπὶ τοῖς πράγμασιν (=οἱ ἐπιστικοῦτες καὶ διευθύνοντες τὰ πράγματα). 3) εἰς δήλωσιν αἰτίας, ώς: γάλιξιν ἐπ' αἷς ξραῖς ηὔσοραις οὐδὲ ποτε. 4) εἰς δήλωσιν στοκου, ώς: ἐπὶ τῷ κερδαίνειν πᾶν θνατος παιήσειε. 5) εἰς δήλωσιν τοῦ ὄφου τῆς συιθήκης, ώς: ἥρωτας ἐπὶ τίσιν ἄν σύμμαχος γένοιτο (=ἐπὶ τίσιν ὄφους).

3. Μετ' αἰτιατικῆς σημαίνει α') ἐπάνω (ἐπὶ κινήσεως) ώς: ἀνέβησαν ἐπὶ τοὺς ἵππους. β) ἔκπασιν τοπικὴν ἡ χρονικήν, ώς: τὸ ὅμακρον ἀπτκι ἐπὶ πολλὰ στάδια δικυνεῖσθαι. —ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας. —γ') διεύθυνσιν ἐχθρικὴν ἡ ἀπλῶς, ώς: ὄρμη ἐπὶ τοὺς πολεμίους. δ') σκοπόν, ώς: ἵτω τις ἐφ' ὕδωρ.

4. Ἐν συθέσει σημαίνει α') ἐπάνω: ἐπιρράψειν, ἐπίγειος. β') κίνησιν, ἐφέλκειν, ἐπισπᾶν. γ') πλησίων: ἐπιθαλάσσιος. δ') ἐναντίον: ἐπιστρατεύειν τινί, ἐπιπλεῖν τινί. ε') κατόπιν: ἐπειπεῖν, ἐπιγίγνεσθαι. σ') ἐπίτασιν: ἐπίμεμπτος.

II ἑπό (§ 117).

1. Μετὰ γενικῆς σημαίνει ὑποκάτω. Ηλ. №. 728: πᾶς ὁ τῷ ἑπό γῆς καὶ ὁ ὑπό γῆς χρυσός ἀρετῆς οὐκ ἀντέξεις.

Ἐκ τῆς σημασίας τοῦ ὑποκάτω προκύπτει ἡ σημασία 1) τοῦ ποιητικοῦ καὶ τοῦ ἀναγνωστικοῦ κίτιου, ώς: ἀπέθηκεν ὑπὸ Νικάρδου. —οἱ δύναται σιγῇ ὑπὸ τῆς ήδονῆς. 2) τῆς συνοδίας. Θ. 5, 70: Λακεδαιμόνιοι βραχδέως καὶ ὑπὸ αὐλητῶν πολλῶν ἐχώρουν (=συνοδεύουσιν ὑπὸ αὐλητῶν πολλῶν).

2. Μετὰ δοτικῆς σημαίνει ὑποκάτω ἐπὶ στάσεως. Ξ. Ψαν. 4, 7, 10: προέτρεχεν ἀπὸ τοῦ δένδρου, ψφ' ω̄ γῆν. Ἐκ τῆς σημασίας τοῦ ὑποκάτω προκύπτει ἡ σημασία τῆς ὑποταγῆς καὶ

τῆς ἐπιμελείας. Ή. Κό. 8, 1, 6: οἱ πατὴ τὴν Ἀσίαν ὅπὸ βασιλεῖ ὄγτες. Ηλ. Λά. 184: ὃπὸ παιδοτριῇ ἀγαθῷ πέπαιθεν-μένος (=ὑπὸ τὴν ἐπιμέλειαν π. ἀγαθοῦ).

3. Μετ' αἰτικτικῆς σημανίας ὑποκάτω ἐπὶ κινήσεως, ὡς: ἀπῆλθον ὃπὸ τὰ δέρδρα. Ἐν τῇσι σημασίᾳ ταύτης προηῆθεν ἡ σημασία τῆς ὑποταγῆς Θ. 1, 110: Αἴρυπτος πάλιν ὃπὸ βασιλεῖ ἐγένετο (=ὑπετάχη βασιλεῖ).

4. Ἐν συνθέσει σημανίας α') ὃποιάτῳ: ὑριστασθαι, ὑπό-γειος, β') πλαγίως, λάθρῳ, ἀνεπαισθήτως, διλύγον: ὑφέρπειν, ὑποπέμπειν, ὑποπίνειν (κοινῶς κουτσοπίνειν), ὑπόπτικος (=πικρούτσικος), ὑπέρυθρος (=κοκκινωπός), ὑπομέλας.

δ'. *Καταχρηστικὰ προθέσεις*. (§ 118).

Ως προθέσεις καταχρηστικὰ δύνανται νὰ θεωρηθῶσι καὶ τὰ ἔτῆς ἐπιρήματα, ἔτινα συντάσσονται συζεδὸν πάντα μετὰ γενικῆς

1. ἐγγὺς καὶ πληγός.

2. εἶσω (ἢ ἔσω): ἀείποτε ἐπὶ κινήσεως. π. γ. ἔσω τούτων, οἷς ἀφίεντο.

3. ἔξω καὶ ἐκτὸς. π. γ. ἔξω τῆς πόλεως.

4. ἐντὸς (τοπικῶς καὶ γρονικῶς). π. γ. ἐντὸς τῆς πόλεως. —ἐντὸς εἰκοσιν ἡμερῶν.

5. ἔμπροσθεν καὶ ὅπισθεν π. γ. τῆς οἰκίας.

6. ἐναντίον (=ἀντικρύ).

7. κατκαντικόν, ὡς: κατκαντικὸν τοῦ τείχους.

8. Εὐθὺς (=κατ' εὐθεῖαν πρός). Ηλ. Λυ. 203: πορεύομαι εὐθὺς Λυκείου.

9. Μεταξύ, ὡς: μεταξὺ Πειραιῶς καὶ Ἀθηνῶν.

10. Λάθρᾳ καὶ κρύφᾳ, ὡς: λάθρᾳ τῷρ στρατιωτῶν.

11. Πέραν. Θ. 2, 67: πέραν τοῦ Ἑλλησπόντου (=εἰς τὸ πέραν, ἐκεῖθεν τοῦ Ἑλλησπόντου).

12. Πέρα, ὡς: πέρα τοῦ δέοντος (=ὑπὲρ τὸ δέον).

13. Πλὴρ (=ἐκτός, ἐξαιρουμένου). π. γ. πάντες πλὴρ σοῦ.

14. *Xáρις* (==πρὸς γάριν) προτάσσεται τῆς γενικῆς ἢ ἐπιτάσσεται γάριν κέρδους.

15. *Xωρίς*. Ηλ. Φαί. 66: γωρὶς τοῦ σώματος.

III'. Τὰ ἐπιρρήματα. (§ 119).

1. Τὰ ἐπιρρήματα τίθενται, ἵνα ἐκρρέσσωσι μάλιστα τὴν σχέσιν τοῦ γράφου, τοῦ τόπου, τοῦ τρόπου καὶ τοῦ ποσοῦ. Τίθενται δὲ εἰς προσδιορισμὸν τῶν ῥημάτων, τῶν ἐπιθέτων, τῶν ἔχοντων ἔννοιαν ἐπιθετικὴν καὶ ἀλλων ἐπιρρημάτων. π. γ. κατέβην χθὲς εἰς Ηειρκι.—ἐγταῦθα ἔμεινεν ἡμέρας πρεστεῖ.—πάντα δίλιγοι—μάλα γεμάνων.—πάντα καλῶς.

2. Πολλὰ ἐπιρρήματα συντάσσονται καὶ μετὰ πτώσεως α'. μετὰ γενικῆς 1) ἐπιρρήματα ἐσχηματισμένα ἐξ ἐπιθέτων συντάσσομέν ταν μετὰ γενικῆς. π. γ. ἀκίνως τῆς πόλεως. 2) τοπικὰ καὶ γρανικὰ ἐπιρρήματα, ὡς: ποῦ γῆς;—πηγίκα ἔστι τῆς ἡμέρας; ἡ γενικὴ αὕτη εἶναι διαιρετική. 3) ἐπιρρήματα τοῦ τρόπου μάλιστα ἐν συντάξει μετὰ τοῦ ἔχειν, ὡς: οὐκ οἴδ' ὅπως ἔχει παιδείας (==πῶς ἔγειρις πόδες τὴν παιδείαν), πίνων παιδείνοντας.

β'. μετὰ δοτικῆς 1) ἐπιρρήματα ἐσχηματισμένα ἐξ ἐπιθέτων μετὰ δοτικῆς συντάσσομέν ταν, ὡς: δημοίως ἐκείνῳ. 2) ἐπιρρήματα περιέχοντα τὴν ἔννοιαν ἐπιθέτων συντάσσομέν ταν μετὰ δοτικῆς. π. γ. τὸ ἄμα καὶ τὸ δρυός, ὡς τὰ μήτερες σημαντικὰ ἐπιθέτει, συντάσσονται μετὰ δοτικῆς, ὡς: ήξει Δωρικὸς πόλεμος καὶ λοιπὸς ἄμεινος. —τὸ θύμων ὅμοιον τῷ πηλῷ.

γ') μετ' αἰτικτικῆς τὸ γῆ καὶ τὸ μά. Ταῦτα συντάσσονται μετ' αἰτικτικῆς τοῦ ὀνόματος τοῦ θεοῦ, εἰς τὸν δημόσιον τοις δημόσιει, τὸ μὲν γῆ ἐπὶ καταφάσεως (ιατρομοτικόν), τὸ δὲ μά ἀποφάσεως (ἀπομοτικόν), ὡς: γῆ τὴν "Ηρακλίαν" ἀγγράπι τὰς ἀποφάσεις.—μὰ τοὺς θεοὺς οὐκ οἴδα.

IV'. Τὰ ἐπεφωνήματα. (§ 120).

1. Τὰ κληρτικὸν ἐπιφώνημα ὃ τίθεται μετὰ τῆς κληρι-

καὶ συνήθως ὅταν ὁ λόγος γίνηται μετὰ ἡρεμίας: ὃ ἄιδρες Αθηναῖοι. Τίθεται δὲ συνήθως ἔνευ τοῦ ὃ ἡ αλητική, ὅταν ὁ λόγος γίνηται μετὰ σφροδρότητος καὶ πάθους. Ξπτε, πατ., λύγον. Δη. 18, 243: ἐμβρόντητε, εἴτε νῦν λέγεις;

2. Τὰ πάθους σηματικὰ ἐπιφωνήματα τίθενται ἡ ἀπολύτως, ἡ μετ' ἀνομαστικῆς ἡ διτικῆς δηλούσσης τὸ πάσχον πρόσωποι, ἡ μετὰ γενικῆς δηλούσσης τὴν αἰτίαν τοῦ πάθους, ὡς: οἵμοι ἐγώ τ. λήμωρ—οἴμοι τῷρ κακῶν.

ΙΙΕ'. Τὰ ἀρνητικὰ ἡ ἀποφασικὰ μέρεα. (§ 121).

1. Τὸ οὐ τίθεται εἰς τὰς ἀνεξαρτήτως προτάσεις τῆς κρίσεως, τὸ μὴ εἰς τὰς ἀνεξαρτήτους προτάσεις τῆς ἐπιθυμίας.

2. Ἐν τῶν ἐξηρτημένων προτάσεων ἐπὶ γὰρ τῶν τελειῶν καὶ ὑποθετικῶν τίθεται μὴ, ἐπὶ δὲ τῶν ἀλλιών οὐ. Εἰς τὰς τελειὰς ἀνήκουσι: καὶ αἱ ἐν τῶν φροντίδος σημαντικῶν δημάτων διὰ τοῦ ὅπως ιρεμάμεναι, αἱ ἐν τῶν φέρου σημαντικῶν δημάτων ιρεμάμεναι: καὶ αἱ ἀιαρορικαὶ αἱ σημαντικούσαι σκοπόν, εἰς δὲ τὰς ὑποθετικὰς ἀνήκουσι: καὶ αἱ γρονικαὶ καὶ αἱ ἀναφορικαὶ αἱ περιέχουσαι ὑπόθεσιν.

Σημ. Ἐνίσται τίθεται ἀντὶ μή, οὐ ὅταν τὸ οὐ εἶναι συνημμένον οὗτοι στενῶς μετά τινας λέξεως, ὥστε νὰ ἀποτελῇ μετ' αὐτῆς μίαν ἔννοιαν, ὡς: εἰ οὐ πολλοὶ ήσαν (=εἰ διάγοι ήσαν), εἰ οὐκ ἔφε (=εἰ κωλύεται).

3. Ἐπὶ τοῦ τελειοῦ ἀπορεμάτου τίθεται μή, ἐπὶ δὲ τοῦ εἰδικοῦ συνήθως μὲν οὐ, ἐνίστε δὲ μὴ.

4. Μετὰ τῆς μετοχῆς, τῶν ἐπιθέτων καὶ τῶν οὐσιαστικῶν τίθεται μὴ, ὅταν πειρέχωσιν, ἔννοιαν ὑποθετικήν, ἀλλιώς τίθεται οὐ, ὡς: ἡδὺ τὸ ζῆν μὴ φθορούσης τῆς τύχης (=ἐὰν μὴ φθονῇ ἡ τύχη). Οἱ μὴ iatpōs (=δ; ἢν μὴ iatpōs ἦ).

Συστάρενσις ἀργήσεων. (§ 122),

1. Ὅταν ἡ πρότασις πειρέχῃ ἀρνησιν, τότε ἀντὶ τῶν ἀορίστων ἀντωνυμιῶν καὶ ἐπιφρημάτων, τίθενται συνήθως ἐν αὐτῇ αἱ ἀντίστοιχοι ἀρνητικαὶ λέξεις, ὥστε δύνανται νὰ ἀπαντῶσιν ἐν τῇ αὐτῇ προτάσει δύο ἢ πλείονες ἀρνήσεις, αἵτινες δὲ γ

ἀναιρούσιν ἀλλήλους, ἀλλ' ἐπαναλαμβάνοντες μετ' ἐμφάσεως τὴν πρώτην ἀρνήσιν, ὡς: οὐκ ἄλλος τῶν Ἑλλήνων ἔπειθεν οὐδεὶς οὐδέτερος.

2. Τὸ οὐ μὴ τίθεται:

α') μεθ' ὑποτακτικῆς ἀρρίστου η̄ μεθ' ὁριστικῆς μέλλοντος εἰς δήλωσιν ἐντόνου ἀρνήσεως τοῦ μέλλοντος ὡς: οὐ μὴ παύσομαι φίλοσοφῶν (=οὐ παύσομαι φίλοσοφῶν).

β') μετὰ τοῦ 6'. προσάρπου τῆς ὁριστικῆς τοῦ μέλλοντος ἐπὶ ἔρωτήσεων εἰς δήλωσιν ἐντόνου ἀπαγορεύσεως, ὡς: οὐ μὴ λαλήσεις: (=οὐ μὴ λαλήσῃς).

3. Τὸ μὴ οὐ τίθεται μετὰ τοῦ ἀπαρχεμόρχτου α') μετὰ δηνητικᾶς ἐκφράσεις, αἵτινες σημαίνουσι δὲν εἶτε δυνατὸν η̄ καλόν. Τοιαῦται ἐκφράσεις εἶναι τὸ οὐ δέραμαι, οὐχ οὗδε τ' εἴμι, οὐχ ὅσιός εστι κτλ., ὡς: οὐ δύναμαι μὴ οὐχὶ μισεῖν τὸν ψευδόμενον. β') μετὰ δηνητικὰ ῥήματα (ἀρνεῖσθαι, ἀπιλέγειν, κινήσειν), δταν κεῖται ἐν προτάσει ἀπορχτικῆ, ὡς: οὐδεὶς πώποτε ἀντεῖπε μὴ οὐχὶ κακῶς ἔχειν τοὺς νόμους.

Φαινόμενος πλεονασμὸς τῆς ἀρνήσεως. (§ 123)

1. Ἐκ τῶν δηνητικῶν ῥήματων ἀτιτέργειν, ἀρρεῖσθαι, ἀμφισθητεῖν καὶ τῶν ὄμοιών αρέμαται εἰδικὴ πρότασις μετὰ τοῦ οὐ, ὅπερ φάίνεται ὅτι πλεονάζει. Δη. 30, 27: ὡς δ' οὐκ ἐκεῖτος ἐρεώργει τὴν γῆν, οὐκ ἐδύνατο ἀρρηθῆναι, (=οὐκ ἐδύνατο ἀρνηθεῖς εἰπεῖν).

2. Μετὰ τὰ δηνητικὰ ῥήματα ἀπαγορεύειν, ἀτιτέργειν, ἀρρεῖσθαι, εἴργειν καὶ τὰ δμοια τίθεται ἀπαρχεμόρχτον μετὰ τοῦ μὴ π. χ. ἀπαγορεύω σοι μὴ ποιεῖν τι.

ΙΧΤΥ. Ηερὸς συνδέσεως. (§ 124).

1. Η σύνδεσις τῶν προτάσσεων γίνεται διττῶς, κατὰ παράτξιν καὶ καθ' ὑπόταξιν. Καὶ κατὰ παράταξιν μὲν σύνδεσις (ἢ παράτξις) λέγεται, δταν πρότασίς τις αὐθυπόστατος καὶ ἀνεξάρτητος παρατάσσεται ἀλληλού διὰ συνδέσμου τινός. Ισ. 1,29: κοινὴ ἡ τύχη καὶ τὸ μέλλον ἀδρατον. Καθ' ὑπόταξιν δὲ σύνδεσις ἡ ὑπόταξις λέγεται, δταν πρότασίς τις ὑποτάσσεται:

ἀλλη εἰς προσδιορισμὸν αὐτῆς διὰ συνδέσμου τινος ἔξαρτωμένη ἡ αὐτῆς καὶ μὴ δυναμένη νὰ ὑπάρξῃ χρεια αὐτῆς. Ξ. Ἀπ. 2, 9,2: κύνας τρέφεις, ἦτα σοι τοὺς λόχους ἀπὸ τῶν προβάτων ἀπερύκωσι.

2. Ἡ καθ' ὅπόταξιν συνδεομένη πρότασις λέγεται ἔξηρτη μένη ἡ ὑποτελής, ἡ δὲ πρότασις, μενὸς συνδέεται, ἡ ἐξ ἡς ἔξαρτηται, λέγεται κυρία. Δύναται δὲ καὶ ἡ ὑποτελοῦς νὰ ἔξαρτηται ἀλλη ὑποτελής, καὶ τότε ἐκείνη εἶναι ἡ κυρία ταύτης. Λυ. 13, 7: τούτους ἔβαλοντο ἐκποδῶν ποιήσασθαι, ἵνα ἐχθίσει ἡ βούλουτο διαπράττουντο.

3. Αἱ κατὰ παράταξιν συνδεόμεναι προτάσεις εἶναι ἀνεξάρτητοι ἀπὸ ἀλλήλων. Εἶνε δὲ ἡ κύριαι ἡ ὑποτελεῖς ἀλλη. Λυ. 13, 5: ἐπειδὴ αἱ νῆσες αἱ ἡμέτεραι διεφθάρησαν καὶ τὰ πράγματα ἐν τῇ πόλει ἀσθενέστερα ἐγεγένητο, οὐ πολλῷ χρόνῳ ὑστερον αἱ τε νῆσες αἱ Ακαδημονίων ἐπὶ τὸν Ηειραικὸν ἀφικνοῦνται καὶ ἔμικ λόγοι πρὸς Ακαδημονίους περὶ εἰρήνης ἐγίγνοντο.

4. Διὰ τῆς παρατάξεως καὶ ὑποτάξεως δύο ἡ πλειόνων προτάσεων σχηματίζεται ἡ περίοδος. Ἐκ δὲ τῆς παρατάξεως πολλῶν περιόδων σχέσιν πρὸς ἀλλήλας ἐχούσσων σχηματίζεται ὁ ἱστορικὸς λόγος.

Σημ. Ἔνιστε καὶ μία πρότασις ἀποτελεῖ περίοδον, ἥτις καταγράπτεινται λέγεται περίοδος.

5. Ἡ περίοδος δύναται νὰ μὴ συνδέηται μετὰ τῶν ἡγουμένων

α') ὅταν ἐν ἀμφῇ αὐτῆς ὑπάρχῃ δεικτικὴ ἀντωνυμία ἡ δεικτικὸν ἐπίρρημα. Λυ. 13, 67: ἦσαν τοίνυν οὗτοι τέσσαρες ἀδελφοί. Τούτων εἰς, ὁ πρεσβύτερος... ὑπὸ Λαμάργου ἀπετυμπνίσθη.

β') ὅταν εἶναι διατάχησις τῶν ἡγουμένων. Ἐπὶ ταύτης τῆς περιστάσεως δύναται νὰ γείνῃ ἡ σύνδεσις διὰ τοῦ διασκορπισμοῦ γάρ (=δηλαδή). Λυ. 1, 22: πρῶτον δὲ διηγήσασθαι βούλομαι τὰ πραγμάτων τῇ τελευταίᾳ ἡμέρᾳ. Σώστρατος ἢν μοι ἐπιτήδειος κτλ. 13, 18: ἐπιθουλὴν οὖν τοιαύτην ἐπιθυλεύουσι· πείθουσι γάρ Ἀγόρατον κτλ.

6. Ἐκ τῶν συνδέσμων κατὰ παράταξιν μὲν συνδέουσιν οἱ συμπλεκτικοί, οἱ διαζευκτικοί, οἱ ἀντιθετικοί, οἱ συμπερα-

σματικοί, καὶ ὁ αἰτιολογικὸς γάρ, καθ' ὑπόταξιν δὲ οἱ λοιποί.

α'. Συμπλεκτικοί σύνδεσμοι. (§ 125).

καὶ.

1. Διὰ τοῦ καὶ συμπλέκονται ἔννοιαι ἡ προτάσεις ὅμοιαι
ἡ διάφοροι, ώς: στράτευμα συνέλεξε καὶ ἐπολέμησε τοῖς Θρᾳκοῖς.

2. Διὰ τοῦ τὴν—καὶ συνδέονται στενάπτερον ἡ διὰ μάνιον
τοῦ καὶ ἔννοιαι καὶ προτάσεις μάκιστα δημοιδεῖς. τῇ τε βίᾳ
καὶ τῇ ὀμότητι. ἀλιγώρει τε καὶ ἡμέτεροι.

3. Διὰ τοῦ καὶ—καὶ (=τόσον—ὅσοι, ἢ: οὐ μόνον—ἄλλα
καὶ) συνδέονται μετ' ἐμφάσεως ἔννοιαι ἡ προτάσεις ὅμοιαι ἡ
διάφοροι, ώς: καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν.—Καὶ αὗτοι
ἔμαχοτο καὶ τοῖς ἄλλοις παρεκκλεύοντο.

4. Ὁ καὶ ἔγει πολλάκις ἔννοιαι ἐπιδοτικὴν ἰσοδυναμῶν
τῷ ἀκόμη καὶ. Δύναται δὲ νὰ σημαίνηται ἐπίδοσις ἢ ἐλάττω-
νος καὶ ἀσύμμοτέρου εἰς τι μετ' ὅν καὶ ἐπισημότερον, ἡ τούτων
έν τι μείζονος καὶ ἐπισημότερου εἰς τι ἔλαττον καὶ ἀσημό-
τερον (ἐλαττωτικός): αὕτα γε ταῦτα καὶ οἱ θεοὶ πεπόνθκτιν
(=ἀκόμη καὶ οἱ θεοί, δηλ. οὐ μόνοι οἱ ἀνθρώποι ἀλλὰ καὶ οἱ
θεοί). ἔθέλω τεθηκέναι, εἰ ἔλεψί τῶν σῶν ἀξίων τι καὶ τρι-
γός (=ἀκόμη καὶ τριγόδε, καὶ τριγόδε μόνον).

τέ. § (126)

Διὰ τοῦ τὰ συνδέονται προτάσεις, αἵτινες ἔχουσι στενὴν
σχέσιν πρὸς ἀλλήλας, ώς: ὑπὸ ἐμοῦ μισεῖται, ὑπὸ τε ὑμῶν τι-
μωρηθήσεται.

2. Διὰ τοῦ τε—τε γίνεται ἡ σύνδεσις ἐμφαντικώτερον ἡ διὰ
τοῦ τε, ώς: ὑμεῖς τε τὴν ψῆφον ὁσίαν, θήσετε, ποιεῖτε τε τὰ
δίκαια γενήσεται.

*Καὶ οὐ (καὶ μὴ), οὐ—οὐδὲ, μὴ—μηδὲ, οὔτε—οὔτε,
μήτε—μήτε, οὔτε (μήτε)—τε.*

1. Απορχτικὴ ἔννοια ἡ πρότασις, συμπλέκεται μετὰ οὐ—

τικής διὰ τοῦ καὶ οὐ η̄ καὶ μή. Θ. 1, 142: ἀνδρες γεωργοὶ καὶ οὐ θαλάσσιοι. Πλ. Λά. 201: ἀφίκου οἴκαδε καὶ μὴ ἄλλως ποιήσῃς.

2. Διὰ τοῦ οὐδὲ η̄ μηδὲ συνδέεται ἔννοιᾳ η̄ προτάσεις ἀποφατική μετὰ ἔννοιας η̄ προτάσεως ἀποφατικῆς. ὡς: οὐκ ἔγωγε αὐτοὺς διώξω οὐδὲ ἔρει οὐδεῖς ὡς ἐγὼ αὐτοὺς κακῶς ποιῶ.

3. Ως ἐν ταῖς καταφατικαῖς προτάσειν ὁ καὶ, οὕτως ἐν ταῖς ἀποφατικαῖς ὁ οὐδὲ καὶ μηδὲ ἔχει ἀπιδοτικὴν ἔννοιαν. Σοφ. Τρ. 280: οὗριν οὐ στέργουσιν οὐδὲ δαιμόνες (ἀκόμη καὶ οἱ δαιμόνες δὲν στέργουσι τὴν οὔριν. γνωμ.: μηδὲ βελόνης ἀλλοτρίας ἐπιθυμήσῃς ποτέ).

4. Διὰ τοῦ οὐτε—οὐτε η̄ μήτε—μήτε συνδέονται δύο ἔννοιαι η̄ προτάσεις ἀποφατική, ὡς συνδέονται διὰ τοῦ καὶ—καὶ η̄ τὲ—τὲ δύο ἔννοιαι η̄ προτάσεις καταφατική. Λυ. 12, 4: οὐδενὶ πώποτε οὐτε ημεῖς οὐτε ἑκεῖτος δίκην οὐτε ἐδικασθείσα οὐτε ἐφύγομει, ἀλλ’ οὕτως, φρούριον δημοκρατούμενοι, θετε μήτε εἰς τὸν ἄλλον εἶξαμαρτάνειν, μήτε ύπο τῷτο ἄλλων ἀδικεῖσθαι.

5. Διὰ τοῦ οὐτε (μήτε)—τε συνδέονται δύο προτάσεις, ὃν η̄ μὲν εἶναι ἀποφατική, η̄ δὲ δευτέρων καταφατική. Λισχ. 3, 129: οὐτε τὰ χρήματα τέξεταινον τῷ θεῷ τοὺς τ' ἐναγεῖς κατήγαγον. Ξ. Αν. 2, 2, 8: ὅμοσαν μήτε προδώσειν ἀλλήλους σύμμαχοί τε ἔσεσθαι.

Οὐ μόνον-ἄλλα καὶ, οὐχ ὅτι-άλλα καὶ, οὐχ ὅπως-άλλα καὶ, οὐχ ὅπως η̄ μὴ ὅτι-άλλ' οὐδέ. (§ 128).

Καὶ διὰ τοῦ οὐ μόνον—ἄλλα καὶ, οὐχ ὅτι—άλλα καὶ, οὐχ ὅπως—άλλα καὶ, οὐχ ὅπως η̄ μὴ ὅτι—άλλ' οὐδὲ γίνεται συμπλοκὴ δύο ἔννοιῶν η̄ προτάσεων. Η συμπλοκὴ αὕτη εἶναι εὐχρηστος, ὅταν πρόκειται νὰ προστεθῇ τῷ προηγουμένῳ κείμενον τι.

α') αἱ διὰ τοῦ οὐ μόνον η̄ οὐχ ὅτι—άλλα καὶ συνδεόμεται ἔννοιαι η̄ προτάσεις καταφάσκονται ἀμφότεραι. Λυκ. 39: οὐκ ἀν τὴν πόλιν ἡλέσσεν οὐ μόνον πολίτης ἄλλα καὶ ἕτερος (—πᾶς τις ἀν ἡλέσσει τὴν πόλιν καὶ πολίτης καὶ ξέ-

νος), Ε. Απ. 2, 9, 8: οὐχ ὅτι μόνος ὁ Κρίτων ἐν ἡσυχίᾳ ἦν, ἀλλὰ καὶ οἱ φίλοι αὐτοῦ (δηλαδὴ καὶ ὁ Κρίτων καὶ οἱ φίλοι αὐτοῦ).

ε') αἱ διὰ τοῦ οὐχ ὅπως—ἀλλὰ καὶ συνδεόμεναι ἔννοιαι ἢ προτάσεις 1) καταφάσκουνται ἀμφότεραι. Λυ. 19, 31: οὐχ ὅπως τὰ σκένη ἀπέδοσθε ἀλλὰ καὶ αἱ θύραι ἀφηράστησαν (δηλ. καὶ τὰ σκένη ἀπέδοσθε καὶ αἱ θύραι ἀφηράσθησαν). 2) συνηθέστερον ἡ πρώτη ἀποφάσκεται, ἡ δευτέρη καταφάσκεται. Λυ. 30, 26: οὐχ ὅπως τῶν ἑαυτοῦ τι ἐπέδωκεν, ἀλλὰ καὶ τῶν ὑμετέρων πολλὰ ὑφῆρηται (=οὐ μόνον οὐκ ἐπέδωκε τῶν ἑαυτοῦ, ἀλλὰ καὶ τῶν ὑμετέρων πολλὰ ὑφῆρηται, πτοι: οὕτε τῶν ἑαυτοῦ τι ἐπέδωκε. τῶν τε ὑμετέρων πολλὰ ὑφῆρηται).

γ') αἱ διὰ τοῦ οὐχ ὅπως ἢ μὴ ὅτι—ἀλλ' οὐδὲ συνδεόμεναι ἔννοιαι ἢ προτάσεις ἀποφάσκουνται ἀμφότεραι. Πτ. 14, 5: οὐχ ὅπως τῆς κοινῆς ἐλευθερίας μετέχομεν, ἀλλ' οὐδὲ δουλείας μετρίας τυχεῖν ἡξιώθημεν (=οὐχι: μόνον τῆς κοινῆς ἐλευθερίας δὲν μετέχομεν, ἀλλ' οὐδὲ δουλείας μετρίας ηὲ τούγχανεν ἡξιώθημεν). Πτοι. 10, 1: ἐγὼ μὴ ὅτι ὑπὲρ ἄλλου, ἀλλ' οὐδὲ ὑπὲρ ἑμαυτοῦ πάντοτε δίκην ιδίαν εἰρηκα.

ε'. Αντιθετικοὶ σύνδεσμοι (§ 129).

1. Δύο προτάσεις ἀντίθετοι συνδέονται πρὸς ἀλλήλας διὰ τοῦ μὲκ—δέ, ἢ μὲρ—μέρτοι, ἢ μὲρ—ἀλλά, ὡς: τὸ μὲν ὄφελον πολλόν, τὸ δὲ βλαβερὸν αἰσχρόν. Φιλοσόφῳ μὲν ἔστι τοις μέντοι ἀνόητος ὅν.—Τὰ μὲν καθ' ἡγεμονίας δοκεῖ καλῶς ἔχειν, ἀλλὰ τὰ πλάγια λυπεῖ με.

Σημ. α'. Εἰνίοτε πίθεται μόνη ἡ διὰ τοῦ μὲν ἀκρεργάνην πρότισι, ὡς: ἐγὼ μὲν οὐκ αἴσθ.

Σημ. β'. Ο δὲ γρηγοριεύει πολλόκις ἀπλῶς εἰς σύνδεσμον τῶν ἐπιρρόντων ἐπὶ μεταβολήσεως τοῦ λόγου (μεταβατικός).

2. Διὰ τοῦ ἀλλὰ συνδέεται συνήθως πρότασις διλοις ἀντίθετος τῆς ἡγεμόνης, ὅστε ὅταν αἴρηται ἡ μία ἢ ἀλληλή τίθεται καὶ τὸνάπαλιν, ὡς: οὐκ ἡμέρεσθαι, ἀλλ' ὥμολογει.—Ἐκεῖθεν, ἀλλ' οὐκ ἐνθένθε.

3. Διὰ τοῦ ἀλλὰ μὴ (=ἀλλαζειν, ἀλλαγματως, προ-

τούτοις) καὶ τοῦ καὶ μήτ (== αὐτὴ ληθῶς, καὶ ὄμως, πρὸς τούτους) γίνεται μετάβασις εἰς τὸ νέον. ὡς: καὶ μήν καὶ τοῦτο ὑπῆρχε δεῖ υποθέσεν.—Αλλὰ μὴν καὶ τόδε ἐποίει πρὸς τοὺς ἐπιτηδείους.

4. Τὸ οὖ μήν ἀλλὰ (== καὶ ληθῶς) προσῆλθεν ἐξ Ἑλλείψεως ἔνοικες δυναμένης πολλάκις νὰ νοηθῇ ἐκ τῶν ἡγουμένων. ὡς: δίπποις πίπτει εἰς γόνατα καὶ μικροῦ κάκειον ἐξετραχήλισεν, οὐ μήν (δηλ. ἐξετραχήλισεν) ἀλλ᾽ ἐπέμεινεν ὁ Κῦρος.

5. Καὶ διὰ τοῦ καίτοι (== καὶ τῷ ὄντι, καὶ ὄμως) συνδέεται μετά τῶν ἡγουμένων παρατακτικῶς ἀντιθετικὴ πρόστασις, ὡς: κελεύεις ἐμὲ νεώτερον διντα καθηγετοῦ· καί τοι τούτου γε παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις τάνατίν νομίζεται τὸν πρεσβύτερον ἡγείσθι παντὸς καὶ ἔργου καὶ λόγου.

γ'. Διαζευκτικὴ σύνδεσμοι. (§ 130).

Διὰ τοῦ ἡ συνδέονται δύο διάφοροι ἔννοιαι ἡ προτάσσεις, ὃν ἡ μία ἀποκλείει τὴν ἑτέρην, ὥστε τιθεμένης τῆς μᾶς αἴρεται ἡ ἑτέρη καὶ τὸνάπαλιν. Ομοίας σύνδεσις γίνεται διὰ τοῦ ἡ—ἡ, ἡτοι—ἡ. Δύνανται δὲ τὰ διαζευγνύμενα μέλη νὰ εἰνε καὶ πλείονα τῶν δύο, ὡς: π.λούσιος ἡ πέρης. ἡ λέγε τε σιγῆς χρείττον ἡ σιγῆς ἔχε. Πλ. Γο. 460: ἦτοι πρότερον ἡ ὕστερον. Ομ. Α, 145: ἡ Άλας ἡ Ιδομενεὺς ἡ δῖος Όδυσσεύς.

Σημ. Ο μετὰ τὰ συγκριτικὰ καὶ τὰ ἔχοντα ἔννοιαν συγκριτικὴν ἀλλοιος, ἔτερος, διάφορος, διπλάσιος κτλ. εἶναι συγκριτικός. Ε. Κδ. 2,1,5. τοξότας πλείους ἡ τετρακισμυρίους. Ησ. 4,107: κεκτημένοι τρίηρες διπλασίας ἡ σύμπλοντες.

2. Καὶ διὰ τοῦ εἴτε—εἴτε, ἐάντε—ἐάντε (ἢντε—άντε, ἢντε—ἢντε) γίνεται διαζευξίς, δταν ὁ λέγων θέλῃ νὰ παραστήσῃ ὅτι εἰνε ἀδιάφορος ἡ παραδοχὴ τοῦ ἐνὸς ἡ τοῦ ἑτέρου τῶν διαζευγνυμένων μελῶν, ὡς: εἴτε Λύσανδρος εἴτε ἄλλος τις ἐμπειρότερος περὶ τὰ ναυτικὰ βούλεται εἶναι, οὐ κωλύω.

δ'. Αιτιολογικὴ παράταξις. (§ 131).

Διὰ τοῦ γὰρ συνδέεται παρατακτικῶς μετὰ τῶν ἡγουμένων πρότασις περιέχουσα τὸν λόγον (τὴν αἰτίαν) κατὰν, ὡς: μη-

δενί συμφοράν ὀνειδίσης· κοινὴ γὰρ ἡ τύχη καὶ τὸ μέλλον ἀδρκτον.

Σημ. Ο γὰρ πολλάκις εἶνε ἐπεξηγηματικὸς ἢ διασαφητικὸς καὶ ἔξηγεῖται διὰ τοῦ δηλαδή. Τίθεται δὲ συνήθως ὁ διασαφητικὸς γὰρ μετὰ δεικτικὴν ἀντωνυμίαν ἢ δεικτικὸν ἐπίρρημα ἢ μετὰ τὰς ἐλλειπτικὰς φράσεις τεκμήριον δὲ [δηλ. ἐστὶ τοῦτο], σημεῖον δὲ κτλ. ὡς δηλοῖ δὲ καὶ τόδε τῶν παλαιῶν ἀσθένειαν· πρὸ γὰρ τῶν Τρωϊκῶν οὐδὲν φαίνεται κοινὸν ἔργασιμένη ἢ Ἑλλάς.

ε'. Συμπερασματικοὶ σύνδεσμοι (§ 132).

Πρότασις σημαντικούς συμπέρασμάς ἐξ αγόμενον ἐκ τῶν ἡγουμένων συνδέεται μετ' αὐτῶν διὰ τοῦ ἄρα ἢ τοῦ οὗτοῦ τοτευκτοῦ, ἢ τοῦ τοιγάρτοι ἢ τοιγαροῦν, ἢ τοῦ οὐκοῦν ἢ οὐκοντοῦ διὰ τοῦ δῆ. ὡς: σ. ἀνθρωπός ἐστι θνητός· ὁ Γνώργιος ἐστιν ἀνθρωπός· ὁ Γεώργιος ἄρα ἐστὶ θνητός. Τὸ στράτευμα ὁ στόος ἐπέλιπε· κρέκ οὖν ἐσθίοντες διεγίγνοντο.—Κῦρος τὸν μὲν καλῶς ποιοῦντα ἐπήνει, τὸν δὲ ἀδικοῦντα οὐκ ἐπήνει· τοιγαροῦν (— διὰ τοῦτο βεβχίως) οἱ μὲν καλοί τε καγκαθοὶ εὗνοι ἦσαν, οἱ δὲ ἀθλιοὶ ἐπεβούλευον.

Σημ. Διὰ τοῦ οὐκοῦν (λοιπὸν) ἐκφέρεται συμπέρασμα καταφατικόν, διὰ τοῦ οὐκούν (= λοιπὸν οὐ) συμπέρασμα ἀποφατικόν. π. χ. οὐκοῦν ἐπιχειρητίον=ἐπιχειρητέον οὖν. οὐκοῦν ἐπιχειρητέον=οὐκ ἐπιχειρητέον οὖν.

ΙΖ'. Περὶ σχημάτων. (§ 133).

Σχῆματα ἐν τῇ συντάξει καλοῦνται ιδιώματά τινα. τῇς ἑλληνικής γλώσσης καὶ παρχθάσεις τῆς ὑπαλλήσις καὶ συνήθουσις συντάξεως.

α. Σχῆμα κατὰ σύνεσιν. (§ 134).

Σχῆμα κατὰ σύνεσιν λέγεται τὸ ιδίωμα τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης, καθ' ὃ ἡ σύνταξις γίνεται οὐχὶ κατὰ τὸν γραμματικὸν τύπον τῶν λέξεων, ἀλλὰ κατὰ τὴν ἔννοιαν αὐτῶν. π. χ. ο στρατός ἀπέβαινον=οἱ στρατιῶται ἀπέβαινον. — η πόλις τὸν Πειραιάν ἐν ὅργῃσιχον=οἱ πολῖται τὸν Πειραιάν ἐν ὅργῃ εἶχον.

ε'. Ἀττικὸν σχῆμα. (§ 135).

Ἀττικὸν σχῆμα λέγεται ἡ σύνταξις οὐδετέρου πληθυντικοῦ ὑποκειμένου μετὰ ἑνίκου ἥγματος. π. χ. τὰ παιδία παιζεῖσι.—Κακοῦ ἀνδρὸς δῶρος ὅντησιν οὐκ ἔχει.

Σημ. Ἡ σύνταξις αὕτη ἐξηγείται ἐκ τούτου, ὅτι τὰ πολλὰ πράγματα θεωροῦνται ὁμοῦ ὡς ἡνωμένον τι ὅλον. "Οὐθὲν ὅταν πρόκειται νὰ παραταθῶσι τὰ πράγματα κεχωρισμένα, τότε τὸ ἔγμα τίθεται ἐν τῷ πληθυντικῷ, ὡς : φανερὰ καὶ σαν καὶ ἐπιπλων καὶ ἀνθρώπων ἔχει πολλά

γ'. Σχῆμα καθ' ὄλον καὶ μέρος. (§ 136).

Σχῆμα καθ' ὄλον καὶ μέρος λέγεται ἡ σύνταξις, καθ' ἓν μετὰ ὄνοματος τὸ ὄλον τίθεται κατὰ τὴν αὐτὴν πτώσιν παραθετικῶς ἄλλο ὄνομα δηλοῦν μέρος αὐτοῦ, ὡς : ποιῶν σε ἐποιούσαν φύγειν ἔρχος ὁδόντων ; — oīkiai ai μὲν ποιλαι ἐπεπτώκεσσαν, οὔλγαι δὲ περιησσαν (ἀντί : τῶν οἰκιῶν αἱ μὲν πολλαὶ κτλ.).

δ'. Σχῆμα ἀνανταπόδοστον (§ 137).

Σχῆμα ἀνανταπόδοστον εἶναι ἡ παράλειψις τῆς ἀποδόσεως ὑποθετικῆς προτάσεως. π. χ. ἐὰν μὲν ἐκὼν πείθηται, (δηλ. κακλῶς ἔχει) εἰ δὲ μή, εὐθύνουσιν ἀπειλαῖς καὶ πληγαῖς.

ε'. Ασύγδετον σχῆμα. (§ 138).

Ασύγδετον σχῆμα λέγεται ἡ σύνταξις, καθ' ἓν ἔννοιαι : ἡ προτάσεις παρατάσσονται πλησίον ἀλλήλων διευ συνδέσμου. Τοῦτο τὸ σχῆμα εἶναι εὐχρηστόν, ὅταν ὁ λόγος γίνηται μετὰ πάθους. π. χ. κατελάμβανε τὰς πόλεις, ἡδίκει μεθύων ἐπαρήνει, τὴν χώραν ἐποιεῖτο ἑαυτοῦ, τὸ πρᾶγμα ἀμύγχοντον ἦν.

ζ'. Ἐλξις. (§ 139).

Ἐλξις λέγεται τὸ ἰδίωμα τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης καθ' ἓν λέξις τις ἐλκομένη ὑπ' ἄλλης τινος λέξεως ἀφομοιοῦται πρὸς αὐτήν.

1. Κατὰ τὸ σχῆμα τοῦτο.

α') τὸ ἀναφορικὸν ἐλκόμενον ὑπὸ τοῦ δεικτικοῦ ἀναφορικοῦ πρὸς αὐτό. ίδ. § 93, § 4 καὶ 5.

β') τὸ ἀρχικόν ἐλκόμενον ὑπὸ τοῦ κατηγορουμένου, ὅταν τοῦτο εἴναι οὐσιαστικόν, τίθεται κατὰ τὸν ἀριθμὸν αὐτοῦ. ίδ. § 12., δ'. Καθ' ὅμοίν τοις συμφωνεῖ ἡ μεταγή πολλάκις μὲ τὸ κατηγορούμενον, ως: ἡ λέξιν ἣν ἴσχυρότερον ἀπαξέ ἐν τῷ βίῳ τίκτει.

γ') τὸ ὑποκείμενον ἢ τὸ ἀντικείμενον, ὅταν εἴναι δεικτικὴ ἢ ἀναφορικὴ ἀντωνυμία, ἐλκόμενον ὑπὸ τοῦ κατηγορουμένου, ἢν τοῦτο εἴναι οὐσιαστικόν, τίθεται συνήθως κατὰ τὸ γένος καὶ κατὰ τὸν ἀριθμὸν αὐτοῦ, ως: παρὸν τῶν προγεγενημένων μηνθάνετε· αὕτη γάρ ἀρίστη διδασκαλία (==τοῦτο ἔστιν ἀριστη διδασκαλία). — Τὸν οὐρανόν, οὓς (ἀντὶ δν) πόλους καλοῦσι.

ζ'. Σχῆμα ἀνακόλουθον. (§ 140).

Σχῆμα ἀνακόλουθον λέγεται ἐκείνη ἡ σύνταξις, καθ' ἥν ὁ λόγος δὲν βρίσκεται τέλους ώς ἡ ἔκπτω, ἀλλὰ μεταβάλλεται οὕτως, ὅτε τὸ τέλος είναι ἀσύμφωνον καὶ ἀνακόλουθον πρὸς τὴν ἀρχήν. Γίνεται δὲ κατὰ πολλοὺς τρόπους· ἡ συνθεστάτη δὲ ἀνακολουθία εἴναι ὅτι τίθεται ὄνομαστικὴ μετοχῆς ἀναφερόμενη εἰς λέξιν τῆς προτάτεως κειμένην κατὰ γενικὴν ἢ δοτικὴν ἢ αἰτιατικὴν, ως: ἀποθ.λέγας πρὸς τοῦτον τὸν στόλον ἔδοξέ μοι πάγκαλος εἶναι. — Ἡ αὐτῶν ἢ διάκονος κρατυνάμενοι αὐτὴν — τὴν Λέσβον κακώσειν (==διενοοῦντο κρατυνάμενοι αὐτὴν τὴν Λέσβον κακώσειν).

η'. Πλεονασμός. (§ 141).

Πλεονασμός λέγεται ἡ ἐν τῷ λόγῳ χρῆσις λέξεων, ὃν ἡ ἔννοια περιέχεται ἐν ἀλλῃ τινὶ λέξει τῆς προτάσεως. Αἱ τοιαῦται λέξεις φεύγονται μὲν ὅτι πλεονάζουσιν, ἀληθῶς δὲ χρησιμεύουσι πρὸς ἀριθμούς τοις πλεονάζουσιν, ἐντονωτέρων παρέστασιν τῶν ἐννοιῶν, π.χ. τὰς αἰτίας προέγραψε πρῶτον. — Εὐθέως παραγρήματα ἀποθηγάκει. — Νῦν ἐν τῷ παρόντι, κτλ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Επιμελευτικής Πολιτικής

ΙΩΑΕΙΤΑΙ
Περὶ τῷ ἐκδότῃ
ΑΝΕΝΤΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ

Τιμᾶται 1.25